Budapest, 1902. Hetedik évfolyam. 344. szám. Kedd, december 16.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Grünwald Béla.

Budapest, december 15.

(K.) Szobrok állításában valami nagy bőkezüséggel nem fog minket megvádolni az utókor. Nem pazaroltuk az ércet vagy követ kis emberekre, még a nagyokkal is elég sokszor azt cselekedtük, hogy életükben dobtuk rájuk a követ. Már az emlékükre nem maradt kövünk. Ritka esetekben, mikor a nagyok annyira nagyok voltak, hogy az első szobrot, az ércnél maradandóbbat, maguk állították maguknak, összeraktuk ugyan a filléreinket, hogy az ércszobor is kikerüljön, de a sietség akkor sem volt gyöngénk. Mindig igen türelmesek voltunk annak a szobornak kivárásában, amelyikkel mi róttuk le hálánkat a nagyok iránt. Nem kell sokáig keresgélni példák után. Van elég nagyja a magyarságnak, akinek eleven az emléke, élni is fog nagyon sokáig, de azt egyelőre még mindig csak magának köszönheti. A nemzet nyugodtan és türelmesen vár az ércszoborral, neki nem olyan sietős.

Eltelt tizenegy esztendő azóta is, hogy szegény Grünwald Béla tragikus haláláról a hihetetlen telegramm hazaérkezett. Amilyen idők akkor jártak, nem volt valószinü, hogy a meghasonlott Grünwald emlékét valaha érc is hirdesse. Hiszen éppen azért hasonlott meg önmagával, mert az a kor és ő sehogysem értették meg egymást. Amit ő hirdetett, azt a kor nevette. Ami az ő lelkében égett, azt ugy dobta el magától a kor, mint a szivarhamut. Vagy kinek kellett akkor az ő nemes sovinizmusa, mely pörbe szállt nemzetiségi téren a doktrinér felfogással és azt harsogta a nemzet fülébe, hogy nem igaz, jóért nem kell jót várni és meg kell hóditani a nemzetiségeket, nem magunkhoz édesgetni, amitől csak megnő az étvágyuk! És kinek kellett az ő nemes demokráciája, mely a matematikus kétségbeesésével konstatálta, hogy nem állhat erősen a magyar állam épülete, ha nem a legszélesebb alapra épitjük! Az a kor azt mondta Grünwald Béla igazságaira, hogy frázisok, és Grünwald Béla hiába beszélt, hiába irt, hiába harsogott: nem volt, aki utána induljon. Hát indult ő. Itt hagyta hazáját, itt hagyta önmagát, itt hagyta az egész világot. Meghalt. Ma pedig Zólyomvármegye közönsége kiássa a feledékenységből a Felvidéki Magyar Közmüvelődési Egyesület eszméjét s országos mozgalmat indit, hogy Grünwald Bélának Zólyomvármegye székhelyén érczszobra álljon. A magyar nemzethez fordul s a magyar nemzet azt a szobrot fel fogja állitani.

Ha mást nem, annyit ez a mozgalom máris bizonyit, hogy a kor megváltozott. Még nem egészen ugy, ahogy ő kivánta, de legalább is ugy, ahogy a kölcsönös megértés szempontjából kivánatos. Mert ha az ő nemes sovinizmusának magaslatáról figyeljük a viszonyokat, meg kell látnunk azt az erős áramlatot, mely egyre nagyobb erővel ostromolja a doktrinér nemzetiségi politikát s hovatovább szakit báró Eötvös József igéivel. Negyedfél évtized tapasztalásai nem voltak hiába s ma már mindig szélesebb rétegekben hódit a meggyőződés, hogy édesgetéssel nem kötjük magunkhoz a nemzetiségeket. Mi respektálni akartuk a nemzetiségek individualitását, de ők csak visszaéltek engedékenységünkkel. Az olajágakkal, melyeket felénk nyujtottunk, ők aknákat takartak el, melyekkel a magyar állam nemzeti egységét szeretnék felrobbantani. A jóért jóval nem fizettek s immár a magunk kárán tanultuk meg, hogy Grünwald Bélának igaza volt, mikor a keztyüs kézről az volt a véleménye, hogy a keztyüt oda kell dobni a nemzetiségeknek, a kézzel pedig közéjük kell ütni. Hát ami a Grünwald Béla nemes sovinizmuszát illeti, ma már elég sokan vagyunk soviniszták. Valamivel szomorubb a helyzet az ő nemes demokráciája szempontjából. Attól még mindig igen nagy távolságban vagyunk. Hiszen történt éppen egy és más, hogy a magyar államot demokratikusabb alapokra fektessük, a hivatalos magyar állam keretén kivül is hódit már a demokratikus gondolat, a tömegek kezdenek jogokat is követelni kötelességeik mellé — de mindez vajmi kevés. Egyelőre számbavehető különbség alig mutatkozik a rendiség idején jogosult választók s a népképviseleti rendszer választóinak száma között. A forma változott, a választó magyarok száma nem. A tizenkilenc millió magyarra berendezett állami épület ma is csak alig egy millió választón nyugszik. Ez bizony nem a Grünwald Béla ideálja. Mikor ő a demokratikus magyar államról álmodott, egészen más képet látott s ugy képzelte, hogy a sorvadó nemzeti erők fölfrissitése az államnak szüksége legelsősorban s nem azoké, akik a jogokért cserébe a maguk friss erejét hozzák az állami életbe. Hát a Grünwald Béla nagy nemzeti gondolatának az a második ága, mely a demokráciát hirdette, ma sem valósult meg. De ha igazságosak vagyunk, észre fogjuk venni a politikai élet szemhatárán a biztató jeleket. A választói jog kiterjesztése sem mumus többé, aminek valamikor kikiáltották, sőt olyan gondolat, melyet immár a magyar közélet tudatából számüzni nem lehet. A jogok demokratikus kiterjesztése, mint a sorvadó nemzeti erők fölfrissitésének legbiztosabb módja, minden komoly politikai párt programmjában benne van már.

Grünwald Béla előtte járt korának s a huszadik század küszöbén várt egy jobbik

---

A hol a pénz nem isten

— REGÉNY —

Irta: JÓKAI MÓR

Bevezetés.

Mert hát a pénz mindenütt isten.

Afrika kaffereinél és a jeges tenger csukcsijainál; ha nincs is császárkép nyomatva rá. Egyik helyen a kauri-kagyló, másikon a tengerikutya-fog a pénz: abban számitanak. Ahány nép, annyi neve az istennek. Talán Buddha, Brahma, Szjadei Hahe Viszliputzli, Jehova? Dehogy! Lak-rupia, Taël, Millereis, font sterling, tallér, lira, frank, lei, márka, korona, piaszter, rubel, duros, dollár: ez az isten.

A bálványhoz, a láthatlan istenhez csak azért imádkoznak, hogy segitsen nekik ebez a másik istenhez, az igazihoz kegybe jutni.

Délelőtt prédikál nekik valaki a menybéli istenről, azon elalusznak, délután prédikál nekik más valaki a földi istenről, a pénzről, arra fölébrednek.

A Jehova kiadja nekik a tizparancsolatot: azt nem fogadják meg; a pénzisten az ellenkezőjét hirdeti, azt megfogadják: „de lopj, de ölj, add el, vedd meg a szerelmet, hamisits, kivánd a másét, óhajtsd apád és anyád halálát, hogy örökséghez juthass a földön!“

Hogy az emberek a Jehovát, a Krisztust káromolják, az uton-utfélen hallható, de hogy azt a „Krisztus“-t, aki alatt a pénzt értik, szidta volna valaha ember, ez nem történt meg soha.

Akinek pénze van, az a próféta.

Akinek pénze van, az idvezül.

Akinek pénze van, azé a hatalom, az ország és a diesőség. (Azért ki is maradt ez a három szó a Miatyánkból: nagyon természetesen; mivelhogy a „mi atyánk“-tól csak *kenyeret* kérünk, nem pénzt.)

Milyen világ lehet ott, ahol a „mi Atyánk“ ád kenyeret, amennyi kell, ide értve minden földi boldogságot; de ahol a pénzt nem ismerik?

Ilyen hihetetlennek látszó történeteket irtam én le két külön regényben.

Az egyik a jelenkorban folyik le s még a jövendőre is kiterjed, ennek a cime „*Vashajó a hegytetőn*“; a másik kétszáz évvel ez előtti adatok alapján épült, ennek a cime „*Bona*“.

Nem mesék, nem fantazmagóriák, reális helyzetek leirásai, ahogy kezemhez kerültek.

Hogy jutottam az első történetnek az adataihoz, azt rövidesen elmondom.

Az Adria magyar tengerhajózási társaságnak igazgatósági tagja vagyok, melynek gőzösei Dél-Amerikáig közvetitik a magyar kereskedést. Egy igazgatósági ülésen a tanácskozásban résztvevő kormányi megbizott kérdést intézett a vezérigazgatóhoz az iránt, mi oka lehet annak a ténynek, hogy az Adria gőzhajóin nincsenek magyar hajóstisztek, hajós-apródok alkalmazva, holott Fiumében évek óta fennáll egy tengerészeti akadémia, melyben számos magyar fiu nyer kiképeztetést? Kétféle vélemény van az iránt. Az egyik azt állitja, hogy az idegen nemzetiségü felsőbb tengerésztisztek (dalmaták, olaszok) durván bánnak a magyar fiukkal, a matrózok is üldözik őket; a másik nézet ellenben azt vallja, hogy a magyar urfiak nem szeretik a fáradságos munkát s a tengerészi sovány élelem nem felel meg a kivánságaiknak. Az igazgató rögtön megfelelt a kérdésre. Sem az első, sem a második feltevés nem helyes. A fiumei tengerészi iskolából kikerült ifjak mind beválnak a hajós-életpályán; nem is üldözi őket senki; hanem az a körülmény forog fenn, hogy éppen nagyon kitünő készültségük miatt elkapják tőlünk őket az idegen hajósok; különösen a nyelvismeretük teszi őket keresettekké. Ezek beszélnek spanyolul, angolul, franciául, olaszul: a magyar könnyen tanul minden idegen nyelvet, egyéb ismeretekben is kitünően vannak felkészülve. Amint a mi hajónk valami külföldi kikötőben megállapodik, ki- és berakodásra, a mi hajóapródunkat nagyhamar elszegődtetik angol, amerikai, hollandi hajóra, hadnagygyá előléptetve, busás fizetéssel.

Erre a felvilágositásra az Adria igazgatósága nem hozhatott más határozatot, mint azt, hogy utasitotta a vezérigazgatóságot, hogy azokat a magyar tengerészifjakat, kiket kitünő ismereteik és gyakorlati ügyességük miatt szerződtettek el tőlünk idegen hajóstársaságok, szerződtesse hozzánk vissza még előnyösebb feltételek mellett, minél elébb.

Ez már kezd foganatositani.

Egy fiatal hajóshadnagyot sikerült vissza-

Lapunk mai száma tizennyolc oldal.

magyarságra. Utólértük és együtt vagyunk. Reá való emlékezéssel siessünk nagy gondolatának megvalósításával, hogy a nemes sovinizmusz és demokrácia apostolának szobra előtt egy igazán soviniszta és demokrata Magyarország hajtsa meg lobogóját. S akkor talán jobb is volt, hogy nem siettünk ugy azzal a szoborral. Az ő szellemének az az uj Magyarország kedvesebb lesz, mint a szobor. Az lesz az ő szebbik szobra . . .

ORSZÁGGYÜLÉS

Budapest, december 15.

A mentelmi ügyek napja volt ma. Harmincnyolc mentelmi ügy iratai halmozódtak föl a Ház elé, de dicséretére legyen mondva a tisztelt Háznak, mind a harmincnyolcnak a végére járt egy ülés alatt. Eleinte mintha egy kissé fáztak volna tőle, hogy belenyuljanak abba a nagy halmaz aktába, amely az előadó előtt hevert és délfelé az elnöknek még föl kellett függesztenie az ülést, mert a Ház határozatképtelen volt. Utóbb azonban mindjobban belemelegedtek a változatos mentelmi-quodlibetbe s azontul olyan kedve kerekedett a Háznak erre a munkára, hogy bár a kérvények tárgyalása is napirenden volt, szivesen fogadták Olay Lajos inditványát, aki azt ajánlotta, hogy megszakitás nélkül arassák le az összes mentelmi kérvényeket.

A harmincnyolc mentelmi ügynek ilyen módon végére ért a Ház délután két órára, mikor az elnök, a holnapi ülés napirendjét megállapitva, bezárta az ülést.

A képviselőház ülése december 15-én.

— Kezdete délelőtt 10 órakor. —

Elnök: *Daniel* Gábor.

A kormány részéről jelen vannak: *Széll* Kálmán miniszterelnök, *Lukács* László, *Plósz* Sándor, *Láng* Lajos, *Cseh* Ervin.

A Ház harmadszori olvasás után elfogadta a horvát provizóriumot.

(Mentelmi ügyek.)

Maróthy László, a mentelmi bizottság előadója előterjeszti a bizottság jelentését Krasznay Ferenc mentelmi ügyében. Krasznay csalás miatt feljelentést tett Hönigecz János ellen, amely vád azonban el lett utasitva. Hönigecz rágalmazás miatt perli Krasznayt, akit a budapesti kir. ügyészség kikér. A bizottság kiadatni kéri Krasznayt.

Komjáthy Béla azt tartja, hogy a képviselőket sokszor azért jelentik fel egy vagy más ügyben, hogy a nyilvánosság előtt meghurcolhassák őket. Krasznay följelentését csak azért utasitották el a hatóságok, mert időelőttinek találták. A vád igazságát azonban kétségbe nem vonták. Inditványozza, hogy Krasznay mentelmi jogát ne függesszze fel a Ház. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Mandel Pál hozzájárul Komjáthy inditványához. A tábla kimondotta, hogy a vádak amelyeket Krasznay az illető személy ellen emelt, koraiak, tehát sok függ attól, hogy az illető telekkönyvi végzések, amelyek körül az ügy forog, jogerőre emelkedtek-e, vagy nem.

Kossuth Ferenc azt tartja, hogy megválogathatná a bíróság kifejezéseit, amidőn rágalmazás, sikkasztás csalás és becsületsértéssel vádolja a képviselőket. (Helyeslés.)

A Ház egyhangulag Komjáthy inditványát fogadja el.

Maróthy László előadó: Molnár Jenő képviselő mint a Csongrádmegyei Ellenzék cimü lap kiadója szerepelt, amikor ez politikai cikkeket közölt, dacára, hogy mint társadalmi lap volt csak bejelentve. A bizottság kiadatást javasol sajtórendőri vétség cimen.

Elnök elrendeli a szavazást s ennek megtörténte után konstatálta, hogy csak 57-en vannak jelen. Ezért az ülést 10 percre felfüggeszti.

Szünet után

Elnök konstatálja a Ház határozatképességét s ujból szavazásra bocsátja a kérdést. A Ház a mentelmi bizottság javaslatát fogadja el.

Benedek János: Utal arra, hogy a mentelmi bizottság nem méltatja a vádolt s terheit distinkcióit. Sulyosnak s helytelennek találja a vádolt kifejezést. Inditványozza, hogy a mentelmi bizottság mellőzze ezentul a bünselekmény megnevezését, hanem csak utaljon a büntetőtörvénykönyv illető szakaszára, amely miatt a kiadatást kérik.

Plósz Sándor: A birságok megkeresésére nézve azt előirni és megszabni nem lehet, hogy azokban az illető büncselekmény meg ne jelöltessék. Ez megfelel a törvény intézkedésének is, amely szerint az illető büncselekményt az idézésben meg kell jelölni. Ez általános szabály, melytől a képviselők tekintetében eltérni, azt hiszem, nem volna helyes. (Helyes és.) Abból, hogy a megkeresésben a birság, illetőleg az átiratban a főügyész minő kitételt használ, a képviselőre nézve semmiféle dehonesztáció nem származhatik ugysem. Arra nézve, hogy a birság a megkeresésben miféle kitételt használjon és hogy használja-e az illető szakaszt egyedül vagy pedig használja a büncselekménynek megnevezését, azt hiszem, itt külön szabályokat felállitani nem volna helyes, hiszen ez a megkeresés nem nyilvános. Más kérdés azután az, hogy helyes-e, ha a Háznak napirendjében folytonosan megjelennek az illető képviselőnek neve, valamely büncselekménynyel kapcsolatban? Erre nézve azonban intézkedni nem a kormánynak feladata, hanem a Ház elnökségének; arra nézve pedig, hogy a mentelmi bizottság jelentésében miképp jelöltessék meg a büncselekmény, a mentelmi bizottság volna hivatva intézkedni. Hogy vádlottnak ne neveztessék, azt helyesnem, hiszen a bünvádi perrendtartás 13. §-a megmondja, hogy vádlott csak az, aki ellen vádhatározat hozatott vagy a nélkül ellene a lőtárgyalás elrendeltetett. Megfontolandó azonban, hogy a kiadatásnál ezután csak a paragrafus idéztessék-e vagy pedig nem helyesebb-e, ha a büncselekmény is idéztetik mellette. Ez különösen azért is megfontolandó, mert egy iráshiba a legnagyobb zavarokat idézhetné elő. Ilyen iráshiba, sajnálattal vagyok kénytelen megemliteni, elő is fordult már, amennyiben egy mentelmi ügyben midőn több lapról volt szó, kihagyatott a mentelmi bizottság jelentéséből és a Ház határozatában egy lapnak száma.

Olay Lajos: Korodi esete volt!

Plósz Sándor igazságügyminiszter: Igen. Erre a lapra azután kénytelen voltam a vádat elejtetni, miután meggyőződtem különben arról, hogy nem valami fontos, mivel ez egy folytatólagos közlemény volt és a megelőző közleményre nézve a vád fenn volt tartva. Nem az a vád volt különben, amelyet annak idején Gáll képviselő ur emlitett fel, hanem egy más vád és a pozsonyi felleg-intézet cimü cikkről volt szó. Azt hiszem, hogy a napirendben nagyon helyes, ha csak a paragrafus idéztetik, de ezután a Ház határozatában mégis kérném, hogy a büntetendő cselekmény megjelöléséhez tartsuk magunkat, amint ez általában történik bárkivel szemben, hogyha egy bizonyos cselekmény tárgyaltatik, nemcsak a paragrafus hanem a cselekmény is meg van jelölve. (Helyeslés jobbfelől.)

Olay Lajos: Inditványozza, hogy utasittassék a mentelmi bizottság, hogy diskrétebben használja kifejezéseit.

Benedek János fenntartja inditványát.

Plósz Sándor igazságügyminiszter: Nincs semmi észrevételem az ellen, hogy „terhelt“ kifejezés használtassék. Abban tehát teljesen egyetértek, hogy „terhelve van“, — „e miatt feljelentett ügy“, — „ebben az ügyben feltüggesztetik“ kifejezések használtassanak és egyáltalában mellőztessék az a kitétel, ami a képviselőre vonatkozó vádat illeti, hogy t. i. „vádlottként“ jelö tessék meg, sőt még azt is ki lehet kerülni, hogy „terheltként“ jelöltessék meg.

Olay Lajos: Azt kellene mondani, „folyamatba tett“.

Plósz Sándor: Abban is egyetértek, hogy a napirendbe ne vétessék fel a büncselekmény. Hiszen tény az, hogy a képviselő ebben az irányban rosszabb helyzetben van, mint akárki, mert egy nem képviselőnél a bünvádi eljárás annyira kiméletes, hogy a bünvádi perrendtartás 130. §-a az idéző végzést zártan rendeli kézbesiteni, de már azután abban a kérdésben, hogy a felfüggesztési határozatban miként jelöltessék meg a büncselekmény, már nem tudnék egyetérteni . . .

A többség elvetette Benedek határozati javaslatát.

A Ház ezután vita nélkül felfüggesztette a tiltott zászló használata kihágásával vádolt Pavlovits Lubomir, a becsületsértésnek vagy rágalmazással vádolt Eremits Pál, Óváry Ferenc, Kubinyi Géza, Udvary Ferenc, Lovászy Márton, Jankovich Béla, Győrffy Gyula, Drakulics Pál, Vészi József, továbbá a párviadal vétségével vádolt grófi Forgách Antal, Olay Lajos, Pichler Győző, Luby Géza, Győrffy Gyula, grófi Tisza István, Rakovszky István, Vojnits Sándor, valamint a csalás vagy sikkasztás büntényével terhelt Pichler Győző, Papp Zoltán, Eötvös Bálint, végül a nemzetség elleni gyülöletre való izgatás vétségével vádolt Veszelovszky Ferenc mentelmi ügyeit. Ellenben megtagadta Boncza Miklós, Hámory László, Hock János, Szüllő Géza, Molnár Jenő, Jankovich Béla, Iványka Oszkár, Csávolszky Lajos mentelmi jogának felfüggesztését s kimondotta a Ház azt is, hogy Lovászy Márton mentelmi jogát a budapesti katona-osztály egy itélete által megsértve látja s az itélet kasszálandó.

---

szerződtetni az Adria-gőzöshöz, másodkapitányi minőségben.

Ettől az ifju tengerésztiszttől kaptam e kéziratcsomagot, melynek tartalmát regényemben felhasználtam. Ez hála volt tőle azért a buzgóságért, amit a magyar ifjak visszanyerése érdekében tettem. Pedig nem is én tettem.

A jegyzetei elé a fiatal tengerész egy rám nézve kötelező kikötést csatolt.

Hogy regényemben neveket ne emlitsek, se geográfiai hely-meghatározást, miután őt becsületszava kötelezi, hogy se a történetben müködő személyek kilétét, se a történet szinhelyét senkinek elárulni nem fogja.

Annálfogva most olvasni fogunk egy regényt, melyben senkinek sincsen neve, a történet helyét nem lehet kitalálni, hol van? Mindent csak sejteni lehet, lélektani megnyilatkozásokból találgatni, és a végén mégis lehetőnek, természetesnek fogja ezt mindenki elismerni.

Hiszen történtek már hihetetlen események a világon.

De megtörténtek.

ELSŐ FEJEZET.

Vashajó a hegytetőn.

A *Magellán* öt-árbocos kereskedelmi hajón voltam mint hajóshadnagy alkalmazva két év óta. Vitorláin kivül volt a hajónknak egy compound-gőzgépe is, mely járását gyorsitotta.

Rio de Janeiróból jöttünk lisztrakománnyal, melyet egy délamerikai ország kormánya számára szállitottunk, akinek egy kis parázs háboruja támadt a felkelőivel; a háboruhoz kenyér kell, puszta kávéval a katona be nem éri.

A liszt magyarországi termény volt, Rio de Janeiróig Ádria-gőzös szállitotta, ott mi vettük át. Az európai hajósoknak nincs kedvük a Cap Hoornot körülhajókázni, a sürü ködök, cyclonok, mindenféle zátonyok miatt. Különösen félelmesek előttük a délamerikai gőzhajók, melyeknek személyzete semmi tengerészszabályt nem ismer: — kapitány, kormányos, matróz mind a fülén fekszik és aluszik; de ha ébren van, annál rosszabb, mert akkor részeg: ha mi „jobbra térj!“-t jelvényezünk neki, csak azért is balra irányoz s belefut a hajónkba.

A mi hajónk braziliai volt, járatos a veszélyes uton.

Utközben sok ellenkezésem volt a hajótulajdonossal. Mint ön jól tudja, amely hajón lisztet szállitanak, azon nem szabad se citromot, se narancsot, se állatbőrt, se délamerikai fát beraktározni, mert azoknak a büze átjárja a lisztet s attól ez élvezhetetlenné válik. A hajótulajdonos pedig szerette volna a nagy hajójának még üresen maradt szakaszait minden közbeeső kikötőben ilyesfélével megtölteni. En protestáltam ellene s a kapitány nekem adott igazat. Ő parancsolt.

Ellenben azt követeltem a hajógazdától, hogy az üres szakaszokba helyezzen el több ivóvizes hordót, aztán meg egynéhány eleven vágnivaló állatot; a matrózoknak jó a füstölt hus meg a burgonya, de a mi uri keblünk hébehóba egy kis friss tokányra, pörköltre vágyik.

A hajógazda aztán elővette a krétát a zsebéből s a gőzüst oldalán kiszámitotta előttem, hogy mennyi porció ivóviz jut a meglevőből minden hajóslegényre. Akik dohányt rágnak, azoknak nem kell viz. Eltart az a megérkezésig; ellenben beszerzett az urak számára három kecskét meg három agutit (afféle malacot).

Hogy mennyire igazam volt, ezt már másnap bebizonyitotta a köd, mely hajónkat meglepte. Olyan köd, amilyenről még londoni embernek sincs fogalma. A hajó kormánypadjától nem lehetett a hajó orráig látni s a kapitány csak szótülkön át oszthatta a parancsokat.

És a mellett teljes szélcsend állott be. A vitorlák kokkadtan csüggtek alá rudjaikról s a hajó dülöngélt egyik oldaláról a másikra. A nap ugy rémkedett a szürke égben reggeltől estig, mint egy rézkondér feneke. Emlékeztetett az üres rézkondérra, melyből hiányzott a tokányhoz való vagdalék. Mind a hat állatunkat elfogyasztottuk már. Egy hétig tartott a nagy köd. De fogytán volt az ivóviz is, a maradékot utalvány mellett osztogatták. A szélcsendben csak a gőzgéppel lehetett előrehatolni, de az is csak félerővel dolgozhatott a sürü ködben s a mellett folyton kellett a ködkürttel tutultatni nappal és éjjel, hogy szemközt jövő hajóba ne ütközzünk. Éjjel-nappal égtek a lámpások árbocon, hajó orrán.

Fogalmunk sem volt róla, hogy merre járunk.

A nyolcadik napon estefelé egy monszun-fuvallatra felszakadt a sürü tengeri köd s felhő-rétegek támadtak belőle az égen. Ezt az egész égkárpitot lángvörösre festé a lemenő nap s visszatükrözé a tenger, melynek felszine most már fodrosodni kezdett.

— Még az éjjel megkapjuk a tifont! — mondá a kapitány, s kiadta a parancsot, hogy a vitorlákat be kell göngyöliteni.

Az egész mindenség égni látszott skarlátpirosban, lángvörösben. Csak a nyugati láthatá-

Kossuth Ferenc: Visszatér Benedek inditványára s inditványozza, hogy legalább a napirend nyomtatványain ne legyen kitüntetve a vétség, amely miatt a képviselő kiadatását kérik.

Plósz Sándor: Nekem már az előbbi felszólalásomból kitetszőleg ezen határozati javaslat elfogadása ellen nincs és nem is lehet észrevételem. Csak azt a kérdést vagyok bátor felvetni, hogy szükséges-e, hogy itt a Ház határozatot hozzon és hogy nem volna-e elegendő, ha az elnökség kijelentené a jövőre nézve, hogy ennek a határozati javaslatnak megfelelően nyomattassék ki a napirend?

Justh Gyula: Minek extravurst a képviselők számára!

A Ház elfogadja Kossuth inditványát.

Maróthy László előadó: Előterjeszti az ócsai járásbiróság kérelmét Pichler Győző mentelmi jogának felfüggesztése végett. Az iratokból kitünik, hogy az idézés nem Pichler Győzőnek, hanem Pichler Olgának lett kézbesitve. Ezért azt inditványozza a bizottság, hogy Pichler mentelmi joga ne függesztessék fel.

Plósz Sándor: Azt hiszem, hogy ezen esetben egyáltalában nem forog fenn határozat hozatalának szüksége, (Helyeslés.) miután Pichler Győző képviselő ur már egyszer kiadatott a birósáknak. Azért kérném a t. Házat hogy a helyett hogy a mentelmi jog ujabb felfüggesztését megtagadni méltóztatnék, (Halljuk! Halljuk! a szélsőbaloldalon.) méltóztassék kimondani azt, hogy Pichler Győző képviselő ur mentelmi jogának felfüggesztésére szükség nincs, (Mozgás a szélsőbaloldalon. Helyeslés jobbfelől.) mert az ujabb felfüggesztés megtagadása arra a feleerétésre adhatna alkalmat, mintha az elővezetés foganatositható nem volna. (Helyeslés a Ház minden oldalán.)

Olay Lajos: Téved az igazságügyminiszter, mert a Ház még a mult ciklusban függesztette fel Pichler mentelmi jogát.

Plósz Sándor: Én itt a mentelmi bizottság jelentésében azt olvasom, hogy Pichler Győző képviselő mentelmi joga ezen ügyben már a képviselőháznak folyó év január 25-én tartott ülésén hozott határozattal felfüggesztve lett. Tehát a folyó évben lett felfüggesztve, amikor az uj országgyülés már együtt volt. Ha tehát a dolog igy áll, akkor azt hiszem, hogy nekem van igazam.

Maróthy László előadó: Felolvassa a Ház január 25-iki határozatát, amely szerint a Ház megtagadta az elővezetletés céljából a mentelmi jog felfüggesztését, ellenben rendes birói eljárás céljából felfüggesztette az eljárást.

Plósz Sándor: A januári határozat lényegében helyes, mert elővezetést kérni egyszerüen nem lehet, (Helyeslés.) ha bünvádi eljárás tekintetében a mentelmi jog felfüggesztve nincs. Akkor tehát nagyon helyes volt hogy az elővezetés miatt a kiadatást megtagadta a Ház. Ezzel szemben azonban kimondatott az, nagyon helyesen, hogy mivel a képviselőválasztás előtt megkezdett bünvádi eljárás nem folytatható a képviselőválasztás után, hogy a Ház a mentelmi jogot felfüggeszti ezen ügyre vonatkozólag. De már most mi nem mondhatjuk azt, hogy szükséges ebben az ügyben ujabb kiadatás; és nem mondhatjuk, hogy kiadjuk ebben az ügyben, még kevésbé, hogy a kiadatást megtagadjuk, hanem azt kell mondanunk, amit én inditványoztam, hogy a mentelmi jog ujabb felfüggesztésére szükség nincs. (Helyeslés.)

A Ház az igazságügyminiszter javaslatát fogadta el a bizottság javaslatával szemben.

Elnök: A Ház szombati határozata alapján áttérünk a kérvények tárgyalására.

Olay Lajos: Inditványozza, hogy ma folytassa a Ház a mentelmi ügyek tárgyalását.

Széll Kálmán: Hozzájárulok ahhoz, amit Olay Lajos t. képviselőtársam mondott. A Háznak multkori határozatát természetszerüleg meg kellett tartanunk, meg is tartottuk: elkezdtük a mentelmi ügyeket tárgyalni. Azon feltevésben hozta meg a Ház akkori határozatát, hogy 12 órára ezek körülbelül befejeztetnek. De a Háznak, gondolom, ilyen joga mindig van a napirend megállapitásánál, hogy azt mondja: nem fejeztetvén be ezen ügyek sorozata, azok tárgyalását folytatja és a kérvények tárgyalását a holnapi napra teszi át, t. i. ismét 12 órára, amikor azokat tárgyalni szoktuk. Gondolom, ez nem ütközik a házszabályba. Az a motivum, amelyet Olay Lajos képviselő ur felhozott, nagyon indokolt és csak azért nem tárgyaltuk eddig a mentelmi ügyeket, mert nem jutottunk hozzá. (Helyeslés.)

A Ház a miniszterelnök inditványa értelmében döntött.

Maróthy László előadó: Előadja a bizottság javaslatát, amely szerint a bizottság Udvary mentelmi jogának felfüggesztését javasolja. Udvary annakidején választás után panaszt emelt Bonitz Dániel csernai körjegyző ellen választási visszaélések miatt. A vád alaptalannak bizonyult, mire a jegyző hamis vád, illetőleg nyilvános rágalmazás miatt vádat emelt Udvary ellen. Kéri a bizottság javaslatának elfogadását.

Zboray Miklós: Nem fogadja el a bizottság jelentését. Inditványozza, hogy Udvary mentelmi jogát ne függesszszék fel.

A Ház Zboray inditványát fogadta el.

Elnök: Inditványozza, hogy a legközelebbi ülés holnap tartassék s annak napirendjére a könyvtári s számvizsgáló-bizottság jelentései, a kivándorlásról szóló törvényjavaslatot s végül a kérvények tárgyalása tüzessék ki. (Helyeslés.)

Elnök az ülést bezárja.

BELFÖLD

A szabadelvüpárt értekezlete. Az országgyülési szabadelvüpárt ma este 7 órakor báró *Podmaniczky* Frigyes elnöklete alatt értekezletet tartott. A konferencián elsősorban *a kivándorlás szabályozásáról* szóló törvényjavaslatot tárgyalták, amelyet *Kristóffy* József ajánlott a közigazgatási bizottság nevében elfogadásra, egyuttal ismertetve azokat a módositásokat, amelyeket e bizottság, valamint a közgazdasági bizottság az eredeti szöveghez javasolt. *Hegedüs* Loránt kijelentette, hogy neki sulyos aggályai vannak a közigazgatási bizottságnak azzal az inditványával szemben, amely szerint adóhátralékosok, vagy éves szerződésben álló gazdasági cselédek kötelezettségük teljesitése előtt utlevelet nem kaphatnak. E módositást nem fogadja el. *Székely* György rövid felszólalására *Széll* Kálmán miniszterelnök adta meg a felvilágositásokat, mire a javaslatot általánosságban és részleteiben elfogadták.

Az értekezlet a miniszterelnök felvilágositásai után elfogadta továbbá a *bevándorlásról*, az *utlevélügyről* a *határrendőrségről* és *három uj csendőrkerület létesitéséről szóló törvényjavaslatokat*. Báró *Podmaniczky* Frigyes figyelmébe ajánlotta végül a párt tagjainak, hogy a tanácskozási rend érdekében a képviselőház üléseire már az ülés elején lehetőleg teljes számban legyenek együtt s ezzel az értekezletet bezárta.

Debreczeniek az igazságügyminiszternél. Debreczen város küldöttsége vasárnap délelőtt 11 órakor tisztelgett *Plósz* Sándor igazságügyminiszternél egy Debreczenben felállitandó fiu-javitó-intézet érdekében. A küldöttséget *Puky* Gyula főispán vezette s annak tagjai voltak *Komlóssy* Artur polgármesterhelyettes, *Abrahám* László főügyész és *Beszler* tanácsnok. A miniszter kijelentette, hogy az ügyet tanulmányozás tárgyává teszi.

Bizalom Kossuth Ferencnek. Az *országos függetlenségi és 48-as párt* ma délután 4 órakor *Kossuth* Ferenc elnöklete alatt tartott értekezletén a kivándorlás szabályozásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalta. A tárgyalás megkezdése előtt *Kossuth* Ferenc a párt belszervezetére vonatkozó következő inditványt terjeszti elő:

Karácsonyi szünidő küszöbén áll a párt, meglehet, hogy a párt nagyobb számban nem jön össze a szünet előtt, de bizonyos, hogy szünet után többrendbeli és igen sulyos feladat vár a pártra. Szükséges azért, hogy a párt oly sulyos kötelezettséggel szemben teljes mértékben kifejthesse erejét. Az elnök már az uj országgyü és kezdetén felvetette, hogy nem lenne-e tanácsos egy állandó bizottságot jelölni ki amely őt a pártvezetésben és kivált a parlamenti akcióban támogatná. Akkor ezen szándék aggályokat keltett, de most inditatva érzi magát ujra — bár más alakban — felvetni ezt a tervet. Eddig ő, az elnök tulságosan tul volt terhelve munkával és felelősséggel. Felemelt lővel mondhatja, hogy a nagy munkát elvégezte és a felelősség nem törte meg erejét, de nem tagadhatja, hogy egészsége sem lévén jó, néha a rá háramló munka tulságos, a felelősség pedig néha elviselhetetlen, mert a *rágalmazás és gyanusitás* oly tényezővé váltak ma közéletünkben, hogy ezek ellen is védelmeznie kell magát, amit ugy hisz legjobban elérhetni, ha megteendő javaslatát a párt elfogadja. Az elnök javasiata az, hogy hatalmazza fel a párt arra, hogy ő kijelöljön hat párttagot, akik az ő, mint pártelnök elnöklete alatt vezető bizottságot alkossanak és e bizottságba a párt hozzájárulásával kijelölné *Thaly* Kálmánt, *Komjáthy* Bélát, *Barabás* Bélát *Tóth* Jánost *Justh* Gyulát és *Barta* Ödönt.

Az inditványhoz szóltak *Komjáthy* Béla, *Lukáts* Gyula, *Rigó* Ferenc, *Barabás* Béla, *Bakonyi* Samu, *Kubik* Béla, *Krasznay* Ferenc és mások, mindnyájan a legnagyobb elismerésüket, odaadásukat és szeretetüket nyilvánitották az elnök iránt s bár többen arra kérték az elnököt, hogy álljon el kérésétől, az *elnök* tekintettel arra, hogy a hazának abszolute szüksége van a párt erősitésére a nagy feladatokkal szemben, ragaszkodik javaslatához.

---

ron volt a tenger sötétkék s ellentétet képezett a bíborpalástjából vetközödő nappal.

Egyszer aztán megszünt a nap vakitó fénye.

Tudjuk, akik valamit olvastunk az optikáról, hogy ez a megnagyobbodott tüzveres égi gömb ott az éghatáron, melybe most már szabad szemmel bele nézhetünk, nem a nap maga, hanem annak a légkör által felemelt csalképe.

Most egyszerre egy különös tünemény lepett meg mindnyájunkat.

Amint a napspectrum tüzkorongja a láthatárt érte, egy fehér felhő harapott a szélébe, mely előrenyomult a naptányér közepéig, a felhőt lassan követte egy sötét kup, mely a tenger szinvonalából látszott előemelkedni, mig egészen eltakarta a leáldozó napot.

— Az ott egy előfok! — kiálta a kapitány, amint a nap letüntével a láthatáron jól kivehető lett a hegyes kup. — Az ott a szárazföld!

Ezt mindenki bizonyosra vette.

Csak azt nem birta senki elképzelni, miért marad meg az a fehér felhő a kupnak a csucsán mozdulatlanul, se fel nem száll, se oldalt nem tér el róla, és az alkony pirjától szint nem vesz föl, ahogy felhő szokta.

— Ha ott előfok van, akkor tengeröböl is van, — mondá a kapitány. — Jó lesz odamenekülnünk a vihar elől.

Azzal arrafelé irányoztuk a hajó futását s teljes gőzerővel haladtunk előre.

Az időjóslat fényesen bevált. Annyiban fényesen, hogy én még soha annyi mennyköhullást nem láttam, mint a bekövetkezett zivatarban. Valóságos tifon volt. A szél fenékig fölszántotta a tengert, a hullámok az egekig dobálták a hajónkat s gyorsabban minden gőzerőnél hajtották a folyvást közeledő előfok felé, melynek kupjáról még az erős vihar sem birta azt a rejtélyes felhőt elszakitani.

Egyszer aztán a tengerfenékmérő csekély vizet jelzett.

— Zátony felé közelitünk! — kiáltá a kapitány. — Le a horgonyokkal!

Parancsa teljesitve lett.

Akinek van egy kis képzelőtehetsége, az kitalálhatja, hogy micsoda mulatság az: a tomboló zivatar közepett egy horgonyra kötött hajó födélzetén, a kötelekbe kapaszkodva teljesiteni a tengerész-szolgálatot.

Engem azzal a feladattal bizott meg a kapitány, hogy kössem oda magamat az övemnél fogva a gőzkürt kéményéhez s folyton ismételjem a tutuló bömböléseket, nehogy hegyibünk rohanjon valami más hajó. De ettől a hivatalomtól nagyhamar felszabaditott egy kolosszális hullámtorlat, mely keresztülcsapott a födélzetünkön, behatolt a gépkamarába, kioltotta a kazán tüzét, akkor aztán nem lehetett a gőzkürtnek tovább üvöltözni. Egy ujabb, még nagyobb hullámcsapás pedig féloldalra döntötte a hajónkat, az árbocsink a tengert korbácsolták. Azt hittük, hogy el vagyunk veszve. Hajótulajdonosunk a hajónk védszentjének oszlopát átkarolva tartá s attól kért segitséget.

Én hiszek a védszentekben. Aki nem tud bennük hinni, csak jöjjön a tengerre, ott majd megtanitják rá!

Ennek a magas közbenjárásnak is tulajdonitom, hogy a zimankós viheder, amilyen gyorsan jött, oly hirtelen el is vonult s átengedte az eget a vizontó fellegeknek, melyek majd zápor-, majd jégesőt zuditottak alá. Hol fekete, hol fehér sötétség töltötte be körös-körül a világot. Hajónk megint helyreállt s nekünk csak arra kellett vigyáznunk, hogy ki ne ugorjék alólunk, mikor a horgonylánc visszarántja. Az eső eltartott hajnalig, akkor egyszerre kitisztult az ég, a tenger is elcsillapult.

Mi elbámultunk a látványon, mely előttünk állt. Egy mérföldnyire lehettünk attól a kuptól, melyet meg akartunk közeliteni. Nem partvidék előfoka volt az, hanem egy vulkán. Nem tüzokádó, hanem vizhányó (Gejzir). Az a fehér felhő a kupján az égre lövellő gőz és lug, mely öt oszlopra szakad: olyan, mint egy legyező, a gőz folytonos felhőt képez fölötte, mig a vizoszlopok tág ivben omlanak a hegy oldalaira alá. A középső vizoszlop azonban a magasban koronát képezve, csaknem függélyesen megy föl és zuhan alá az egekből. Ez nem hagyja magát még a vihartól sem félreterelni.

Bámulatunkat azonban leginkább az kötötte le, hogy odafenn, a vulkán kráteréhez közel, a tölcsér repedésének két szirtszakadéka közé beékelve, egy vashajó tünik elő, egész épségben, kéményestül, árbócostul: távcsöveinken át még a propellert is kivehettük a hajó farán s a kormányosbódét, mely üvegből volt.

Hogy került fel ez a vashajó oda a hegytetőre, mely legalább kétszáz méter magasságu lehet?

Mi vitte oda?

Mért maradt ottan?

Vajjon lakik-e benne valaki?

(Folytatása következik.)

A párt az elnök javaslatát egyhangulag elfogadta és egyszersmind az elnökkel szemben *ragaszkodásának, szeretetének és bizalmának* lelkes éljenzések között adott kifejezést.

Ezután *Benedek* János referálta a *kivándorlási* javaslatot. A kérdéshez hozzászóltak *Barta* Ödön, *Kossuth* Ferenc, *Rátkay* László és mások. A párt a javaslatot egyhangulag elfogadta, bár a részleteket illetőleg számos aggályai vannak. A párt álláspontjának kifejtésével *Barta* Ödönt bizta meg.

A főrendiház ülése. Mint értesülünk, a magyar országgyülés főrendiháza e hó 22-ikén, hétfőn délelőtt 11 órakor fogja megtartani az uj parlamenti épületben legelső ülését. Ez ülés napirendjére mindazok a javaslatok fognak tétetni, amelyeket a képviselőház addig megszavaz. Ezen ülés után a főrendiház is meg fogja kezdeni karácsonyi szabadságát.

Olasz politikus Fiuméról. Nagyon érdekes és jellemző nyilatkozatokat tett Fiuméról és a magyar állam fiumei politikájáról *Vallari* volt olasz közoktatásügyi miniszter, a *Dante Allighieri-társaság* elnöke. Ez a társaság az olaszok Schulvereinja, csakhogy nem annyira prononszirozott politikai jelleggel. A társaság elnöke nemrég Fiuméban járt és a városi hatóságok kalauzolása mellett meglátogatta az olasz iskolákat, hogy az olasz nyelv ügyének állásáról meggyőződést szerezzen. Tapasztalatait a Dante-Alighieri-társaság sienai gyülésén adta elő. Miután beszámolt azokról a tapasztalatokról, amiket hosszu körutja alkalmával többek közt Maltában, Tunisban, Dalmáciában, Triesztben, Isztriában, szerzett, áttért Fiuméra, a hova Pólából utazott át. Vallari beszámolójában egyebek közt a következő érdekes dolgokat mondja:

Fiume a magyarok egyetlen tengeri kikötője, melynek felvirágoztatására az ország már sokat költött és költ még A város a haladásnak és jólétnek sok jelét viseli magán, bár — mint monják — kereskedelme hanyatlóban van... Fiuméban az állami iskolák magyarok, a város azonban gondoskodott kitünő olasz nép- és felsőbb iskolákról. Noha a magyarok sok iskolát alapitottak, a fiumei olaszok megmagyarositását elérni sohasem fogják. A magyar nyelv meglehetősen nehéz s a magyarokat horvátok veszik körül kik őket hosszu vonalon elválasztják az anyaországtól. A magyarok ily módon önkéntelenül is védelmezik az olaszokat a horvátok ellen. Ehhez hozzájárul még az is, hogy *a budapesti magyar kormány sokkal nagyobb politikai és sajtószabadságot ad, mint például Ausztria*, legalább eddig még saját rendőrsége sincs Fiuméban, hanem e részben mindent a városi rendőrségre biz. S ha meggondoljuk, hogy az olaszok és magyarok régi rokonszenvvel viseltetnek egymás iránt, könnyü belátni, hogy *a fiumeiek eléggé meg lehetnek elégedve jelenlegi helyzetükkel*. Csak az okozhat némi aggodalmat, hogy a külföldi, még osztrák egyetemeken szerzett okleveleket nem ismernek el Magyarországon. De bár mindez joggal támaszthat némi aggodalmat és kétséget a jövő iránt, a fiumeiek jobb szeretik a magyar fennhatóságot az osztrákénál, — sőt Dalmáciában is nem egy olasz nyiltan hirdeti, hogy jobb szeretné a magyar fennhatóságot, mert több politikai szabadságuk volna s a rendőrség részéről kevesebb zaklatásnak volnának kitéve, s azonkivül hathatósabb védelemben részesülnének a szlávok ellen, akiket Ausztria pártfogol.

Mindez nagyon szép, csakhogy joggal lehetünk arra kiváncsiak, mit keresett az érdemes olasz politikus Fiuméban és mi cimen tarthatott valóságos vizsgálatot, a városi hatóság asszisztenciája mellett?

A margittai mandátum. Ismeretes, hogy a Kuria I. választási tanácsa a *Szatmári* Mór margittai mandátuma dolgában beadott petició hat vádpontja közül csak kettőre nézve rendelte el a vizsgálatot, amelylyel a nagyváradi itélőtáblát bizta meg. A vizsgálat meg is történt s a jegyzőkönyvet felküldték a Kuriához, amely holnapra tüzte ki a folytatólagos tárgyalást. Időközben azonban az történt, hogy *Paizs* Andor, az I. választási tanács elnöke megbetegedett, *Tergovcsics* István, a tárgyaláson szerepelt pótbiró pedig nyugalomba ment. Minthogy pedig a kuriai biráskodásról szóló törvény értelmében az itélethozatalban csakis oly birák vehetnek részt, akik a tanácsnak kezdettől fogva tagjai voltak, a Kuria holnap kénytelen lesz az egész tárgyalást elölről kezdeni. *Szatmári* Mór védője ismét *Aigner* Adolf takarékpénztári titkár lesz.

A néppárt ma délután 6 **órakor saját klubhelyiségében** értekezletet tartott, amelyen a most napirendre kitüzött törvényjavaslatokat tárgyalta. A *kivándorlásról* szóló törvényjavaslatra vonatkozólag azt határozta a párt, hogy azt általánosságban elfogadja és megbizta *Csernoch* Jánost azzal, hogy a párt nevében ezt a képviselőház ülésén ki is jelentse; a részletekhez többen hozzá fognak szólni. A *bevándorlásról* szóló törvényjavaslatot azonban a párt általánosságban sem fogadja el s ennek előterjesztésével *Buzáth* Ferencet bizta meg az értekezlet, mely ezenkivül még a folyó ügyeket intézte el.

A horvát országgyülésről. *Zágráb*ból táviratozzák: Az országgyülés harmadik olvasásban is elintézte az urbéri törvény novelláját. A legközelebbi ülés holnap lesz.

A képviselőház bizottságaiból.

Budapest, december 15.

A képviselőház három bizottsága is ülésezett ma délután, hogy a hozzájuk utalt törvényjavaslatokat előkészitsék a plenáris tárgyalás számára.

(Darányi költségvetése.)

A *pénzügyi bizottság* *Falk* Miksa elnöklete alatt folytatta a *földmivelési tárca* költségvetését. Elsőnek *Miklós* Ödön szólalt fel. Elismerését fejezte ki a miniszternek, aztán utalt arra, hogy a bőterméshez füződő remények nem váltak be és figyelmeztet a Németország felől fenyegető veszedelemre, amelylyel szemben teljesen védtelenül állunk és különböző intézményeket sürget a helyzet javitására.

Piukovics József a tejszövetkezeteket ajánlja a miniszter figyelmébe és országos agitációt kiván az egyes vidékeken ajánlható termelésre való utalással.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter reflektált az eddigi szónokok által felhozottakra. *A női háztartási iskolát nem szándékozik Budapesten felállitani*, hanem *Gödöllőn*, ahol annak megvan minden feltétele. Az állattenyésztési alap fejlesztésére gondol majd a beruházási javaslat alkalmával. *Kossuth* szóbahozta az öntözés kérdését. A baj ennél a kérdésnél az, hogy népünk nagyon konzervativ és nehezen vihető be ilyen dolgokba. A vizek raktározásának kérdése is fontos és megfelelő gondot fordit arra, hogy e tekintetben is megtörténjék minden lehetséges. A telepités problémájával odaadóan foglalkozik. A javaslat, mely igen nagy munka, indokolásával együtt készen van s amint a megfelelő financiális oldalát a kérdésnek elintézték, nyomban a Ház elé terjeszti a javaslatot. Ennek keretében majd módunkban lesz hasznát látni mindazon fontos tapasztalatoknak, amelyeket eddig szereztünk. Az ipartörvények ügyét illetőleg már láttunk is az országban bizonyos élénkséget és ennek szivesen áll a támogatására. A havasi legelőkre nézve törvényjavaslatot fog beterjeszteni.

A *kiegyezési kérdésben* bővebben nyilatkozni nem akar, miután a miniszterelnök erre nézve már kifejtette a kormány álláspontját. Rajta van a kormány, hogy ugy a mezőgazdasági és ipari érdekek harmonikus védelemben részesüljenek. Majd az autonom vámtarifa benyujtása alkalmával módjában lesz a képviselőháznak megitélni, hogy helyes nyomon jár-e a kormány. Utal az általános vámpolitikára, amely az elzárkózás politikája. Ebben a helyzetben a meglevő piac a közös vámterület fontossága, amely a jövőben igen nagy szerepet fog játszani. Különben mind e kérdések a közel jövőben szőnyegre kerülnek s majd akkor lesz helyén, hogy e kérdéseket tüzetesen megbeszéljük.

Maga sem helyesli, ha a szőlőtermelés igen nagy mérveket ölt, de az állami támogatást nem lehet megtagadni a rekonstrukciótól most, mikor a rekonstruálásba a kis emberek mennek bele. *Azt semmi esetre sem fogja támogatni, hogy sikföldön termeljenek szőlőt.* A borkezelésre nagy gondot fordit s minden lehetőt megtesz ebben az irányban. A fürdők fejlődését mindig szem előtt tartotta és igy lesz a jövőben is. A székely fürdőkön jelentékenyen lendit majd a kiépitendő székely vasut, amely például Borszéket is belekapcsolja a világforgalomba. A fürdők ismertetésére sem kimél fáradságot. Ebben a tekintetben miniszteri biztos dolgozik, akinek okvetlenül lesznek figyelemreméltó tervei.

Miklós Ödön felszólalására kijelenti, hogy a gazdasági tudósitók intézményét, valamint a gabonaraktárakat minden lehetséges módon igyekszik fejleszteni. Igazat ad az értékesités kérdésében neki és Piukovicsnak is és a helyzet változásával szükséges intézkedések meg fognak történni, mindenesetre a kormány jó példával fog elüljárni. A szövetkezeti eszme terjedését nem lehet tagadni, bárha e tekintetben még igen sok kivánnivaló volna. A kormányon nem fog mulni, hogy az eszme kellő támogatásban részesüljön. A gyümölcscsomagolás fontosságát maga is sokra tartja. Egy amerikai embert szerződtetett, aki tanfolyamokat rendez, de legjobb volna a háziipari tanfolyamokat kapcsolatba hozni a pakolási tanfolyammal. Ez reméihetőleg jó hatással lesz. Papp Géza előadó kérdésére kijelenti, hogy az állami erdőtisztek akként fognak kártalanittatni hogy az ő létszámukban a fizetési osztályokat illetőleg ugyanazon arányok léptettetnek életbe, mint amily arányok jelenleg a bányászati ágaknál is vannak. A kérdés ekként való megoldásához a pénzügyminiszter ur hozzájárulását mar birja és gondja lesz, hogy ez a megállapodás a törvényjavaslat tárgyalása során maradandó kifejezést nyerjen.

Ezek után kéri a költségvetés megszavazását. A bizottság a költségvetést általánosságban megszavazta, a részletes tárgyalást holnap délután 6 órakor folytatják.

(A cukorkérdés.)

A *képviselőház közgazdasági bizottsága* gróf *Andrássy* Tivadar elnöklete alatt ma déután 5 órakor ülést tartott, amelyen tárgyalás alá vette a *cukorra vonatkozó nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot.* A kormány részéről jelen voltak *Széll* Kálmán miniszterelnök, *Lukács* László és *Darányi* Ignác miniszterek, nemeskéri *Kiss* Pál és *Foepke* Alfréd államtitkár.

Rosenberg Gyula előadó részletesen ismertette az egyezmény rendelkezéseit, foglalkozik a különféle jutalmak hatásával és kimutatja, miért kellett a cukorkiviteli jutalom intézményének önmagában összeroskadnia. Aztán foglalkozik a cukoradó és a répatermelés kérdésével, amelyet legnagyobb fontosságunak tart. Annak érdekében csak azért nem nyujt be határozati javaslatot, mert bizik a miniszterben, hogy gondoskodni fog a szükséges intézkedésekről.

Csávolszky Lajos szerint a konvenciónak oly fontos következményei lehetnek a *répacukor iparra* hogy e kérdést, mielőtt fölötte döntenének, minden oldalról meg kell világositani. Az egyik a következő. Lehet-e nekünk a közös vámterület tényleges fennállásának állapotában 1908. év végéig külállamokkal szerződést kötnünk, midőn megtörténhetik, hogy 1907. elején megszünt a közös vámterület tényleges állapota. Ezt az 1899: XXX. t.-c. tiltja, mely szerint ma — nem lévén vámszövetség — csak 1907-ig köthetünk szerződéseket.

Baross Károly a törvényjavaslatot általánosságban ajánlja elfogadni és a bortermelés sanyaru helyzetét érintve ajánlja, hogy a megtakaritott kiviteli prémium — 5 millió korona — a boritaladó leszállitására forditandó.

Neumann Ármin is sajnálja, hogy a pénzügyi helyzet nem engedi a cukoradó leszállitását. Németországban is volt kartel és prémium, mégis 20 márkáról 12 márkára szállitották le az adót. Nálunk a fogyasztás legkisebb, mig Angolországban 32—35, Amerikában 25, Németországban 13, sőt Ausztriában is 8 kiló fejenként, addig nálunk csak 4½ kiló. Ami a rayonozást illeti, nem lehetnek a cukorgyárosok részéről elkövetett atrocitások oly nagyok, mindenesetre ellene szól az a kétségtelen tény, hogy tiz év óta a répatermelők száma 23.000-ről 33.000-re, a répával bevetett terület 71.854 holdról 182.812 holdra, a termelés pedig 7 millió métermázsáról majdnem 25 millió métermázsára emelkedett. A konvenciót elfogadja.

Gróf *Zselénszky* Róbert üdvözli a brüsszeli nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot, mert ez véget vet végre-valahára a prémiumrendszernek. Szükségesnek tartja azonban, hogy kimondassék, miszerint a kontingens, mely eddig Ausztriában termeltetett és Magyarországban fogyasztatott, csak ideiglenesen osztassék szét a jelenlegi gyárak között, véglegesen azonban fönntartassék az ujonnan keletkező kis mezőgazdasági cukorgyárak részére. Végül kimondandónak véli azt, hogy miután a kontingentálás tulajdonképp egy privilégium, ez csak egy olyan cukorgyárnak adandó, mely semmiféle rayonirozási kartelbe nem lép.

Lukács László pénzügyminiszter megelégedését fejezi ki a felett, hogy az összes felszólalók épp ugy itélik meg a kérdést, mint ahogy ő itélte meg, hogy t. i. az egyezményt el kell fogadnunk. Maga is jobb szerette volna, ha a prémium-rendszer eltörlését illetőleg lett volna egy hosszabb átmeneti idő, amely alatt a viszonyok jobban simulhattak volna a bekövetkezendő helyzethez. Miután azonban a megakadályozás nem volt módunkban, meg kellett alkudni az adott viszonyokkal és gondoskodni a még rendelkezésre álló módokról, hogy az ország gazdasági élete szempontjából oly fontos cukor- és répatermelés a kritikus időkben is fennmaradhasson. Csávolszky arra a kérdésére, hogy mit szándékozik a kormány az orosz körjegyzékre válaszolni, szintén nem adhat felvilágositást, mig az érdekelt kormányok összesége e tekintetben állást nem foglalt. Azon egyik oldalról felhozott ellenvetéssel szemben, hogy nem lett volna jogunk 1907. éven tul terjedő egyezményt kötni, avval a felvilágositással szolgál a miniszter, hogy ez egyezmény semmi összeköttetésben sincs az 1899. 30. t.-c.-kel, mert ezt a vámterületi közösséggel kapcsolatba hozni nem lehet, miután ez oly szerződés, melynél — amint azt az egyezmény maga is kifejezi — mint Ausztriától különálló szerződőfél jártunk el.

Az előadó ama megjegyzésére, biztositva van-e a kontingentálásról szóló törvényjavaslat sorsa Ausztriában, kifejti, hogy különleges biztositékkal nem bir és a dolog természete szerint nem is birhat mással, mint hogy ezen törvényjavaslatban foglalt rendelkezések tekintetében a két kormány egymás között megegyezett. Fel kell tehát tennie, hogy ezen megállapodás odaát is törvény erejére fog emelkedni. A kormánynak mindig kezében van a mód hogy az összes javaslatokat csak akkor bocsátjuk legfelsőbb szankció alá, ha Ausztriában is elfogadtatnak. Az *adólaszállitás* kérdésében oda nyilatkozik a miniszter, hogy csak egy szempontból nem zárkózott volna el az adóleszállitás ellen, és ez a konzekvencia szempontja, mikor a prémiumok felemeltettek, az ugyanakkor bekövetkezett adófelemelés evvel indokoltatott. Ettől a szemponttól eltekintve, semmisem indokolja a cukoradó leszállitását. A gyárosokra ez nem fontos, mert az 5 koronát tevő cukoradócsökkenés nem emelné a fogyasztást, minthogy a cukor a kartellhaszon csökkenésével ugy is 14—15 koronával olcsóbb lesz. A mi életviszonyaink között a cukorfogyasztás rohamos emelkedését nem várhatjuk és igy nem volna indokolt, hogy 5 millió korona bevételről lemondjunk. Ha adóleszállitás lehetséges, akkor is célszerübb volna a cukoradó helyett a bor- és husfogyasztást leszállitani.

A rayonirozás kérdésében fel van jogositva annak kinyilatkoztatására, hogy a cukoriparosok igéretet tettek, hogy már most is a rayonirozást minél szükebb korlátok közé fogják szoritani. A kormány kezében van elég eszköz a répatermelők jogosult érdekeinek megvédésére és a kormány nem is fogja elmulasztani, hogy ezekkel az eszközökkel éljen.

A kisebb gazdasági cukorgyárak létesitésének kérdésében odanyilatkozik, hogy ő is ideális állapotnak tartaná, hogy a mezőgazdaság önmaga dolgozza fel terményeit. De ideálok nehezen valósithatók meg és nem is hiszi, hogy ez az állapot belátható időn belül bekövetkezzék. A mai viszonyok között valóságos szerencse, hogy nagy gyáraink vannak. Ezeket fenn kell tartanunk; és ezért helyesli is az előadó azon nézetét, hogy a jelenlegi kontingens a meglévő gyá-

raknak biztositassék. A kontingens természetes emelkedése és az esetleg felszabaduló kontingens-mennyiségek a jövőben alakulandó gyáraknak volnának fenntartandók, amelyek hogy mezőgazdaságiak legyenek, ő hajtja legjobban.

Végül megjegyzi a miniszter, hogy Brit-Kelet-India kormánya a brüsszeli konvenció alkalmával olyan nyilatkozatot tett, hogy a *kiegyenlitővámokat el fogja törölni.*

Krasznay Ferenc után *Rubinek* Gyula azt ajánlja, hogy a fogyasztás emelkedésével előálló kontingens-többletet uj, első sorban mezőgazdasági gyáraknak óhajtja fenntartani.

Sándor Pál szerint ha Magyarország az önálló vámterület alapján állana, azt javasolná, hogy ne lépjen a konvencióba. De a közös vámterület alapján szükségképpen elfogadja a konvenciót. A kontingens dolgában az alapelvre nézve kell tisztába jönnünk. Egyáltalában garanciát ker arra nézve, hogy Ausztria ne hozzon minket a magunk kontingensével olyan helyzetbe, amely a mi kárunkkal járhatna.

Endrey Gyula felszólalása után az *elnök* a vitát bezárta.

Lukács László pénzügyminiszter kijelenti, hogy a cukoradóra vonatkozó javaslatot csak azért nem hozta a bizottság elé, mert az csak tisztán pénzügyi szempontokat érint s hasonló javaslatokat eddig soha sem volt szokásban máshova, mint a pénzügyi bizottsághoz utasitani. Csávolszkynak arra a kérdésére, hogy Ausztria miképp fogja e javaslatot törvényerőre emelni, nem tudja de még ha a 14. §. alapján emelnék is törvényerőre, abban sem látna bajt, mert hiszen a 14. §. is része az osztrák alkotmánynak. Az a reménye, hogy Magyarország nem lesz kénytelen cukoriparát és cukorrépatermelését redukálni, ami reánk nézve tölötte fontos. Ami az adóleszállitást illeti, kétségtelen, hogy a fogyasztás, ha rohamosan nem is, de emelkednék, ám az 5 korona elengedése nagy befolyással nem volna. A gyakoriat azt bizonyitja, hogy az adóleszállitás semmi befolyással sincs a fogyasztásra s éppen ezért óvatosan kell bánni e kérdéssel.

A bizotlság ezután az egyezményt elfogadta.

(A tengerszem törvényjavaslata.)

Az *igazságügyi bizottság Hodossy* Imre elnöklete alatt ma délután 5 órakor vette tárgyalás alá a *tengerszem törvényjavaslatát.* A kormány részéről jelen vannak *Széll Kálmán* miniszterelnök, *Plósz* Sándor miniszter, *Mohay* Sándor államtitkár és *Bezerédj* Viktor miniszteri tanácsos. *Szivák* Imre előadó ismertette a törvényjavaslatot s elfogadásra ajánlotta. *Széll* Kálmán miniszterelnök csatlakozott az előadó kéréséhez amit sürget az a fontos körülmény is, hogy a vitás területen végre-valahára megszünjenek azok az állapotok, amelyek ott most tényleg uralkodnak. *Fabiny* Teofil és *Ternáth* Béla főiszólalása után a bizottság általánosságban és részleteiben a javaslatot elfogadta és az erre vonatkozó jelentést nyomban hitelesitetette is.

KÜLFÖLD

Az orosz külügyminiszter Bécsben. Gróf *Lambsdorff* orosz külügyminiszter, aki most a cári udvarnál Livádiában van, a legközelebbi napokban Bécsbe érkezik. Lambsdorff grófnak, amióta a külügyminisztérium élén van, még nem volt alkalma arra, hogy a magyar királynak bemutatkozzék. Az orosz miniszter látogatásának jelentőségét fokozza az orosz hivatalos lapnak tegnapi közleménye, amely oly nyomatékosan juttatta kifejezésre a két nagyhatalom egyetértését.

Bécs, december 15.

Gróf *Lambsdorff* orosz külügyminisztternek tervbe vett bécsi látogatását itteni diplomáciai körökben nagyjelentőségünek tartják. Valószinü, hogy gróf Lambsdorff találkozása gróf *Goluchowskival* a mai válságos politikai és gazdasági viszonyok közepette, amikor egyfelől az osztrák-magyar akció Konstantinápolyban meghiusult, másfelől a német birodalmi gyülésen létrejött a vámtarifa, a politikai megegyezésen kivül gazdasági megállapodásokra is fog vezetni s mindenesetre fontos rendszabályokat fog maga után vonni a Balkánon gazdasági tekintetben.

Osztrák ügyek. *A képviselőház mai ülésén* beérkezett irományok között van *Haider* interpellációja, amelyben azt kérdezi a kormánytól, hajlandó-e a haszonállatok vámjának a német birodalom részéről tényegető emelésével alkalmas alakban teljes erővel szembeszállni, továbbá *Licht, Finck* és társaik interpellációja, amelyben azt kérdezik, igaz-e, hogy az osztrák és a magyar kormány között már teljes megállapodás jött létre az *autonom vámtarifára nézve* és hogy azt még a Reichsrathban való benyujtás előtt fogják-e nyilvánosságra hozni. Utalnak arra, hogy a lakosságnak érdekében áll, hogy az autonom vámtarifával megismerkedjék és arra nézve állást foglaljon. Minthogy meglehetős bizonyossággal feltehető, hogy a német vámtarifát a birodalomgyülés a legközelebbi időben teljesen elfogadja, a titkolódzás és halogatás eddigi politikájával fel kell hagyni, mert ez még inkább kiélesiti a gazdasági helyzet bizonytalanságát. Különösen a kereskedelmi szerződések előkészitésére hivatott testületeknek joguk van ahhoz, hogy a két kormány tárgyalásának eredményét minél előbb megismerjék. Ott van végül *Berger* és társai interpellációja, amelyben azt kérdezik, hogy a Dunagőzhajózási társaság forgalmában *miért használják a magyar helységneveket.*

A Ház azután folytatja a házaló-kereskedésről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Bécs, december 15.

Parlamenti körökben beszélik, hogy *Rezek* miniszter *az ifjuczehek magatartása* következtében le fog mondani s csak a cseh tartománygyülés befejezését várja még be.

Elhatározott dolog, hogy a költségvetési provizóriumot a 14. §. utján fogják életbe léptetni.

A *Neues Wiener Tagblatt* arról értesül, hogy az *osztrák és a magyar kormány által teljesen megállapitott vámtarifát legközelebb közzé fogják tenni.*

Bécs, december 15.

Koerber miniszterelnök ma egész nap a pártok vezéreivel tanácskozott.

Prinetti a borvámról.

Róma, december 15.

Prinetti olasz külügyminiszter ma a kamara ülésén igen érdekes nyilatkozatokat tett a kereskedelmi szerződésekről, nevezetesen az Olaszország és Ausztria-Magyarország közt jelenleg fönnálló szerződésről.

A válasz, melyet több képviselő interpellációjára adott, igy szól:

Mindenekelőtt ki kell jelentenem, hogy eddig nem kaptam hivatalos vagy félhivatalos értesitést az ez időszerint érvényben levő *kereskedelmi szerződések felmondásáról.* Nem is mondhatok előre valamit ebben a tekintetben, mert nincs értesülésem vagy tudomásom más kormányoknak szerződéseik felmondása vagy fel nem mondása tekintetében táplált szándékairól. E helyen azonban jónak látom, hogy eloszlassak egy tévedést, amelyben ugy e kamarában, mint másutt is gyakran látom azokat, akik ezzel a dologgal foglalkoznak. Nem áll az hogy ha a szerződéseket december 31-ig fel nem mondják, azok egy évre meghosszabbitottaknak tekintendők, ugy, hogy december 31-ének éjféli óráját az érdekelteknek avval a remegéssel kell várniok, amelylyel egykor a közeledő milleniumot várták. Semmi esetre sem. December 31-ike után is, bármely napon fel lehet mondani és a szerződések a felmondás napjától számitva éppen 1 év multva fognak lejárni. Ami a jövőt illeti, amely a kereskedelmi viszonyoknak ezen az igen fontos terén országunk előtt áll, ma nincs mit módositanom azon, amit 1901. májusban mondtam. Nem hiszem, hogy igen komoly nehézségek előtt állunk a Németországgal való közeli tárgyalásoknál és megállapodásoknál és még mélyebb meggyőződéssel, mint akkor, fenntartom azt a nézetemet, hogy a kereskedelmi forgalom alapja a két ország közt nem fog változást szenvedni. (Bravó! Igen! Helyes!) Az *Ausztria-Magyarország és Olaszország közt most fennálló szerződés* — jó ezt el nem lelejteni — *tudvalevőleg* (!) *kedvezőbb Ausztria-Magyarországra, mint mireánk.* Azok, kik Ausztria-Magyarországban hangos kiabálással a szerződés felmondását követelik, csak egyetlen panaszt hoznak fel — ezt az egész világ tudja — t. i. a *famózus borvámzáradékot.* E záradék mostani szövegezésében Ausztriában és *különösen Magyarországban nagy ellenkezést kelt* a mérsékelt tarifa ellen, amelyet szankcionál és mert Franciaország 1903. dec. 31. után boraira nézve hasonló elbánást követelhetne, amit 1903. dec. előtt nem-követelni Franciaország kötelezte magát.

Ami Olaszországot illeti, bár a mostani szerződés nem előnyös rá nézve, mégis a legnagyobb mérséklet érzelmei által fogja vezéreltetni magát, amint ezt a kereskedelmi szerződési tárgyalásoknak egész, meglehetősen hosszu ideje alatt tette és a szerződést jelenleg nem fogja felmondani. Nem tudom — ugymond — mily döntésre fog jutni az osztrák-magyar kormány. *Ha a szerződést* felmondja, az olasz megbizottak az uj megegyezés feletti tárgyalásoknál nagy méltányosságot és azt az élénk óhajt fogják dokumentálni, hogy győrs döntésre jussanak. De nem fogják elmulaszthatni, hogy bele ne menjenek az összes szerződési tételek megvizsgálásába avégből, hogy uj, mindkét államra nézve igazságos szerződést érjünk el. Az elfogulatlan, komoly tanulmányozás ily módon világosságot fog hozni a redukció egész értéke tekintetében, amelyet az Ausztria-Magyarországgal fennálló szerződést mostani általános tarifánk mellett Ausztria-Magyarországnak biztositott, ugy hogy nem fogják megtagadhatni azt, hogy az osztrák-magyar piacot az olasz bortermelés előtt nyitva hagyják. (Élénk helyeslés.) Ha meggondoljuk, hogy két tétel: fa és lovak egymagukban az Olaszországba való behozatalnál körülbelől 60 millió összeget képviselnek és hogy ez a behozatal legnagyobbrészt éppen azokból a vidékekből származik, ahol *a legtöbbet kiabálnak az olasz bor ellen,* könnyü arra a meggyőződésre jutni, hogy mi még mostani általános tarifánk mellett is, mely azonkivül egyszerü királyi rendelet utján 50%-os majora-jogositványokat biztosit nekünk, elő vagyunk készülve széles és méltányos alapon álló tárgyalásokra. Epp ugy azt hiszem, hogy a mostani általános tarifa elegendő arra, hogy esetleg képessé tegyen bennünket, hogy Svájccal uj szerződés iránt tárgyalásokat folytassunk, de még ha minden feltevés ellenére szükségessé válnék is az uj általános tarifa komplikációja, kijelenthetem, hogy az e célból kiküldött bizottság annyira haladt munkálataiban, hogy az uj tarifát a legrövidebb idő alatt el lehetne készíteni és jóváhagyás végett a parlament elé terjeszteni. (Általános élénk tetszés.)

Az összes interpellálók kijelentik, hogy a miniszter fejtegetései kielégitették őket.

Róma, december 15.

Az esti lapok melegen üdvözlik *Prinettit* mai beszéde alkalmából, amelyben a kereskedelmi szerződéses államok magatartásáról szólott. A *Patria* szerint Olaszország nyugodtan nézhet elébe *Ausztria-Magyarország elhatározásának.*

Akció Venezuela ellen.

Budapest, december 15.

A Karaibi-tenger partján eldördült az első végzetes lövés, melyet hogy követni fog-e a követelt elégtétel, azt a legközelebbi táviratok fogják megmondani. A venezuelaiak azonban abból a tényből, hogy a szövetségesek nem késnek az utolsó rációhoz folyamodni, beláthatják, miszerint elmult az ideje az üres kifogásoknak. Ez, valamint az a körülmény, hogy Olaszország is csatlakozott a szövetségesekhez s az Egyesült-Államoknak az a nyilatkozata, hogy ha váratlan bonyodalmak nem állnak be, akkor a vitába nem elegyennek, Castronak és tanácsadóinak elég anyagot fognak adni a gondolkodásra s arra, hogy magukba térjenek.

A megbombázott Puerto-Cabello kikötője a Karaibi-tenger Triste öblének délkeleti partján fekszik, egy lapos félszigeten. A város, mely 150—200 kilométernyire fekszik La-Guayratól, vasuttal van összekötve Caracassal s La-Guayra kikötőjével. Puerto-Cabellot az előtte levő szigetek minden szél ellen megvédik s kitünő mély horgonymedre van, ugy hogy a legnagyobb hadihajók is közvetlenül a partig mehetnek. A Libertador-erőd, melyet a szövetségesek összelőttek, valószinüleg a kikötőt védi. Puerto-Cabellonak, amely mintegy 14.000 lakost számlál, meglehetős nagy a kereskedelmi forgalma kávéban, kakaóban, bőrökben, rézben, kinahéjban, s több német, angol és francia kereskedőház van ott. Venezuela összes bevételének háromnegyed, s kivitelének egy negyed része Puerto-Cabello kikötőjén keresztül bonyolódik le. Kikötői illetékekben évente egy millió bolivarest (ugyanannyi koronát) vesz be.

*

Puerto Cabello bombázása 45 percig tartott, háromnegyed öt órakor megérkezett Castro távirata, melyet azonban már nem lehetett 5 óráig, vagyis a bombázás megkezdésére kitüzött határidőig a hadihajókra juttatni. Castro táviratában utasitotta a hatóságokat, *hogy minden követelt elégtételt adjanak meg.* A hadihajók ágyui rombadöntötték a Salano-erődöt és a Libertador-erődöt. Az utóbbinak parancsnokát elfogták. Mindössze két ember sebesült meg. A *Charybdis* hadihajó legénysége elfoglalta ezt az erődöt és hasznavehetetlenné tette az ottani ágyukat.

A németek hasznavehetetlenné tették a *Margaritha* ágyunaszádot, az *Ossun* nevü szállitóhajót pedig, amely egy francia állampolgár tulajdona, kivontatták a kikötőből. Az angolok a *Crespo* és *Tuluno* nevü hajókat vontatták ki a kikötőből. Azóta ezekről a hajókról semmit sem tudnak Caracasban. A venezuelai kormány azt állitja, hogy a la guavrai erődből katonák látták, hogy a hajók a levegőbe röpültek és azután elsülyedtek. Csak a *Retribution* tért vissza egymagában a kikötőbe.

A brit követséget ma este egy amerikai hivatalnok vezetése alatt ismét megnyitották. A német érdekek védelmével az amerikai követség titkárát bizták meg. Az idegen állampolgárok ma rémületükben az amerikai követségre menekültek, ahol *Bowen* követ szükség esetére élelmiszereket halmoztatott fel. A venezuelaiak fegyverbe hivása egyre tart. *A papok a háborut hirdetik a szószékről.* Az angol és a német gimnáziumot bezárták. Bowen átadta a kormánynak az angol és a német parancsnokok egy jegyzékét,

mely szerint a venezuelai kereskedelmi hajóknak öt napi határidőt engednek arra hogy La Guayrát elhagyják. Ezt a blokád kihirdetésének előjeléül tekintik. Castro egy ujságiró előtt kijelentette, hogy szervezni fogja az ellenállást, hogy szükség esetén harcra keljen az angolok és a németek ellen.

Caracas, december 15.

Castro elnök ma feleségével meglátogatta Pilgrim német ügyvivő feleségét és felajánlotta neki lakásul a Miraflores-palotát. A találkozás nagyon szives volt és az idegenekre nagyon jó benyomást tett.

Washington, december 15.

A *Marietta* amerikai ágyunaszád utitervének megfelelően La Guayrában van.

Caracas, december 15.

Több felkelő-vezér, köztük *El Mocot* és *Ferrandes* Maracaibóból Caracas felé tart, a hová héttőn reménlnek megérkezni. Azt hiszik, hogy megjelenésök politikai bonyodalmakra fog vezetni.

La Guayra, december 15.

A *Puerto Cabello* mellett fekvő és a Charybdis angol hadihajó legénysége által elfoglalt *Libertador* erőd földalatti kazamatait az angolok *levegőbe röpitették*. A közelben lévő faépületeket elégették.

Caracas, december 15.

Mikor *Puerto Cabello* bombázásának hire megérkezett, vagy 10.000 főnyi tömeg vonult végig *Caracas* utcáin. Az elnök palotája előtt megállt a tömeg és követelte, hogy fegyverezzék fel. Több szónok megtorló intézkedéseket követelt a németek és angolok ellen. *Castro* elnök, aki megjelent a palota előtt, ezt mondotta:

Mi nem harcolunk Venezuela békés lakosai ellen, még a német és angol lakosok ellen sem, hanem csak azok ellen, akik fegyveresen jönnek ide. Venezuela magatartásának nem szabad ellentétben állania a civilizációval, mivel magát civilizált államnak tartja. Castro honfitársait megfontolásra intette, hogy megóvják ügyük igazságos voltát és az ország jóhirét, amely sohasem remegett a veszélylyel szemben. Az elnök végül megfogadta, hogy kötelességét teljesiteni fogja és ha kell, életét is feláldozza Venezuela becsületeért.

Köln, december 15.

Mint a *Kölnische Zeitung*nak *Berlin*ből mai kelettel jelentik, Németország és Anglia között egyrészt és *Olaszország* között másrészt egyezmény jött létre arra nézve, hogy *Olaszország* a Venezuela elleni hadműveletekben *részt fog venni* és hajói részére ki fogja jelölni a partvidék egy szakaszát, amelyet azok blokirozni fognak.

Jókai uj regénye.

A kedves ajándékot, amelyet ma fejedelmi kézből kaptunk, *Jókai* Mór uj regényét, amelyet a *Budapesti Napló* számára irt, szives örömmel adjuk közönségünknek. Ez irodalmi remek közlését ma kezdjük meg és folytatjuk olyan mértékben, amely igyekszik lépést tartani az olvasók kiváncsiságával. E kiváncsiság tele van hódolattal a költőkirály iránt, akinek ősz fejjel is ifju géniuszából csodálatos gazdagsággal áradnak mindazok a fényes meseszövő, kedvderitő tulajdonságok, amelyek Jókai Mórt elsővé tették a világirodalom legelsői sorában.

Nekünk valóságos gyönyörüség, hogy Jókai Mór uj alkotása ezeken a hasábokon keresi meg a nagyközönséghez vivő utját, amelyen uj babér terem a rajongással környékezett poétafejedelem számára.

HIREK

Budapest, december 15.

— BUDAPESTI NAPLO. December 15-én uj előfizetés nyilik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megujításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Személyi hirek.** *Frigyes* főherceg tegnap vaddisznóvadászatra baranyamegyei birtokára érkezett. — *Klobucsár* Vilmos altábornagy, honvédfőparancsnoki adiátus csapatszemlére Pécsre érkezett. — Báró *Fejérváry* honvédelmi miniszter este Bécsből visszautazott Budapestre.

— **A Lichtenstein hercegek.** *Bécs*ből jelentik: *Lichtenstein* Alfréd berceg összes gyermekeivel együtt kilépett az osztrák állami kötelékből. A fiatal Lichtenstein herceg ugyanis mint osztrák alattvaló nem köthetett volna egyenrangu házasságot menyasszonyával *Erzsébet* főhercegnővel. Most, hogy az osztrák állami kötelékből való kiválás folytán uralkodóházbeli hercegi rangját ipso jure visszanyerte, mi sem áll utjában annak, hogy az esküvőt az uralkodócsalád részére előirt szertartások mellett tarthassák meg.

— **Karácsony a várpalotában.** Az idén, az eddigi évekhez képest, mozgalmasabb lesz a várpalota karácsony alkalmából. Ez idén ugyanis itt tölti az ünnepeket *József Ágost* főherceg egész családjával, s a karácsonyfa is itt fog kigyuladni a kis főhercegek meg *Zsófia* hercegkisasszony számára. A karácsonyfát a főhercegék nagytermében állitják föl.

— **Szobrot Grünwald Bélának.** *Grünwald* Bélának, a magyar közmüvelődés e lánglelkü uttörőjének, a nemzeti állam tántorithatlan bajnokának, szobrot akarnak állitani Zólyomvármegye székhelyén, Beszterczebányán, ahol a nagy férfiu igéi először hangzottak el. A vármegye fölkaroita azt az eszmét, melyet a F. M. K. E. tátrafüredi közgyülésén penditettek meg s a határozat végrehajtására szobor-bizottságot küldött ki. A szoborbizottság, melynek elnöke *Répási* Mátyás alispán, jegyzője *Ferenczy* Ödön főjegyző, most kibocsátott felhivásában adakozásra szólitja fel az egész magyarságot. A felhivásból közöljük a következőket:

Tizenegy éve mult annak, hogy idegen hazában, távol attól az imádott földtől, melynek boldogitása irányitotta a nagy lélek minden cselekedetét, kidőlt a magyar fajnak, a magyar közéletnek ez a hatalmas oszlopa, de a nemzet köztudatában élnek az ő tettei és hervadhatatlan érdemei. Ki ne ismerné Grünwald Bélának heves és kitartó, lankadatlan és eredményekben gazdag küzdelmét, melyet az egységes magyar nemzeti állameszme érdekében folytatott?

Bátran mondhatjuk őt Magyarország Felvidékén azon törekvések megteremtőjének, amelyek a jelen kor eszmekörét betöltik s amelyek a magyar szellem diadaláért folytatott küzdelmeinknek végcélját képezik. Ezt tudva és ismerve az ő politikai, irodalmi és társadalmi tevékenységének hatalmas eredményeit: nem kételkedhetünk abban, hogy nemcsak a Felvidék, de az egész nemzet kegyelete veszi körül a nagy férfiu alakját, az ő elmulhatatlan emlékezetét, melynek emlékszoborral való megörökitéséhez a magyar nemzet adományait kérjük.

Grünwald Bélának Beszterczebányán emelendő emlékszobra örök időkre emlékeztető jel lesz arra, hogyan kell szeretni a hazát s miként kell helytállani minden hazafinak a nemzet ereje ellen irányuló törekvésekkel szemben, hogy a nemzet legdrágább kincsének: a magyar nemzeti államnak áttörhetetlen paizsa előtt tehetetlenül porba hulljon a támadó ellenség.

Hirdesse ez a szobor az ő eszméinek, törekvéseinek sikereit, legyen felemelő tanubizonysága annak, hogy abban a talajban, melyet az ő munkálkodása segitett a következő nemzedékek számára termékenyné tenni, az általa elültetett csemeték hatalmas, terebélyes fákká izmosodtak. Legyen ez a szobor a hazafiui kötelesség teljesitésének utmutatója a késő nemzedékek szemében!

A szoborbizottság a legcsekélyebb adományt is elfogadja és felkéri a hazafias adakozókat, hogy adományaikat a beszterczebányai takarékpénztárhoz küldjék.

— **Bocskay szobra.** Hajdumegye mai közgyülésén, mint debreczeni levelezőnk táviratozza, elhatározták, hogy *Bocskaynak Hajduböszörményben szobrot állitanak*. A további teendők elvégzésére szoborbizottságot neveztek ki. A szobrot 1906-ra óhajtják felállitani.

— **Beteg hercegnő.** *Majna Frankfurt*ból táviratozzák, hogy az uralkodó herceg leánya *Sybilla* hercegnő, akinek regényes szerelmi házassága báró *Vinke* hadnagygyal néhány év előtt oly nagy port vert fel, Frankfurtban sulyosan megbetegedett. A hercegnő élete nagy veszedelemben forog.

— **Tüzoltók értekezlete.** Az *Országos Tüzoltószövetség* gróf *Széchenyi* Viktor elnöklete alatt tegnap központi választmányi ülést tartott, amelyen az uj alapszabályokat és a gyakorlati szabályokat tárgyalta. A választmány elhatározta, hogy ujeszlendőtől kezdve hivatalos lapot ad ki, melynek szerkesztésével *Breuer* Szilárd fővárosi tüzoltó-segédtisztet, a szövetség titkárát bizta meg.

— **Apponyi Pozsonyban.** Ma volt a megyeháza nagytermében a pozsonyi kulturegylet közgyülése. Este 6 órakor a város és a megye intelligenciájának szinejava gyült egybe és zajos éljenzéssel fogadta gróf *Apponyi* Albertet, aki elfoglalta az elnöki széket és tőle megszokott ékesszólással mondotta el megnyitó-beszédét.

Ezuttal, ugymond, nem szándékozik nemzeti feladatainkra és az ugynevezett nemzeti kérdéssel szemben teljesitendő kötelességeinkre bővebben kitérni, mert ezekről már tavaly éppen e helyről nyilatkozott. Lesz alkalma még a felolvasások egyikén nézetet e tárgyról ujból előadni. Szétküldött elnöki felhivásának gondolatmenetéből csak egy eszmét ragad ki, amely arra vonatkozik, hogy az államnak nagy nemzeti feladatai mellett mennyire szükségünk van egyesületi szabad társulás alapján nyilvánuló egyéni közremüködésre. Az egyének csoportos tevékenységének e nemzeti szüksége majdnem közhelyivé vált, annyira igazolja a tapasztalás, történet és minden példa, mely a közéletből előttünk áll. Például, hogy csak egyet emlitsek: mióta a világ fennáll a katholikus egyháznál hatalmasabb szervezet nem létezett. Ezt *ellenségei* is elismerik. Hatalmat éppen szervezetének tulajdonitanak. Másfelől nincs szervezet, amelyben a hatósági eszme hatalmi iránya annyira ki volna domboritva és viszont nincs, amelyben voluntarizmusa a szabad egyesülésre fektetett egyéni közremüködésnek oly sok és tág tere nyilnék, mint éppen a katholikus egyház. Ennek példája világosan mutatja, hogy a szabad társulásra alapitott egyéni tevékenységmennyire életszükséglet minden társulatnál. A magyar társadalom indolenciája annak emlegetésével, hogy a nemzetiségi kérdés merőben állami feladat, ürügyet keres, hogy az e részben fennálló kötelességektől megszabaduljon. Igenis, állami feladat, de egyuttal nagy mértékben társadalmi feladat is. A nemzeti cél elérése sem egyik, sem másik nélkül nem biztositható. Reméli, hogy nemsokára egyesitett erőnket fogjuk harcba vihetni és hogy a birtokos osztály, különösen a nagybirtokosok meghallgatják a szózatot, mely felhivásában első sorban hozzájuk intézett. Ebben a reményben megnyitotta a közgyülést.

Sztrelka János jegyző azután felolvasta az évi jelentést, amelyet tudomásul vettek. Majd *Gond* Ignác esperes és *Plachy* Bertalan tanfelügyelő javaslatára elhatározták, hogy a kormánynál oda kell hatni, hogy a tót nép a pánszláv lapok helyett hazafias tót néplapot kapjon a kezébe. A közgyülés 16 néptanitó megválasztásával ért véget.

A közgyülés után *Apponyi* elment a városi szinházba és a polgármester páholyában végig nézte a tiszteletére rendezett előadást. A szinház egészen megtelt előkelő közönséggel. Előadás után *Palugyay* „Zöldfa" szállodájában 50 teritékü bankett volt. *Plachy* Bertalan Apponyit, mint a magyar fajszeretetnek zseniális szónokát köszöntötte fel. Erre *Apponyi* rövid, rendkivül hatásos tósztban válaszolt.

Összes bajaink kutforrása, ugymond az, hogy a magyar ember más a fehér asztalnál, mint a zöld asztalnál. Legyünk kevésbé tulcsapongók a fehér és kevéssé oportunisták a zöld asztalnál. Eszébe jut, amit Kolozsvárott hallott, hogy miért helyezték el oda Mátyás szobrát. Bukarestben Mihály vajdának, az oláhok nemzeti hősének lovasszobra áll és kivont karddal mutat a magyar határ felé. Válaszul odahelyezték Kolozsvárra Mátyás szobrát, mely arccal egyenesen a románhatár felé néz, de a kardot felséges nyugalommal tartja két kezében. Nem támad senkit, de a támadás visszautasitására készen áll. Ilyen legyen a magyar. Ne támadjon a fehérasztalnál, de tegyen ki magáért a zöldasztalnál. Ha ilyen lesz a magyar társadalom és ilyen a magyar politika, akkor fog megváltozni és jobbra fordulni Magyarország sorsa.

A banketten *Steiner* Ferenc, *Lendl* Adolf, *Fülöp* Béla, *Molecz* Fani és *Bartal* Aurél képviselők is résztvettek.

— **Korodi becsületbeli ügye.** *Korodi* Lajos megint nyilatkozik. Ezuttal tisztázni szeretné magát amaz eljárásának következményei alól, hogy a *Kubik* Béla által felajánlott becsületbiróságot nem fogadta el. Ugyanekkor be akarja bizonyitani azt, hogy neki semmiféle elintézetlen becsületbeli ügye nincs és azt mondja, hogy a Kubik segédei által emlitett esetben bottal vett magának elégtételt azokon, akik a Mégis huncut ... kezdetü gunydalt huzatták.

— **Elhárított vasuti merénylet.** Karbitz közelében, mint Teplitz-Schönaubói táviratozzák, ugyanazon a helyen, ahol ez év elején merényletet kiséreltek meg egy gyorsvonat ellen, az éjszaka ismeretlen tettesek kiszedtek néhány talpfát a sinek alól. A vasuti őr még idejekorán észrevette a veszedelmet és tilosra állitotta a jelzőlámpást. A személyvonat megállott s időközben helyrehozták a sinpárt. A vasutigazgatóság dijat tüzött ki a merénylő kikutatására.

— **Jótékony adományok.** Az ingyen tejre *Löwinger* Simike (Szeged) 2 koronát küldött. — *Mieger* Pauluskának, a panaszkodó iskolás leánykának a *Szép-szív társaság* (Budapest) 5 koronát küldött. — *Farkas* L. Lajos (Budapest) 2 koronát küldött. — Özvegy Maritz Istvánnénak *Klinger* D. és társa (Budapest) gyári munkásai 11 korona 20 fillért küldtek. — A jótékony adományokat rendeltetési helyükre juttatjuk.

— **Házasság.** Dr. *Kondor* Jenő eljegyezte *Lusztig* Ilona kisasszonyt Jászberényről.

— **Egy érdekes ember halála.** *Waldapfel* Fülöp a neve annak a hajdan egyszerü lókupecnek, aki ma meghalt Ujpesten. A lókupecből azonban trónágens lett. A balkán államok politikai életében nevezetes emberré nőtte ki magát akkor, mikor Ferdinánd bolgár fejedelmet nagy pörrel támadta meg, melynek során szenzációs leleplezéseket tett vallomásában Bulgária politikai viszonyairól. A pere Ferdinánd bolgár fejédelem trónfoglalásából ered. Ugyanis mikor a nyolcvanas évek fejedelmét: Battenberg Sándort a szerb nép detronizálta, megkezdődött a nagy harc a trónelfoglalás körül. Illetéktelenek reflektáltak arra és nem oda valók. Waldapfel Fülöp, mint szemfüles ügynök és az akkori idők bolgár államférfiainak személyes ismerőse, egész erejét latba vetette, hogy egy alkalmas fejedelmet keressen a bolgár trónra. Talált is Ferdinánd mostani bolgár fejedelem személyében. Ebből a sikeréből, melyet Waldapfel teljesen magának tulajdonitott, busás hasznot akart huzni. Az természetes, hogy Ferdinánd hallani sem akart a trónközvetitő ügynök követeléséről. Bonyodalmas pör is lett ennek a vége, melynek kapcsán sokszor veszedelmes helyzetbe jutott Waldapfel, valamint a bolgár vezetőség. Sándor cár udvaránál is sokat megfordult és szőtte az orosz udvarnál a bolgárellenes politika szálait.

— **Bolyay János.** *Hentaller* Lajos, országgyülési képviselő ur a következő sorokat intézte a *Budapesti Napló* főszerkesztőjéhez:

Kedves barátom! Mai cikkedben ezt irtad Bolyay Jánosról: „Egyszerü tudós volt az istenadta.“ Volt a fenét! mondaná Lengyel Zoltán, mert Bolyay János korának legfélelmesebb és legveszedelmesebb vivója. Huszonnégy éves korában, mint mérnökkari kapitány egyik párbajt a másik után vivta végig. E párbajok vége gyakran halálos volt. Bolyay Jánost soha le nem győzték. Volt eset, hogy egy lovasezred tizenhárom tisztje provokálta, ő elfogadta mind a tizenhárom kihivást, csakis azt kötötte ki, hogy két-két párbaj között legyen neki szabad egy darabot játszania hegedüjén. Mind a tizenhárom lovastisztet levagdalta, nem csoda, ha konduit listájába azt irták, hogy *megférhetlen*. Nyugdijazását maga kérte, és ezt 1833. junius 16-ikán oly feltétel alatt adták meg neki, hogy amikor tetszik ujra magára veheti az uniformist. Nem vette fel többé. Különben a „*Két Bólyay*“ életét, e cim alatt rendkivül érdekesen, a legapróbb részletekig megirta tudós képviselőtársam, Bedőházy János, akinek szintén csak az a baja, hogy önálló gondolkodó fő, különben tudományos akadémiánk disze lenne. O azonban ezen nem busul, mert hát Bólyay János sem volt az.

Hentaller Lajos.

— **A zene diadala.** A newyorki *Evening Post*-nak azt irják az amerikai Cambridgeből, hogy a Cambridge City Spectacle hangversenye a kalmával egy fiatal hegedümüvész abba fogadott, hogy hegedüjének szavával magához csalogat kétezer méternyire legelő két tehenet. A fogadást fényesen megnyerte. A tehenek tényleg reagáltak a hangokra. Az első akkordoknál fölütötték a fejüket, elbőgték magukat, azután lassan-lassan mindközelebb mentek a zenészhez s végre bedugták fejüket a kert keritésén, hogy a „mester“-nek megnyalják a kezét.

— **A képviselők és a villamos vasut.** Mióta az uj parlamentben ülésezik a képviselőház, a képviselőknek vagy sokat kell költeni kocsira, vagy pedig sokat kell gyalogolni. A városi villamos vasut tudniillik csak a földmivelésügyi minisztérium palotájáig viszi el őket s innen még körülbelől négyszáz lépésnyire van a parlament háza. A képviselők kényelme érdekében az elnök ma a következő átiratot intézte a tanácshoz.

Az uj országháza a főbb közlekedési vonalaktól távol esvén, annak megközelitése nagy nehézséggel jár, miért is a képviselő urak általános óhajának adok kifejezést akkor, amidőn azon kérést terjesztem a tekintetes tanács elé, hogy a városi villamos vasutnak az uj országházához valamely módon való közelebb vezetése tárgyában az illető vasuttársasággal s esetleg más tényezőkkel való együttes tárgyalások megindítása iránt mielőbb intézkedni sziveskednék. Az ekképp létrejött tervek végleges megállapitása előtt a képviselőház elnökségének részvételével vegyes értekezlet megtartását kérem.

— **Véres párbaj.** *Zágráb*ból táviratozzák, hogy ma ott egy közösbadseregbeli hadnagy kardpárbajt vivott egy egyetemi hallgatóval. A hadnagy sulyosan megsebesült.

— **Karácsonyi ünnep.** A Nagypénteki Református Társaság ügyvivősége tudatja, hogy neveltjeinek karácsonyi ünnepét, Buda-Eörsön az Erzsébetházban, folyó hó 21-én vasárnap délután 3 és fél órakor tartja meg.

— **Tüz egy pincében.** Veszedelmes tüz ütött ki ma reggel *Schlesinger* Jakab fuvaros Madách-utca 4. számu házának pincéjében, ahol eddig nem tudni mi okból kigyult a lakók szén- és fakészlete. A tüz elhamvasztotta az egész felhalmozott tüzelőanyag készletet s a központi őrségnek elég dolgot adott, mig délre eloltották a tüzet. A kár eddig ismeretlen.

— **Asszonyok bankja.** Csak a minap volt szó arról a mozgalomról, amely Pétervárott megindult a nőknek a tőzsdére való bebocsátása dolgában. Most Amerikából érkezik egy hir, amely megint a nőknek a közgazdasági életben való térhóditásáról számol be. New-Yorkban uj bank alakult, több mint tizenkét millió forint alaptőkével, amely banknak szervezetében az egész vonalon nők müködnek. Az igazgatótanács elnöke egy *Dick* Sarah nevü hölgy, aki a hemlingtoni első állami banknak több évig a pénztárosa volt, s különben sokáig ő volt az egyetlen nő, aki mint pénztáros volt alkalmazva az Egyesült-Államokban. Hogy mennyire asszonyok bankja lesz ez a pénzintézet, az eléggé kiviláglik abból a nevezetes körülményből, hogy férfival egyáltalában nem lép üzleti összeköttetésbe.

— **Előadás az örmény kérdésről.** Pierre *Quillard*, a nemzetközi örmény mozgalom vezére és kitünő francia publicista a *Budapesti Ujságirók Egyesülete* meghivására érdekes előadást fog holnap, kedden délután 4 órakor az egyesület helyiségében tartani. Az előadás fel fogja ölelni az egész örmény kérdés ügyét, a mészárlások politikai rendszerének feltüntetését; az örmény nép elnyomottságának okait és körülményeit. Pierre *Quillard* előadására az ujságirók egyesülete meghivja a magyar országgyülés tagjait és ez uton meghivta az ügy iránt érdeklődő közönséget is. A kiváló francia publicista előadása kedden délután pontban négy órakor fog kezdődni az Ujságiró Egyesület, Kerepesi-ut 17. sz. a. első emeleten levő helyiségében.

— **Jégpályák az iskolák udvarán.** A napok óta tartó szibériai hidegben a fővárosi iskolák óriási tornatermeit alig lehet füteni. A tanulók igy ki vannak téve a meghülés veszedelmének. A legtöbb helyen most ugy segitenek a bajon, hogy az iskolák udvarain jégpályákat rendeznek be, ahol a növendékek a tornatanárok felügyelete alatt korcsolyáznak.

— **Halálozás.** A tegnapelőtt elhunyt dr. *Kerékgyártó* Árpád egyetemi tanár temetése *ujabb* intézkedés folytán, holnap, kedden *délután fél három órakor* lesz a Tudomány-Egyetem előcsarnokából.

Wittinger Jánost, a práter-utcai polgári leányiskola elhunyt igazgatóját tegnap temették nagy részvét mellett. A beszentelést *Kanovits* B. Mór apátplébános végezte, a tanári kar és az országos polgári iskolai tanáregyesület nevében *Sziklás* Adolf tanár mondott bucsubeszédet.

Knapp Alajos fővárosi magánzó, volt 1848—49-iki honvédfőhadnagy ma délelőtt kilencven éves korában Budapesten elhunyt. Temetése szerdán délelőtt tiz órakor lesz a Nagytemplom-utca 11. számu gyászházból.

— **Operaszerző és miniszter.** A Musolino-pörnek érdekes epilogusa lesz, amelyben *Giolitti*nek, az olasz belügyminiszternek és *Capitelli*nek, a luccai prefektusnak is sajátságos szerep jut ki. A luccai karének-egyesületnek elnöke, Angelo Mecchi ugyanis Angeloni zeneszerzőnek a képviseletében *kártéritési* pört inditott a kormány ellen. A Musolino pör idején müsoron volt Angelininek a *Dráma a hegyekben* cimü operája s állitólag Giollitinek a szenátusban mondott kritikája következtében senki a Muszolino pör alatt az előadásokra nem ment. A belügyminisztert és a prefektust tizenötezer lira kártérités erejéig citálja a szerző a biróság elé. A miniszter hir szerint jót nevetett a vádon és szivesen megjelenik a polgári biróság előtt.

— **Pompás ajándékok.** Nem mindenkinek — aki szeretettjeinek a közeledő karácsonyi ünnepekre örömet óhajt szerezni — van módjában, hogy e célra sok pénzt áldozhasson. Nagy választékot nyujt elegáns célszerü és elmés ajándékokban a régi hirnévnek örvendő és tekintélyes Rigler József Ede papirárugyár részvénytársaság cs. és kir. udvari szállitó cégnek az V. ker. Erzsébet-tér 19., IV. ker. Egyetem-tér 5—6. és VI. Rózsa-utca 55. szám alatt létező tárházai, melyeknek disszes papir és fakazettákban elhelyezett levélpapirjai s egyébb papirárui, ugyszintén irószerei a külföld legjobb termékeivel versenyre kellhetnek és árban sokkalta olcsóbbak, mint azok. Karácsonyi szükségletük beszerzésénél ajánljuk olvasóinak e cég tárházait. A Visegrád mellett lévő Gizella-telep faárugyárából eredő gyönyörü fakazettái különös megszemlélésre méltók.

— **Károsok kerestetnek.** A sürün ismétlődő lakásfosztások folytán a titkos rendőrök különös figyelemmel kisérik a szabadlábon lévő, rovott multu embereket. Igy tegnap észrevették, hogy *Sebők* Bálint csavargó több ház körül ólálkodik. A gyanus viselkedésü embert a detektivek bevitték a főkapitányságra. A zsebében feszitővasat és tolvajkulcsokat találtak. A fővárosból kitiltott ember a toloncházban van lezárva. A Dobler-bazárban lévő lakásán 4 evőkést, 4 villát, két kanalat találtak. Volt még a lakásán kendőbe kötve egy fekete csipkével és gyöngyökkel diszitett női gallér, egy piros női bluz, két kék alapu pettyes bluz, egy csikos női bluz, egy fehér betétes, bársony galléros bluz és egy fekete csipke-alj. A károsultak jelentkezhetnek.

— **A kötelező fertötlenités.** A közegészségi ügyosztály ma a fertőtlenitésről szabályzatot terjesztett a tanács elé. A szabályzat elsősorban megállapitja azokat a betegségeket, amelyeknél a fertőtlenités kötelező. Ezek között csak a tüdővész uj. A szabályzat szerint a tüdővész esetében kötelező a fertőtelenités, ha a beteg más lakásba költözik, vagy ha meghal. A tüdővész esetében való fertőtelenités szükségességét szomoru statisztikai adatokkal igazolja a szabályzat. Budapesten 1899-ben összesen 13.617 ember halt meg. Ebből 1063 ragadós betegségben, 2529 pedig tüdővészben. Külföldön már kötelező a fertőtlenités. Poroszországban 1889 év előtt 10.000 emberből átlag 31 halt meg tüdővészben. Akkor elrendelték a kötelező fertőtelenitést s azóta 21-re csökkent a halálozási arányszám. Ezek a körülmények föltétlenül szükségessé teszik, hogy Budapesten is kötelező legyen a fertőtelenités, legalább amikor a tüdővészes beteg más lakásba költözik vagy ha meghal. A fertőtelenitő intézet kiadása ezáltal évenkint 26.000 koronával növekszik, de annak felét az állam megtériti és igy a várost csak 13.000 korona költség terheli. Az uj szabályzat szerint magánosok is kérhetik a fertőtelenitést. A kötelező fertőtelenités dijtalan. Ha a magánfél kéri a fertőtlenitést, akkor egy szoba és mellékhelyiségei után husz koronát, minden további szoba után tizenöt koronát kell fizetnie. Istálló, mühely, bolt s egyéb helyiségek fertőtlenitéseért az elhasznált vegyi szerek árát kell megfizetni, továbbá a közremüködő személyeknek fejenkint egy napra három koronát, a fuvar párjáért tizenhat koronát. Félnapra a dijak felét kell fizetni. A szabályzat gondoskodik azokról az esetekről is, amikor a ragadós beteg más lakásba költözik. A költözés előtt három nappal köteles bejelenteni az illetékes kerületi elüljárónál. Ha be nem jelenti, száz koronával, vagy öt napi elzárással büntetik azt, aki a bejelentést elmulasztotta.

— **A gyógyszerész-segédek mozgalma.** A budapesti gyógyszerészsegédek mintegy 150-en tegnap este értekezletet tartottak, hogy sérelmeikről tanácskozzanak s orvoslást keressenek. Az értekezlet *Plathy* Jánost elnöknek, *Beer* Emilt és *Orosz* Lászlót jegyzőnek választotta.

Mindenekelőtt felolvasták a bécsi gyógyszerészsegédek egyesületének üdvözlő táviratát, amelyben a bécsiek örömüket fejezik ki, hogy a magyar gyógyszerész-segédek is komolyan foglalkoznak helyzetük javitásával s a kibontott zászlóhoz sok szerencsét kivánnak. Az értekezlet ezután többek hozzászólása után elhatározta, hogy e hó 18-ára, csütörtök este 9 órára a Klivényi-féle vendéglő (Andrássy-ut 29.) külön helyiségébe nagygyülésre hivja össze a budapesti gyógyszerész-segédeket. A nagygyülésnek inditványozni fogják: 1. A gyógyszertárak reggel 8 órakor nyittassanak s esti 8 órakor legyen a záróra (jelenleg reggeli 7-től esti 9-ig.) 2. Az ebéd ideje 1½ óra legyen (jelenleg 1 óra), a vacsora-idő 1 óra (jelenleg ½ óra). 3. Minden negyedik nap szabad nap (jelenleg heti 1½ nap). 4. Fizetés tekintetében: akik 5 évig segédeskedtek, a gyakornoki vizsga letétele után havi 180 korona fizetést és 40 korona lakáspénzt kapjanak, azok fizetése pedig, akik ötéven tul segédeskednek, 200 korona havifizetés és 40 korona lakáspénz legyen. A lakáspénzt azért követelik, mert jelenleg a gyógyszerész-tulajdonos adja a lakást is, de ezek a kis kabinok egészségtelenek s 3—4 segéd lakásául szolgálnak. 5. Minden évben kétheti szabadság s ebben részesüljenek mindazok a segédek, akik az év áprilisában már alkalmazást nyertek. 6. Inditványozzák végül a nagygyülésnek, hogy a gyógyszerészsegédek is alakitsanak országos egyletet, amely érdekeiket megvédje. Az értekezlet elhatározta, hogy megkoszoruzza a mult évben elhunyt *Hegedüs* Nándor sirját, aki az előmozgalmaknak vezetője volt. Több vidéki város gyógyszerész-segédei táviratilag csatlakoztak a mozgalomhoz.

— **Megszökött bankár.** *Karlsruhe*ből értesitik a rendőrséget, hogy *Herz* Frigyes bankár jelentékeny összegek elsikkasztása után megszökött. *Herz* ellen csalárd bukás miatt is folyik a vizsgálat. A szélhámos bankár 33 éves, bajusza, szakálla, haja szőke. Valószinü, hogy a társaságában volt *Hertling* Klára nevü kedvese. *Herz* azelőtt dr. *Bratka* György néven utazott.

— **Elfogott tolvajok.** Megirtuk a multkor, hogy a rendőrség letartóztatta *Krizsmann* Gyulát és szeretőjét, *Katona* Erzsit akik betörtek *Matlekovits* Sándor nyugalmazott államtitkár zugligeti nyaralójába. A betörők harmadik társát a rendőrség ma fogta el. *Pericht* Gyula somos-ujfalui születésü 20 éves géplakatos az illető, akit a rendőrség átadott a biróságnak. — *Szücs* Dánielné született *Pátho* Zsuzsanna 28 éves napszámosnő a minap betört *Branner* Alfréd gyáros Beöthy-utca 2. számu gyárhelyiségének a pinceraktárába és egy ott elhelyezett ládából 700 koronát érő fehérnemüt ellopott. A rendőrség tegnap letartóztatta. A tolvajasszony ismerős volt a viszonyokkal, mert azelőtt a gyárban volt alkalmazva. — A minap betörtek *Szabó* István győri lakos lakásába, ahonnan 600 koronás betétről szóló takarékkönyvet elloptak. A tettes posta utján akarta a pénzt értékesiteni. A rendőrség azonban kinyomozta a tolvajt, aki *Urányi* György boldogasszonyi születésü 22 éves bádogossegéd és letartóztatta.

Főfájást, mely bármitől ered is, pár perc alatt meggyógyit a **„Fortuna-Migrain-Pastilla“** 1 drb 30 fillér, 6 drb 1·50 fillér, 12 darab 2·80 fillér
Kapható **SCHUBERT ARNOLD** gyógyszertárában Budapest, VII. Csengery- és Dob-utca sarkán.

— **Rémregény, ami megesett.** Majdnem hihetetlenül hangzik az a történet, amit egy eszéki tudósítás ir le. Ha igaz a hitványságoknak az a láncolata, amiből a történet össze van állitva, akkor isten őrizzen mindenkit attól, hogy a horvát igazságszolgáltatástól várja az igazi védelmét. A történet különben ez:

Schierné-Stert Anna atyja vagyonos uradalmi vadász volt a horvátországi Moszlavinában. Öszülő fejjel, tizenhét évi házasság után elvált feleségétől, akitől tizenegy gyermeke született s viszonyt kezdett egy falubeli parasztasszonynyal, később pedig egyik volt cselédjét, egy rosszhirü asszonyt vett el feleségül. Ez az asszony, Magnani Ottilia, hamar ur lett a háznál és üldözni, kinozni kezdte mostohagyermekeit, különösen Annát, akit erőszakkal, akarata ellenére gyorsan férhez adott egy Schier Károly nevü kalandorhoz. A fiatal asszony, minthogy férje erkölcstelen élet folytatására akarta kényszeriteni, hamar elhagyta az urát akinek aztán 12 évig hirét sem hallotta. A mult év junius végén Stert Anna táviratot kapott nővérétől, hogy atyja Dolni-Miholjácon meghalt, később arról is értesült nővérétől, hogy atyjuk igen különös körülmények között hunyt el s valószinüleg arzén-mérgezésnek lett áldozata. Az erdősz életerős, egészséges ember volt, a halála előtti éjjelen még jegyezgetett gazdasági naplójába s reggel theázás után hirtelen meghalt. A halott arca egészen fekete volt. Felesége még halála előtt való napon rendelte meg a koporsót, papot sem hivott hozzá s a kitüzött idő előtt temettette el. A temetés után három napra az özvegy leányát férjhez adta s a Stert árvák örökségével, amely mintegy 25,000 forintot tett ki többnyire értékpapirokban, megszökött. Stert Anna aki atyja halála után rögtön kérte a dolni-miholjáci járásbiróságnál a hagyaték zár alá vételét, Neubeuer ügyvéd utján bünügyi feljelentést tett atyja mérgezéséért az eszéki ügyészségnél. Hosszas huzavona után, mialatt az asszony a horvát miniszternél és bánnál is volt ügye érdekében audiencián, nyolc hónap mulva elrendelték a holttest exhumálását. Ez március 7-ikén meg is történt. Előző nap kellett volna a vizsgálóbirónak kihallgatnia a tanukat, de egyetlen egy olyan tanut sem hallgatott ki, aki a halottat a koporsóban látta volna. A sir kibontásánál jelen volt az asszony is, aki csodálkozva látta, hogy a koporsó csak 30—35 centiméternyire volt a földalatt. A felnyitott koporsóban megnézte a holttestet és óriási meglepetésére nem atyja holtteste volt a koporsóban. Borzadva vette észre, hogy egészen más a halotton a ruha, mint amelyben eltemették, más a haj, más a fejalakja s mások a testarányok. Tehát más holttestet exhumáltak. Stert Anna követelte, hogy ezt vegyék jegyzőkönyvbe, de kérését nem teljesitették. Az aktust vezető Lencsik biró agnoszkálta a halottat s az asszony tiltakozása ellenére is az idegen holttest belső részeit vitték el vegyi vizsgálat végett. Magnani Ottilia a merész és furfangos mostoha, ezek után nem hagyta nyugton az igazságot követelő asszonyt. Aprilisban a budapesti lakásán megjelent egy férfi, állitólag egy német naplap megbizásából kikérdezte viszonyai felől és Schier Károlytól, Stert Anna 12 év óta eltünt férjétől egy gyalázó iratot mutatott fel. Ez a rágalmazó cikk aztán a lapban meg is jelent. Később ismeretlen, felbérelt emberek tolakodtak lakására, követelték iratait, kémkedtek utána s mindenképpen közelébe igyekeztek férkőzni, ugy, hogy a folytonosan zaklatott asszony végre is a rendőrség védelmét volt kénytelen igénybe venni. Mikor látta, hogy ellenségei romlására törekednek és örökségétől minden áron meg akarják fosztani, julius végén a zágrábi hélszemélyes táblához fordult, hogy ügyében rendeljenek ki más biróságot. Mostanáig azonban semmi lépés nem történt még ügyében, Stert Anna pedig türelmetlenül várja, hogy végrevalahára tisztán lásson már az exhumálás ügyében és megkapja jogos örökségót amelyért évek óta valóságos harcot folytat. A horvát igazságszolgáltatásnak azonban igen lassan mozdul a keze.

— **Baleset a liften.** *Bendesi* Mária 29 éves szakácsnő ma este a Lipót-körut 22. számu házban a teherszállító liften szenet vitt föl a harmadik emeletre. Mikor a lift felérkezett, Bendesi Mária felülről leszólt a földszinten lévő gépésznek, hogy leereszthesse a liftet, de csak a gépezet megindulásakor vette ki a szenet s igy teste a lefelé haladó gépezet és a küszöb közé szorult, amely összenyomta. Életveszélyesen sérülve vitték a Rókus-kórházba.

— **Uj vasuti megállóhelyek.** A Kolozsvárról Budapest keleti pályaudvarra este 6 óra 40 perckor érkező 505. számu személyvonat, és a Nagyváradról Kolozsvárra délután 4 óra 42 perckor érkező 512. számu személyvonat 1903. január 1-től kezdve Sebesváralja 46. számu őrház feltételes megállóhelynél délelőtt 9 óra 3 perc, illetve délután 3 óra 9 perckor, utasok fel- és leszállása céljából feltételesen meg fog állani. — A Budapest Déli vasutról este 10 órakor induló 207. számu személyvonat december 20-tól kezdve *Balaton-Keresztur* fürdő megállóhelyen az utasok ki- és beszállása céljából éjjel 2 óra 46 perckor *feltételesen* meg fog állani. Ezen a megállóhelyen felszálló utasok részére menetjegyet a vonat kalauza ad ki.

— **Tolvajvilág Gödöllőn.** *Gödöllőről* irják, hogy ott néhány hete egy jól szervezett betörőbanda ütött tanyát. A betörők egymásután fosztogatták a nyaralókat s a nyomozó hatóság tehetetlennek bizonyult velük szemben. Az ügyes tolvajok tegnapelőtt behatoltak a községházára, feltörték az összes szekrényeket és iróasztalokat s magukkal vitték a talált pénzkészletet. Érdekes, hogy a gödöllői rendőrség, melynek őrszobája a községházán van elhelyezve, csak reggel vett tudomást a betörésről s még ma sincsen nyomában a tetteseknek.

— **Életunt rab.** Ma reggel az alkotmány-utcai fogházban öngyilkossági kisérletet követett el *Jónás Ármin* 25 éves napszámos. A minap fogták el, mert betört *Wilheim* Hermann mészárszéki felügyelő lakásába. Ma hóhányásra vezényelték ki. Jónás egy négy méter magas háztetőről hányta le a havat s egy vigyázatlan pillanatban leugrott az udvarra. Éppen egy hórakás tetejére esett és igy nem történt komoly baja.

— **Maggi-bouillon.** A magas husáraknál a gazdasszonyok bálás feladata kevés kiadással iztetes ételeket készíteni. Ezt legjobban Maggi izesitővel érheti el. Maggi izesitője páratlan a maga nemében. Néhány csepp levesekhez, mártásokhoz és főzelékekhez hozzátéve ezek izét egy pillanat alatt megjavitja. A Maggi-bouillon tokjaiból leforrázással a legfinomabb husleves készithető.

— **Luna asszony.** *Luna asszony*, a pompás operett, amelyet tavaly oly nagy sikerrel adott elő a *Fővárosi Orfeum*, ujra föltámadt. *Waldmann* Imre igazgató ujra betanitotta *Lincke* Pál e fülbemászó zenéjü operettjét, amely az uj betanulással ma, kedden kerül először szinre. A tavalyi müvészek közül *Bauer* Róza Mari szerepét, *Baumann* Károly Lämmermayer szerepét játszsza. Ujak *Dvor* k. a. Luna, *Kaitan* Steppke, *Hanno* Teofil szerepében, akiken kivül közreműködnek még *Linden*, *Frohegemüth* kisasszonyok és *Roland*, *Wilheimi* urak. A mulattató operett szép zenéje tavaly egyszerre népszerüvé vált. Minden zenekar ezt huzza, minden vig ember ezt dudolta. Semmi kétség, hogy az idén is sok ember fog sietni a *Luna asszony* meghallgatására.

(x) Csillogó karácsonyfadisz Kertész Tódornál.

A tél.

Budapest, december 15.

Ma korán reggel Budapest belső területein husz Celsius-fok volt a hideg, künt a ligetekben huszonnégyig is leszállt a hőmérő és az emberek, akik mind megderesedett bajuszszal és hajzattal menekülnek be valami védett helyre, azokat az aggastyánokat emlegetik, akiknek esetleg nem ujság az ilyen rémes hideg. Az ember hamarosan megfeledkezik arról a kegyetlenül gyönyörü látványról, amelyet ez a kivételes tél a szemnek teremtett. Igen, Budapest most tündériesen elvarázsolt szép ezüst-város, a fák, a bokrok a tereken, a ligetekben s az aszfalton és a telegráfdrótok a levegőben féhérrel vannak kicsipkézve, a hó a láb alatt ropog, nyiszog és a levegő szinte láthatóan fekszik rá az egész világra. Bizonyára, ez a pétervári, a szibériai tél, amelyről regényekben szép leirásokat olvasunk, s amelyről a fantáziánk csudás képeket festett. De most itt van a valóságban, s nekünk minden átmenet nélkül kell elviselnünk, ránk tört orvul, el sem készülhettünk rá, meg sem szokhattuk. S a hideg vág, szur bennünket, az utcán apró lépteklel robanunk, mert a hideg egészen komolyan fizikai fájást okoz nekünk, a levegőt csak fuldokolva, kurta adagokban kapkodjuk magunkba, be sem igen tudjuk bocsátani a tüdőnkbe.

Nem tudunk gyönyörködni sokáig a különleges téli tájképben, hanem mikor a cipőnk, ha egy-két pillanatra megállunk, valósággal odafagy az aszfalthoz, hamarosan arra a mélységes nyomorúságra gondolunk, amely e mögött a tél mögött nyög, sikoltozik és segitségért nyujtja ki esdeklelve a kezét. A nyomoruságnak rettenetes perceiben nagy kérdés az, hogy a didergő és éhes ember mit választana, ha módja lenne a választásban: egy darab kenyeret-e, vagy pedig meleg zugot. Az éhség is iszonyu s a fázás is, de különösen ezekben a nem is normálisan hideg napokban, amikor a nagyon lehült levegő az ember agyvelejét hasogatja még a prémsapka alatt is s áttöri magát a vastag pamutharisnyán is. Ma, amikor a jól felöltözött ember is fázik, mennyire szulhatja a hideg azokat, akik képtelenek felöltözni, mert nincs mibe s nem tudnak meleg szobába elhuzódni a hideg elől, mert hideg a kályhájuk. Nincs pénzük szénre. S fázik, dideregve bujik össze a rongyokban a család, mig a férfi künn szaladgál a városban, hogy legalább megpróbálja azt, ami ma majdnem határos a lehetetlenséggel, hogy munkát szerezzen. Bizony-bizony ezekben a napokban sok szegény gyermek apró lábacskájába áll bele a csuz. — A didergő nyomoruságon akar segiteni a Józsefvárosi Demokrata Kör. Elhatározta, hogy szénhez juttatja a szegény embereket s ezért fölhivja azokat a nyomorgókat, akiknek nincs pénzük fütőanyagra, hogy *tizenkilencedikétől* kezdve jelentkezzenek a körben (József-körut 8. szám alatt). Ingyenes szénutalványokat fognak kapni s természetesen elsősorban azok, akiknek nagy családjuk, sok gyermekük van. Egyuttal kérő szóval fordul a közönséghez a kör vezetősége, hogy támogassa akciójában a jólelkiség. A nélkül hamarosan kimerül az egyesület ereje.

Aggódva gondol arra mindenki, hogy ebben a szörnyüséges hidegben bizonyára tömegesen fagynak meg majd az emberek. És Isten csudája, hogy csak szórványosan érkezik a hire az ilyen szerencsétlenségnek. A mai táviratok jelentenek először több sajnálatos esetet.

S hogy Falból, az időjósról se feledkezzünk meg, ezuttal bizony csunyán felsült. December 8—15-ike közt nagy esőzéseket jósolt s 15-ére elsőrendü kritikus nap mellett hirtelen magasra emelkedő hőmérsékletet, vagyis jó meleg időt. A mult héten aztán nemcsak hogy esőzések nem voltak, de még havazás sem volt, mivel a levegőben csak megfagyott köd, zuzmara szállongott. S ma, december 15-ike nemcsak hogy nem hozott kritikus fordulatot, sőt ellenkezőleg.

*

Budapesten még kilenc óra tájban is 17 C. fok hideget lehetett leolvasni a hőmérőről, a kora reggeli órákban pedig 20 C. fokot, ami a Réaumur számitása szerint is 16 fok. Tehát olyan hideg, amilyet 1880. óta nem tapasztaltunk. De ez csak Budapest utcáira áll, ahol a hőmérsék mindig 2—3 fokkal magasabb, mint a főváros környékén. A Zugligetben ugyanis ma hajnalban 23 C. fokot észleltek s körülbelül ez a hőmérséklet uralkodott a távolabbi vidékeken is. Nagy hószállitó szekerek döcögnek és csigorognak mindenfelé. A fuvarosok lábukat vastagon bekötötték zsákkal, hogy meg ne fagyjon. Szintugy a fejük is be van gubózva. A lovak erősen gőzölnek és a szőrükre a zuzmara egészen ráfagyott. Általában kevesebb ember jár az utcán, mint máskor. Még a városligeti jégen is megcsappan a korosolyás világ.

Ott, ahol ingyen-kenyeret vagy alamizsnát osztanak, a jótékony intézetek és zárdák kapujában, délben és este nagy csomó ember ácsorog, kivált sok öregasszony. Az embere inkább a pálinkásboltok felé tart, hogy egy kis belső fütőszert vegyen be. Azonkivül sok a beteg is a fővárosban. És mindez még sokkal rosszabb lesz akkor, ha a nagy hideg kitart. Pedig alighanem ugy lesz.

Ma reggel a nyugoti pályaudvar mellett félig megfagyva találták *Gudán* Józsefné született *Pathki* Mária 40 éves napszámosnőt. A fején késszurás nyoma látszik. Csak arra emlékszik, hogy férjével egy pálinkamérésben mulatott. — *Görcs* József napszámost ma reggel a IX., kerületi katonai gyakorlótéren félig *megfagyva* találták. — Özvegy *Skrován* Józsefné született *Ruzsina* Anna 60 éves napszámosnő a minap a sikos járdán elesett az Izabella-utcában. Azóta belső fájdalmakról panaszkodott s tegnap hirtelen meghalt. Valószinü, hogy az elcsuszas közben belső sérüléseket szenvedett. A törvényszéki orvosani intézetbe vitték.

A nagy hideg következtében a gázvezeték a főváros igen sok részében felmondotta a szolgálatot. A mai napon kétezren felül jelentették be a légszesztársaságnál, hogy a vezeték nem müködik. A gázmizériával a főváros mérnöki hivatala is foglalkozott s megállapitotta, hogy a vezetékek eldugulását a gázból lecsapodó naftalin lerakodása okozta. A hivatal felhivta a légszesztársaságot, hogy a csövek tisztitásáról sürgősen gondoskodjék, a tanácsnak pedig javasolta, hogy a társaságot szólitsa fel a bejelentett panaszok haladéktalan orvoslására. Erre különben annál nagyobb szükség van, mert a társaságtól a bejelentők máris azt a választ kapták, hogy kevés a munkásszemélyzet s igy a vezetékek javitását nagyobb tömegben nem végezhetik.

A földmivelésügyi minisztérium vizrajzi osztályához ma érkezett jelentések szerint a *Duna* Pozsonytól le Mohácsig csekély megszakitásokkal jégpáncéllal van boritva. Innen lefelé a Kazán-szorosig zajlik a jég, ott azonban ismét áll, vátakozva 15—22 centiméteruyi vastagságban. A fővárosnál tegnap délben állt meg a jég, s csak a Lánchid s Ferenc-József-hid közötti szakasz jégmentes. A viz különben oly nagyott esett, hogy ma a zérus alatt 38 centiméteren áll, amely az eddig észlelt legalacsonyabb vizmagasság, s az apadás a tartós hideg következtében még tovább is eltart. A levegő az egész országban igen lehült, s a nyugoti részeken — 15 fok, az északi és északkeleti részeken átlag 25—27 fok a hideg. A mellékfolyók közül a Tisza Máramaros-Szigetet kivéve, ahol zajlás van, az egész szakaszon álló jéggel van boritva, a Dráva és Száva még zajlik, de a kisebb folyók kivétel nélkül be vannak fagyva. A jég vastagsága néhol egy méter.

A vidékről a következő táviratokat kapiuk:

Szentes, december 15.

A tiszai gáton két ember összefagyva találta Bátori Sándort, aki a szentesi menedékházból szökött meg. Eszméletre térítése után azt mondta, hogy azért szökött meg, mert megunta az életét és meg akart fagyni. Haldokolva vitték a kórházba.

Nagyvárad, december 15.

A hideg miatt az alsó néprétegekben *órási a nyomor*. Szabó Lajos hatvanötéves munkás a kamrájában fagyott meg. A rendőrség az összes börtönöket

fütteti a szegények részére, akik ott melegednek és kenyeret is kapnak.

Zára, december 15.

A szokatlanul nagy hidegben ma *heten megfagytak.*

*

Mialatt nálunk lehetetlen tél dühöng, addig Olaszországban nagy eső pusztit. Cap Liariból jelentik, hogy a heves esőzések következtében Girasoleban hat és Tortoliban három ház elpusztult. Barisardóban is kárt tettek az esőzések. Glistano környékén a földek viz alatt állanak. Hasonló tartalmu táviratot kaptunk Kataniából is. Erős esőzések következtében — igy szól a távirat — Leone Forteban néhány ház beomlott, amely alkalommal öt ember megsebesült, közülök egy sulyosan.

Jaj, de hideg van!

I.

Hideg, hideg volt máskor is,
De soha ily hideg;
Megfagy a csont, a vér, a hús,
A húsban az ideg,
A sétatéren a veréb,
A gázcsőben a gáz,
És aki ah! egy sorba megy,
A liba mind a száz.

A fagypont forrpont már manap,
S az egész Reomür,
Nem más, mint — higyjék el nekem!
Egy Torricelli-ür.
Ha ezt nem érted, jó magyar,
Lásd Pallas Lexikon
T kötet, 280 és
2-ödik oldalon.

II.

Egy tót ment az országúton,
Télen régesrégen,
Meglátta egy farkas őt
És fellalta szépen.

Ma a tót otthon marad,
S a farkas, az árva
Megfagy az irtózatos
Téli éjszakába'.

III.

Három úr megy az utcán,
Könnyü kis ruhába',
Egynek sincsen zekéje,
Se téli kabátja . . .

Nem bánják a hideget,
Bármily vad az ájer . . .
Ez a három tisztelt ur:
Nansen, Sweedrup, Pajer.

N.

FŐVÁROS

(*) **A képviselő-választók névjegyzéke.** A székesfőváros *központi választmánya* ma délelőtt ülést tartott *Halmos* János polgármester elnöklete mellett; előadó *Agotha* László tanácsjegyző volt. A központi választmány ezutlal kihirdelte a kir. Kuriának a választók 1903. évre érvényes névjegyzéke ellen beadott fölebbezésekre hozott határozatait.

Összesen tizenöt fölebbezést nyujtottak be s ezek közül a kir. Kuria tizenkettőt elutasitott, hármat pedig megváltoztatott, ugy, hogy ezeket a föllebbezőket föl kell venni a névjegyzékbe. Az ekként most már végiegesen megállapitott névjegyzék egy példányát felküldik a belügyminiszterhez, egy példányát a közgyülés elé terjesztik, további egy-egy példányt elhelyeznek az egyes kerületek előljáróinál s egyetegyet minden kerületben valamely közjegyzőné', ahol dijtalanul megtekinthető s lejegyezhető. A választók száma az 1903. évre a következőképp alakul, kerületek szerint: I. kerület: 3462 (tavaly volt: 3376), II. kerület: 3341 (tavaly: 3296), III. kerület: 1811 (tavaly: 1770), IV. kerület: 3640 (tavaly: 3483), V. kerület: 5761 (tavaly: 5845), VI. kerület: 10.956 (tavaly: 10.742), VII. kerület: 12 789 (tavaly: 12 627), VIII. kerület: 8864 (tavaly: 8852) IX—X. kerület: 6597 (tavaly: 6341); a IX. kerületre esik: 4266 (tavaly: 4028), a X. kerületre: 2331 (tavaly: 2313). Igy tehát valamennyi került összes választóinak a száma, az 1903. évre: 57.221, mig tavaly 56.282 volt s igy a választók száma 939-szel szaporodott. Végül bejelentette az elnöklő polgármester, hogy *Végh* János és *Haldsz* Gyula központi választmányi tagok elhaláloztak. Amidőn ezt fájdalommal vette tudomásul a választmány, elhatározta, hogy a közgyülést fölkéri az ekként megüresedett tagsági helyeknek választás utján való betöltésére.

SZINHÁZ, ZENE

**** Berlichingen Götz főpróbája.** Ma este tartották meg az *Operaházban Goldmark: Berlichingen Götz* cimü uj dalmüvének főpróbáját, amely félhéttől pont tiz óráig tartott. Már a főpróbán is észre lehetett venni, hogy minden egyes szereplő tudatában van annak, hogy müvészi világeseménynek a részese. Bizonyos, hogy holnap az egész zenevilág *Budapest* felé figyel, ahol *Goldmark*, a legnagyobb élő komponista egy uj müve kerül első előadásra. A főpróbán jelen voltak a fővárosi sajtó zenereferensei, zenekőreink elitje, — továbbá egy sereg hivatlan ember, akinek az *Operához* semmi köze nincsen. A külföldi sajtó képviseletében több előkelő zenereferens jelent meg, — igy *Kalbeck* Miksa (*Neues Wiener Taqblatt*), dr. *Korngold* (*Neue Freie Presse*), *Kárpát* Lajos (több németországi lap képviseletében), dr. *Walaschek* (Zeit), továbbá néhány francia és olasz zeneiró. — A cimszerepet *Takács* Mihály énekli, aki nagy elismerést érdemel, hogy érezhető indispoziciója dacára nem mondott le a mai főpróbáról. Reméljük, hogy a kitünő müvész holnap már oly jól érzi magát, hogy a premiér betartását semmi veszedelem se fenyegeti. *Takács* Mihályon kivül közremüködnek még: *W. Krammer* Teréz, *Ambrus* Zoltánné, *Szoyer* Ilonka, *Valent* Vilma, *Flattné*, *Bochnicsek*, *Beck* Vilmos, *Kornai*, *Dalnoki*, *Gábor*, *Mihályi*, *Pickler* stb. Nehéz és fontos szerep jutott a karoknak.

**** A cseh vonósnégyes hangversenye.** Annak a szépszámu és lelkes közönségnek, amely ma, dacolva széllel, fagygyal, a Royalba sereglett, a legnemesebb müélvezetben volt része, mint mindig, va ahányszor a cseh vonósnégyes megjelen a budapesti hangversenydobogón. Ennek a hatalmas négyegy embernek előkelő müvészetét nem kell méltatnunk ezuttal. Elég, ha regisztráljuk, hogy müsoruk *Csajkovszky* es-moll vonósnégyeséből, *Schubert* posztum d-moll vonósnégyeséből és *Brahms* g-moll zongoranégyeséből állott; ha még hozzáteszszük, hogy a zongoranégyesben *Freund* Etelkának nagyon szép sikere volt: ezzel elmondtuk azt, amiből a mai gyönyörü hangversenyestének mineműségére következtetni lehet. Hogy a közönség elragadtatásának minden szám minden tétele után valóságos tapsorkánnal adott kifejezést, azt szinte fölösleges följegyeznünk. A budapesti zeneélet nivójának érdekében óhajtanunk kell, hogy a mai hangverseny látogatottsága arra birja a müvésztársaságot, hogy ezentul évről-évre állandó szereplői legyenek a magyar főváros hangversenyévadjának.

**** Nemzeti Szinház.** *Maeterlinck* nagyhirü drámájából a *Monna Vannából*, amely a Nemzeti Szinház legközelebbi ujdonsága lesz, már szorgalmasan folynak a próbák. A kiváló szinpadi mü, mint mindenütt, a Nemzeti Szinházban is elsőrendü szereposztásban kerül szinre.

**** Hapták!** Schönthan és Schlicht uj vigjátékát csütörtökön, e hó 18-án mutatják be a Vigszinházban. Az ujdonság *Im bunten Rock* cimen diadallal járta be az összes német szinpadokat és mindenütt szerencsés ötletnek bizonyult, hogy *Schönthan*, olyannyi sikerült szindarab szerzője legujabb müvének megirására *Schlicht* báróval szövetkezett, aki valósággal specialista a katonai élet humorának kiaknázásában. A cselekményt az átdolgozás a porosz hadsereg életéből átviszi házi ezredünk körébe, ugy hogy a darab szinhelye az első két felvonásban Budapest, a harmadikban pedig Pilis-Csaba, amelynek legszebb vidékét, József főhercsg villatelepét, természethiven mutatja be az uj diszlet. Keretéül készült ez egy hadgyakorlatnak, amelynek mozgalmassága bizonyára kellemesen fogja szórakoztatni a közönséget. A szinház összes komikusainak hálás szerepek jutottak. A női főszerepet *Csillag* Teréz játszsza. Az ujdonság szereposztása a következő:

Vida Márton — Hegedüs Gyula. Jani — Tapolczai Dezső. Mrs Anny Clarkson — Csillag Teréz, Homonnay Akos — Góth Sándor. Homonnay Mariska — Fóthi Frida. Timár Imre — Vendrei Ferenc, Tomorlaivy Trossbach Edgár — Fenyvesi Emil, Sőveges — Balassa Jenő, Liseri — Kürti Sarolta, Jeanette — Kész R. Barnáné — Makróczyné Ilka, Kati — R. Rostagni Irén. Huszár Bugyli — Szerémy Zoltán, Ferenc — Kassay Győző, Kertészfiu — Harmat E. Koródi — Dayka Balázs, Jaklics — Bárdi Ödön, Farkas — Győző Lajos.

**** Beckné Kertész Ella a Vigszinházban.** A *Loute* közelebbi előadásainak egyikén érdekes vendégszereplés szinhelye lesz a Vigszinház. A darab cimszerepében ugyanis Beckné *Kertész* Ella asszony, a s.épségéről és talentumáról egyaránt ismeretes iiju müvésznő szerződtetési célból fog vendégképpen fellépni. E kedves tehetség fellépte iránt igen élénk az érdeklődés, mert már évekkel ezelőtt a *Nemzeti Szinházban* egy igen biztató müvészpálya kezdett bontakozni első szinpadi kisérleteiből. A müvésznő akkor férjhezmenetele következtében a szinpadtól visszavonult és most becsvágya szólitja a deszkákra vissza.

**** Egy szinlap.** A *Piros bugyelláris* tegnap esti előadásáról szólván, szándékkal nem emlékeztünk meg arról az ostoba tréfáról, amely a szinház kommünikéivel és valamennyi ujságnak megküldött szinlapjával szemközt az utcán kifüggesztett szinlapokon más nevet csempészett *Küry* Klára neve helyére a Népszinház nyomdájának eddig ki nem kutatott módon történt megtévesztésével. Ugy itéljük legjobbnak, ha a közönséget szinházi dolgokkal kapcsolatban csak azokkal az eseményekkel foglalkoztatjuk, amelyek nyilt szinen a közönség szemeláttára történnek. És ámbár ennek a csunya és a szinház rendjét és anyagi érdekét sértő misztifikációnak igenis nagy volt a nyilvánossága, mert minden plakátról rámeredt az emberekre, mégis fölösleges volt taglalni, amig több lap mai közléseivel a dolog hullámai oda nem szélesedtek, hogy ennek a gyerekes, de veszedelmes csinynek a visszautasitása egyszerüen kötelesség. Teljes elfogulatlansággal nézzük az ügyet. Inzultus nemcsak az, hogy a szinház tudta, szándéka nélkül, kárára és rontására elcsempészték a szinlapról Küry Klára kisasszony nevét a nyomdának valami éjszakai befolyásolásával, hanem az is, hogy *Hegyi* Aranka nevét használták fel a cserés játékra, aki hosszu müvészi multjával nem érdemelte meg, hogy a nevével ilyen csunya izetlenség essék. Ami magát a szinházat és igazgatóját illeti, tőle magától tudjuk, hogy valósággal megdöbbent az esetlen megtévesztésen és vasárnapi munkaszünetben hirtelen más szinlapot nyomtattatni nem lehetvén, ködös délután ugy akart segiteni a bajon, hogy fullajtárokkal az utcán plajbászszal végigkorrigáltatta a szinlapokat. Nem mondhatnók, hogy valami épületes látvány lett volna az apró buzgók korrigáló munkája a villamosság korszakában. De végre is az igazgató tett, amit tehetett vasárnap. A kérdés, mit tett hétfőn e csunya csel megtorlására és arra, hogy sajátmagát, szinházát és legnagyobb erősségét az ilyen intrikák ismétlődésétől megóvja. Mert konstatálni kell azt, hogy soha szinház nagyobb hálára müvésznőnek kötelezve nem volt, mint amilyent Küry Klára kisasszony a Népszinháztól megérdemel az önfeláldozó munkáért, amelyet a szinház és javának szolgálatában végez. Hogy e boszantó cselvetés ellenére is játszott vasárnap, egymagában is az objektivitásnak, a közönség iránt érzett tiszteletnek és a kötelességtudásnak ritka nemes pé dája. De általában, hogy hónapok óta betegségek, lemondások közepette, gyors egymásutánban két olyan darabnak bukása után, amelyben neki szerepe nem volt, milyen energiával és türelemmel viszi a játékrendet, már kiaknázott, jórészt régi darabokkal egyesegyedül, megcsodálni való. Többet tett ennél is. Egy december elejére hirdetett bemutató a cimszerep ábrázolójának betegsége következtében elmaradván, vállalkozott uj darab gyors betanulására is és mert a szinpad más próbákkal való elfoglaltsága a hirtelen munkát nem engedte, készséggel dolgozik napról-napra lejátszott darabokban is decemberben, a szinházak hideg szakában, amikor feltünő igyekezettekkel kell a közönséget invitálni. Igy viszi a legrosszabb hetekben a szinház repertoárját hézag és zökkenés nélkül addig is, amig végre csak kijön a decemberi vendégpremier, amelynek bizonyos vajudásai vannak, hogy 20-ikára csak mégis a lámpák elé jusson, és ő maga ismét uj feladatokra készülhessen. Ebben a szezonban egy magyar darabot a kisasszony akkora sikerre vitt, hogy októberben olyanná tette a Népszinház jövedelmét, amilyen abban az időszakban fennállása óta sohasem volt. Nyomban utána rendkivüli müvészi diadalra juttatott egy másik magyar operettet. Hát nem tudni, hogy hivják, de minthogy a kisasszony egy szinháznak eleven szerencsője, lehetnek, akiket ez nagyon boszant. Ne törődjék valami sokat az ilyen apró kokett cselekedetekkel, amelyekre csak olyanok szorulhatnak, akiknek a szinpadon kivül kell keresniök a szinpadi érvényesülést. A kisasszonyra is, a szinházra is januárra nehéz és komoly feladatok várnak: az uj formáju, zene és szöveg dolgában megirissüit *Ripp* bemutatása, egy hires angol darab, a *Khinai mézeshetek* beállitása, utána kora februárban az idei szezon legnagyobb müvészi eseménye, az *Aiglon*, amely uj hatásokat, uj nagy dicsőséget igér és a szinház idei szerencséjének, anyagi erősödésének biztos alapvetője. Hát mosolyogni kell a kis eseten és utszélen hagyva az emberkéket akik a fagyos hirdető oszlopokon lépnek fel, játszani vigan — a meleg szinpadon.

**** Brahm uj szinháza.** Berlinből táviratozzák, hogy a tárgyalások *Neumann-Hofer* és *Brahm* igazgatók között eredményre vezettek s ehhez képest *Neumann-Hofer* 100.000 márka végkielégités fejében átadja a *Lessing-Theatert Brahm*nak, aki azt a *Neues-Theater* mintájára fogja vezetni. A szerződés 1904-ben lép életbe s tiz évre szól. *Brahm* már szerződtette társulatának legkiválóbb tagjait a Lessing-szinházhoz és *Gerhard Hauptmann*t is megnyerte.

** **Küry Klára Lilije.** Csütörtökön érdekes előadása lesz a Népszínháznak. *Küry* Klára fog fellépni a *Liliben*, amely egyik legkiválóbb alakítása. *Hervé* népszerű operettjének ez lesz százharminonyolcadik előadása. *Küry* Klára hatvanhatodszor fogja játszani a főszerepet. Plinchardt szerepét *Szirmai*, Sainte-Hypothese vicomte-ot *Kovács* Mihály játszsza.

** **Magyar Színház.** *Achard* társulata *kedden*, utolsó föllépéseül a *Les deux écolest* mutatja be a budapesti közönségnek. A darab *Capus* nagy sikere, mindvégig igen mulattató, s amellett előkelő tónusu vigjáték. A franciák ensembleja is e darabban érvényesül a legelőnyösebben, mert a társulat voltaképpen a *Capus* darabjának az eljátszására szervezkedett. Már a tegnapi *Három grácia* előadáson is fültünést keltettek a társulat női tagjainak pompás öltözékei. A ruhák valóságos remekeit látja a közönség a *Les deux écoles*ban is. *Achard* ezuttal az öreg Jonlin komikus szerepét játszsza, főszerepet játszanak még *Moreau Damanry*, *Grey* és *Barelli* kisasszonyok, továbbá *Munié*, *Darcey* és *Bahier* urak. — A Magyar Színház ujra müsorára illesztette a mult szinházi év egyik legsikeresebb operettjét, a gyönyörü zenéjü *Herkules munkáit*, amely vasárnap délután kerül szinre, részben uj szereposztással.

** **Katalin.** A Népszinházban holnap este lesz a *Katalin* hatvankilencedik előadása. *Bélái* Izor és *Fejér* Jenő népszerü operettjében ez alkalommal Germain szerepét ismét *Küry* Klára játszsza, aki fényes sikerrel megalkotta, Katalin cárnőét pedig *Hegyi* Aranka.

** **Bob hereeg.** *Huszka* Jenő, *Martos* Ferens és *Bakonyi* Károly regénye nagy operettjét ma már a teljesen ujonnan készült diszletekkel próhálta a Népszinház személyzete. A darab első előadására, amely e hó 28-án, szombaton lesz, jegyek a Népszinház elővételi pénztáránál, valamint szinházjegyirodáiban, *Weisz* Károly körut, *Szántó* kecskeméti-utcai dohánytőzsdéjében kaphatók.

** **A Megváltás.** Szombaton mutatják be az Uránia szinházban *Hock* János darabját a *Megváltást*. A darab, amelyet a szerző maga olvas fel a teremtéssel kezdődik és a megváltás eszméje a gerince. Felöleli az emberiség fényes és hanyatló korszakait. Nem misztikus és kenetes mü, hanem emberi és látványos részletekben is bővelkedik.

** **A színészegyesület tanácsülése.** Az országos színészegyesület igazgatótanácsa január hó 6-án délután 3 órakor tartja rendes havi tanácsülését a színészpalota közgyülési termében. Ez alkalommal a folyó ügyek kerülnek elbirálás alá.

** **Mozart előadatlan kvartettje.** A *bécsi* Zenekedvelők Egyesületében e hónap 19-ikén *Mozart*nak egy eddig elő nem adott kvartettjét adjuk elő. A kvartett 1778-ban *Párisban* keletkezett, de oit bizonyos intrigúk miatt nem kerülhetett előadásra. *Mozart* erre eladta müve kéziratát a nélkül, hogy másolatot tartott volna belőle magának.

MÜVÉSZET

□ **Előadás Paál Lászlóról.** A Nemzeti Szalonban ma délelőtt nagyszámu hallgatóság előtt, melyen művészek, rajztanárok és a művészeti iskolák növendékei is megjelentek, előadást tartott dr. *Lázár* Béla *Paál Lászlóról*. Az előadó rövid bevezetés után, melyben a tájképfestészet történeti fejlődését vázolta, bemutatta képről-képre haladva *Paál* László művészeti fejlődését, Kimutatta a művész egyéniségének kialakulását, színfelfogásának, természetlátásának alakulását és technikai készségének fejlődését, amelyek leiki állapotával szoros kapcsolatban állottak. A hallgatóság nagy érdeklődéssel kisérte a tanulságos előadást.

□ **Munkácsy Mihály és nejének mellszobra Zsilinszky** Mihály államtitkár adományozása folytán a békéscsabai muzeum igen szép két mütárgygyal gyarapodott. Zsilinszky, akinek Munkácsy közeli rokona volt, még a nyár folyamán megbizta *Farkas* Mikiót, hogy *Munkácsy* Mihálynak és nejének mellszobrát mintázza meg. Az államtitkár nemrégiben megtekintette a két müvet s azokról elismeréssel nyilatkozott. A két mellszobor másfél életnagyságban készült s ez az első Munkácsy-szobor, melyet nyilvános helyen állitottak fel.

TUDOMÁNY, IRODALOM

○ **A Magyar Tudományos Akadémia** III. osztálya ma délután *Thán* Károly elnöklésével ülést tartott.

Az ülés első tárgyának aktualitást kölcsönzött az, hogy *Bolyai* János, a nagy magyar mathematikus születésének ma volt a századik évfordulója. Ez alkalomból *Kürschák* József levelező tag néhány szóval ismertette *Stäckel* Pál küttagnak *Bolyai János tételmélete* cimü érdekes dolgozatát, melynek az Akadémia értesitőjébe való felvételét kérte. Ezután *Szily* Kálmán főtitkár bemutatta *Duka* Tivadar küttag munkálatát: *Stein* Aurél kutató utjáról a china-turkesztáni sivatagokban. Végül *Klein* Gyula rendes tag terjesztette elő dr. *Tuzsony* János dolgozatát *Anatomiai és mikologiai vizsgálrtok a kornadó bükkfán* cim alatt.

○ **Népszerü kurzusok.** A magyar természettudományi társulat az idén kezdte meg népszerő kurzusait, amelyeknek keretében eddig *Entz* Géza és dr. *Krenner* József tartottak előadásokat. A legközelebbi kurzust dr. *Lengyel* Béla egyetemi tanár fogja tartani *a chemia néhány alapvető fogalmáról és fontosabb törvényéről*. Ez a kurzus 1903. január 16-ától kezdve hat héten keresztül minden pénteken lesz az egyetem ásványtani intézetében (Muzeum-körut 4.). Az előadások dijtalanok.

○ **A Matematikai és Fizikai Társulat** december 18-ikán délután 6 órakor a tudományegyetemi fizikai intézetben rendes ülést tart, amelynek tárgysorozata: *Beke* Manó: A Bolyai-féle trigonometria. *Gruber* Nándor: Elektromos hullámok gáz- és vizvezető-csövekben.

○ **Kisfaludy Károly.** A Remekirók Képes Könyvtára most kezdi meg Kis aludy Károly munkáinak közrebocsátását, melyet az ő legkiválóbb életrajzirója, Bánóczi József gondoz. A két kötetre terjedő kiadás mindent fel fog ölelni, ami Kisfaludy irói munkásságában maradandó értékü, és csak azt hagyja el, aminek csupán irodalemtörténeti érdekessége lehet. A most megjelent első kötet a Verseket a maguk teljességében adja, a szindarabok közül pedig a Tatárok-at, A kérők-et, A pártütők-et, Kemény Simon-t, Barátság és nagyvilelküség-et és Iréne-t, a második kötet fogja tartalmazni a többi szinmüvet és az elbeszéléseket. A versek illusztrálásában Szlányi Lajos és Tull Ödön osztoztak, a szinmüvekében Éder Gyula, Neogrády Antal és Hegedüs László, mig a költő különösen sikerült arcképét Telegdy László rajzolta. A nyomás, mint a Képes Remekirók minden kötetében, tiszta, tetszetős és szabatos s a munka egész köntöse a költő medaillonképével ellátott táblájában méltó ugy Kisfaludy Károly nevéhez, mint a Lampel-Wodianer cég e nagyszabásu vállalatához. A kötet ára az egész gyüjtemény aláiróinak 5 K., másoknak 6 K.

○ **Az uj magyar Schiller.** Dóczi Lajos Schiller fordítása, *Schiller összes költeményei*, amelylyel minap foglalkoztunk, megjelent most második kiadásban mint *Dóczi Lajos munkái* VI. kötete. **Az uj magyar** Schillert méltattuk már. Dóczi Lajos igazán nagyértékü ajándékkal lepte meg a magyar irodalmat, oly Schiller fordítással, aminőhöz fogható fordítása egy nemzetnek sincsen. Az uj kiadás kielégitheti, sőt valósággal meglepi a legkényesebb könyvgyüjtőt is. Igazi amatőr-kiadás, rendkivül finom papiron, külön e célra öntött klasszikus faju betükkel szedve, sötét kékes nyomással. Kötése liliomdiszes, aranynyal ékitett remek kék alapu vászonkötés. Szebb, értékesebb alkalmi ajándék alig akad az idei könyvpiacon. A kötet ára 9 korona. Dóczi Lajos munkái tiz igen diszes kötetben jelentek meg. Eddig megjelent már belőlük a Csók. Faust, Széchy Mária, Carmela és a Beszélyek és vázlatok. A tiz kötet 75 koronáért rendelhető meg a kiadónál a Lampel-Wodianer-féle udv. könyvkereskedésben.

○ **S. Bisi Albini Grazia fia.** (Olaszból fordította Erődi Béla. Budapest Lampel Róbert, Wodianer F. és fiai.) E cimen kedves és épületes ifjusági olvasmány jelent meg a karácsonyi könyvpiacon. A mü eredetije *Il figlio di Grazia Sofia Bisi Albini* irónő tolláből került ki. Egyike ez a gazdag olasz ifjusági irodalom remekeinek s egy szinvonalon áll De Amicisnek jeles müvével szivvel, mely a magyar ifjuságnak is legkedveltebb olvasmányai közül való. A Grazia fia épületes története egy alpesi hegylakó fiának, aki istenadta tehetségével, jóságával, nemesszivüségével és nagy testi erejével válik ki környezetéből, amelyre nemesitőleg, javitólag hat. Az olasz irodalom e gyöngyét Erődi Béla ültette át irodalmunkba s az előszóban a mü keletkezéséről is beszámol olvasóinak. Dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterünk egyik olaszországi utazásában ismerkedett meg S. Bisi Albini müvével, e közkedveltségü ifjuségi olvasmánnyal s felhivta arra Erődi figyelmét, hogy azt magyarra ültesse át. Erődi készséggel vállalkozott a nemes erkölcsi irányu mü lefordítására melyet azzal a kivánsággal bocsát utra, melylyel azt a miniszter szánta a magyar ifjuságnak, hogy érzelmeit nemesitve jóra vezesse. Erődi e mü átültetésével nagy szolgálatot tett a magyar ifjusági irodalomnak. A mü ára diszkötésben 4 korona.

EGYESÜLETEK

(**Erzsébet népakadémia.**) Ma tartotta ez a nagyjelentőségü kulturális egyesület folytatólagos közgyülését. Dr. *Kovács* Gyula egyetemi tanár nyitotta meg és bemutatta az egyesületnek időközben jóváhagyott alapszabályait és kérte az egyesület tagjait, ejtsék meg az alapszabályok értelmében a választásokat. A választás közfelkiáltással történt és a következőt eredményezte: Az *elnökség* tagjai lettek: *Alexander* Bernát, *Beöthy* Zsolt, *Erődi* Béla, *Földes* Béla, *Hegedüs* István, *Rákosi* Jenő, gróf *Teleki* Sándor, *Vészi* József és *Wartha* Vince. *Alelnökök* lettek: *Kovács* Gyula, *Kugler* Mihály, *Müller* János, *Pályi* Sándor, *Schwarz* Antal és *Telepi* Károly. *Titkár*: *Szabó* Gábor tanár.

(**Az ingyen-kenyér egyesület**), amely eddig csak forma szerint volt megalakulva, most már tényleg megkezdheti működését, miután a belügyminiszter jóváhagyta az egyesület alapszabályait. Az egyesület választmányának tegnap tartott ülésén *Neuschloss* Marcel elnök bejelentette az alapszabályok jóváhagyását, a mire a választmány elhatározta, hogy átveszi a folytatását annak az emberbarátí működésnek amelyet eddig a kenyéroszto bizottság végzett. A hirtelen beállott rendkivüli hideg a Podmaniczky-utcai kenyéroszto bolt igénybevételét annyira fokozta, hogy egyelőre az ujabb, nevezetesen az *óbudai* és *ferencvárosi* boltok megnyitását el kellett halasztani. Az egyesület most ujra bizalommal fordul az irgalmas szivekhez, legyenek segitségére adományaikkal, nevezetesen tegyék lehetővé, hogy egyes munkásnegyedekben, elsősorban Ó-Budán és a Ferenczvárosban is boltokat nyithasson.

(**A Budapesti szegénysorsu tüdőbetegek szanatórium-egyesülete**) e hó 17-én, szerdán délután 5 órakor igazgatótanácsi ülést tart az Első magyar általános biztositó társaság üléstermében (Vigadó-tér 1.) Az ülés tárgyai: 1. Jelentés az Erzsébet királynészanatórium I. évi működéséről. 2. A szanatórium II. évi költségvetésének előterjesztése. 3. Az élelmiszerszállitók szerződéseinek tárgyalása. 4. Uj tag választása az igazgató-tanácsba. 5. Agyalapitványi helyek betöltése. 6. Czigler Győző jelentése a szanatórium építésének és berendezésének költségeiről. A pénzügyminiszter leirata egy ágyalapitvány tárgyában. 8. Egy második segédorvos kinevezése a szanatóriumba. 9. Titkári jelentések. 10. Az igazgató főorvos bejelentései és előterjesztései. 11. A szanatóriumügy mai állása a külföldön.

(**A Budapesti Katholikus Kör**) felolvasó estét rendez december 17-én, szerdán délután 6 órakor a kör disztermében *A karácsony a müvészetben* cimen dr. *Dittrich* Vilmos főgimnáziumi tanár olvas fel.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Január havi esküdtbirák.** A budapesti büntető törvényszéken ma délelőtt 11 órakor sorsolták ki a jövő 1903. év első — január — hónapjában biróii tisztet gyakorló esküdtbirákat. A kisorsoló bizottság elnöke *Zsitvay* Leó volt. Tagjai a törvényszék részéről dr. *Doleschall* Alfréd és dr. *Kramaszta* Imre törvényszéki birák. Az ügyészség részéről dr. *Pataky* Gyula királyi ügyész volt jelen, mig a budapesti ügyvédi kamara képviseletében dr. *Pap* József kamarai titkár jelent meg.

Kisorsoitattak *rendes* esküdtbirákul: Dávid Károly gyáros, dr. Pauer Károly háztulajdonos, dr. Gerenday György pénzügyi tanácsos, Keresztény István füszeres, Stampler Adolf rőlöskereskedő, Hecht Adolf kézműáru kereskedő, Fischer Viktor kereskedő, Bársony István hirlapiró, Holzwarth Ferenc bankigazgató, Preisinger Béla fővárosi vállalkozó, Hoepiner Sándor kereskedő, Dietz Lipót ügynök, Kállay Béla nyug. törvényszéki biró, Csókás Gusztáv asztalos, Piringer Alajos gyáros, Simonovits Béla szövetkezeti igazgató, Weisz Leo nagy iparos, Willinger Ferenc magánzó, Tálosy Gyula nyugalmazott miniszteri számtiszt, Ebner József Lajos háztulajdonos, dr. Karácsonyi Lipót ügyvéd, Kondor Bernát nyomdász, Gruber Ferenc szobrász, Schumy Rezső épitőmester, maróti Fürst Bertalan nagykereskedő, dr. Németh Imre ügyvéd, Glattfelder Jakab kocsigyártó, Kovács Bernát ügyvéd, Zirner Zsigmond ékszerész, Jámbor Gyula ügyvéd.

Pótesküdtek lettek: Loksa Imre mészáros, Steinberger Mór borkereskedő, Gonda Henrik háztulajdonos, Herzeg Athur gépkereskedő, Ormay Károly ügynök, Zerkovitz Emil szerkesztő, dr. Kenessey Károly nyug. ezredorvos, Heick Miklós fodrász, Reinmann Lázár igazgató és Pál Gergely asztalos.

Az esküdtbirósági ülésszak január 12-től—26-ig tart.

§§ **A kifosztott halott.** A büntetőtörvényszék ma tárgyalta *Bence* Pál kocsis ügyét, aki *Pál* Dénes nyugalmazott főmérnök holttestét kifosztotta és tizenhatezer forintot a meilénye alól elvett. Az összeg egy részét kedvesével és néhány cimborájával elköltötte. *Szepessy* biró elnökölt a tárgyaláson, az ügyészséget dr. *Gál* Endre ügyész képviselte, az örökösök képviseletében dr. *Halasy* Aladár veszprémt ügyvéd és *Corsan-Avendano* Gábor honvédszázados jelent meg. A vádlott beismerte az egész lopást s a törvényszék *egy évi* börtönre itélte. Társait orgazdaságért kisebb fogházbüntetésre itélték.

§§ **A varázsló cigánylány.** *Lakatos* Anna téglavető cigánylány kóborlási közben Kőszvényesre vetődött, ahol Tuts Mikuláj és feleségének ajánlkozott, hogy lábas jószáguk hullását megakadályozza csekély negyven koronáért. Tuts ráállt, mire a cigánylány már arra ajánlkozott, hogy a küszöbük alatt elásva levő sok pénzt, amelyen az ördög rajt' ül, négyszáz koronáért napvilágra hozza. A cigánylány elmondta, hogy ő büverővel van felruházva s a felsőbb hatalmakkal komaságban van. Tutsék megalkudtak vele, megszerezték a négyszáz koronát s a leány eltávozott, miután még mindenféle ostoba ceremóniát végzett. Persze sem a nagy kincset, sem a cigánylányt nem látták azután. A nagyváradi törvényszék az időközben elfogott *Lakatos* Annát csalás büntette miatt másfél évi börtönre itélte. A nagyváradi tábla ez itéletet helybenhagyta s a Kuria ötödik büntetőtanácsa ma a beadott semmiségi panaszt elutasította.

§§ **A börzianer és ügynöke.** *Mahler* Gusztáv bankár tavaly 2000 métermázsa buzát vásárolt. *Krausz* Gusztáv Vilmos ügynök közvetitésével. A közvetitési dij leszámolásakor 160 korona differencia támadt, melyet *Mahler* vonakodott megfizetni. Krausz két levelet irt Mahlerhez s azokban őt a tőzsdebirósághoz való feljelentéssel, bünvádi feljelentéssel, a hirlapokban való közzététellel, sőt csattanós véggel fenyegette. Mahler Krauszt zsarolásért beperelte s a biróság ezért és becsületsértésért 20 koronára és 10 koronára, összesen 30 koronára itélte. A tábla Krauszt a zsarolás kisérletének vétsége alól felmentette, mig a becsületsértés vétsége jogerős lett. A kuria I. büntető tanácsa ma tárgyalta a magánvádló semmiségi panaszát, melyet dr. *Székely* Ferenc koronaügyész felszólalása után elutasitott. Ellenben egy ujabb becsületsértés állapitott meg s ezért ujabbi 20 koronára itélte Krauszt.

Legujabb.

A venezuelai konfliktus.

Caracas, december 15.

Itt mozgalom indult meg, hogy *Castro* elnök visszalépését követeljék és Ayala alelnököt arra birják, hogy hivja egybe a kongresszust a végből, hogy nevezzen ki ideiglenes elnököt és igyekezzék Angliával és Németországgal megegyezésre jutni.

London, december 15.

A *Reuter-ügynökség* arról értesül, hogy a venezuelai kormány a viszály békés megoldása iránti óhaját fejezte ki. A választott birósságra vonatkozó közlés rövid időn belül várható Londonban. Még nagyon bizonytalan, hogy a tárgyalás mily formában történik, ha az illető kormányok esetleg belemennek az esetleges javaslatba.

London, december 15.

A felsőházban *Lansdowne* lord külügyminiszter ismerteti a venezuelai ügy előzményeit és azt mondja, hogy az angol kormány az Egyesült-Államok közvetitésével azt a javaslatot vette kézhez, hogy Venezuela elleni panaszait választott birósági elintézés alá terjeszsze. A javaslat odairányul, hogy az angol és német alattvalók által a forradalom alatt szenvedett károk rendezésére nézve ez idő szerint fennforgó nehézségek választott biróság elé terjesztessenek. A javaslatot most a kormány megfontolás tárgyává teszi.

London, december 15.

Az alsóházban Beresford kérdi, vajjon az angol kormány valamely módon felelős-e a venezuelai hadihajók elsülyesztéséért. *Balfour* miniszterelnök azt válaszolja, hogy ez csupán a német kormány ügye.

Nyilttér.

Azt a nemes értéket mit a rohitsi savanyuvizek, a „Tempelforrás" és „Styriaforrás" mint étrendi és gyógyvizek elértek, legjobban bizonyitja a „rohitsi és karlsbadi források" grafikai összehasonlitása, melyet a kutkezelőség Rohitsch-Sauerbrunnban minden érdeklődőnek ingyen kiszolgáltat. Kéretik e lapra hivatkozni.

A LEGJOBB PÓTKÁVÉ A VÖRÖS KERESZT MALÁTA KÁVÉ

Alulirottak mély fájdalomtól megtört szivvel jelentik ugy a maguk, valamint gyermekeik, unokáik és a gyászoló rokonság nevében, hogy forrón szeretett, önfeláldozó édesanyjuk, jóságos nagyanyjuk, dédanyjuk, anyósuk, stb. stb.

özv. Sauer Józsefné

szül. Burger Julia

áldásdus életének 93-ik évében e hó 14-én hosszas betegség után elhunyt.

A drága halott földi maradványait **e hó 16-án, kedden, délelőtt 10 órakor** kisérjük a gyászházból **(V., Nagykorona-utca 21.)** a kerepesi-ut melletti izr. temetőbe és ott helyezzük örök nyugalomra.

Budapesten, 1902. december 15.

Áldás és béke drága poraira!

Sauer Cecilia férj. **Beimel Jakabné**, **Sauer Karolina** férj. **Herz Árminné**, **Sauer Fanny** férj. **Berger Mórné**, **Sauer Irma** férj. **Györgyei Antalné**, gyermekei.

Beimel Jakab, Herz Ármin, Berger Mór. Györgyei Antal, vejei.

Koszoruk mellőzése és csendes részvét kéretik.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK

Berlin, december 15. Hir szerint a *Vorwärts* ellen a Krupp megsértése miatt inditott eljárást az államügyészség beszüntette. Mint a *Localanzeiger* jelenti, az eljárás beszüntetése a Krupp-család kérelmére történt.

Bécs, december 15. Kalonai körökben feltünést kelt, hogy *Hinterstoisser* kapitányt, a léghajós-osztály parancsnokát a 90. gyalogezredhez helyezték át.

A portugál király Madridban.

Madrid, december 15. *Alfonz* spanyol király és *Károly* portugál király a királyi palotában adott lakomán felköszöntőket mondottak a két nemzet barátságára. Károly király azt mondotta, hogy Spanyolország és Portugália között örökké fog tartani a barátság.

Mafalda keresztelése.

Róma, december 15. *Mafalda* hercegnőt ma délelőtt 11 órakor keresztelték meg a Kvirinálban a király, a királyné, *Margit* özvegy királyné, *Mária Pia* özvegy portugál királyné, a *torinói* gróf, a *génuai* herceg, a miniszterek és az udvari méltóságok jelenlétében.

Az urakháza uj tagjai.

Bécs, december 15. Az *urakházába* 27 uj tag neveztetett ki életfogytig való joggal és pedig: báró *Baumgarten* András v. b. t. t. és nyug. osztályfőnök, gróf *Borelli di Vrana* Manfréd nagybirtokos, dr. *Cerny* Tamás prágai ügyvéd, gróf *Clam-Martinitz* Henrik nagybirtokos, báró *Dipauli* József v. b. t. t. és nyug. miniszter, *Dreher* Antal nagyiparos, gróf *Dubsky* Adolf v. b. t. tan., *Fedorovits* László földbirtokos, *Gintl* Frigyes Vilmos udvari tanácsos, a prágai német müegyetem rendes tanára, *Ginzkey* Vilmos nagyiparos, gróf *Hardegg* val. belső titkos tanácsos, *Jeitteles* Rikárd udvari tanácsos, a Ferdinánd-vasut vezérigazgatója, *Krainski* László lovag, a gácsországi földhitelintézet elnöke, *Lozinski* László lovag földbirtokos, dr. *Nothnagel* Herman, a bécsi egyetem orvostanára, dr. *Ott* Emil prágai egyetemi tanár, dr. *Petz* Sándor nagyiparos, leenheri báró *Plappart* Agost, a bécsi udvari szinházak intendánsa és v. b. t. t., dr. *Schiha* Márton budweisi püspök, dr. *Ruber* Ignác v. b. t. t. és a legfőbb törvényszék tanácselnöke, *Saar* Ferdinánd iró, *Schöller* Pál lovag, nagyiparos, báró *Spaun* Herman tengernagy, a haditengerészet parancsnoka, báró *Wenzel* Lipót nagybirtokos, *Muzsek-Tschorznicki* Sándor lovag v. b. t. t. és a lembergi tartományi főtörvényszék elnöke és *Thurn-Taxis* Sándor herceg v. b. t. t.

Robbanás Triesztben.

Trieszt, december 15. A lőporraktár felrobbant. *Három munkás megkalt*, sokan sulyosan megsérültek.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, december 15. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) A mai határidőpiacon a zord időjárás következtében az üzlet élénkült s az irányzat szilárdult. Buza néhány fillért vesztett, de azért még 7 fillérnyi előnyben maradt; rozs 4 fillérrel javult, zab nem változott. Buza tavaszra 8.01—8.02—8.01, rozs tavaszra 7.07—7.09—8.06½—.07, zab tavaszra 6.60—6.72 K. A készáruk piacán vásárlási kedv hiányában a tulajdonosok mégis magas követelésekkel álloltak elő s ezért üzlet nem fejlődhetett ki. Az irányzat szilárd volt, különösen buzában amely cikk 5 fillérrel állott magasabban, mint a mult hét végén. Zárlatkor buza tavaszra 8.02—8.03 korona. Egyébként változatlan.

New-York, december 15. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Gyapot:* New-Yorkban helyben 8.65 (8.55). Decemberre 8.44 (8.29). Márciusra 8.35 (8.23). New-Orleansban helyben 8.⅜ (8.⅜). — *Petroleum:* Stand white New-Yorkban 8.20 (8.20). Stand white Philadelphiában 8.15 (8.15). Rafined in Cases 9.50 (9.50). Credit Balances at Oil City 151.— (151.—). — *Zsir:* Western steam 10.90 (11.—). Rohe és Brothers 11.25 (11.25.) — *Tengeri* irányzata engedő. Decemberre 61.½ (62.¼). Januárra 56.— (—.—). — Májusra 48.⅝ (49.—). *Buza* irányzata szilárd. — Piros őszi helyben 79.⅞ (79.⅝). Decemberre 83.¾ (83.¼). Januárra —.— (—.—). Májusra 81.½ (81.⅝). Jul.-ra 78.¾ (78.⅞). Gabona szállitási dija Liverpoolba 1.½ (1.½). — *Kávé:* Iair Rio 7. sz. 5.¼ (5.¼). — Dec.-re 4.40 (4.45). Márc.-ra 4.65 (4.70). — *Liszt:* Spring Wheat clears 3.05—3.40 (3.05—3.10). *Cukor:* 3.⅛ (3.⅛). *Ón:* 25.75—25.45 (24.35—24.45). — *Réz:* 11.65—.— (11.65—.—). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, december 15. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Buza* irányzata szilárd. — Dec.-re 75.⅝ (75.¼). — Jan.-ra —.— (—.—). — *Tengeri* irányzata engedő. — Dec.-re 55.— (56.½). — *Zsir:* Jan.-ra 10.27 (10.22). Máj.-ra 9.72 (9.70). — *Szalonna* short clear 8.87 (8.87). — *Sertéshus:* Jan.-ra 16.72 (16.60). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLÉK

Nagymama.

— *Reinick.* —

Nagymama:

Édes napok, boldog napok,
Midőn én még gyermek voltam
S mint unokám, hársak alatt
Játszadoztam, barangoltam.
S a tanitó elbeszélte,
Hogy az ember milyen gyenge,
Milyen nehéz megküzdeni,
Mikor bünnel állunk szembe.
S elgondoltam: Jónak lenni
Nehéz ugyan miért volna?
Hiszen én csak azt cselekszem,
Mit jó anyám parancsol ma.
De amidőn évek multak
S láttam a bünt, mint szembe néz,
Sóhajtoztam nem csak egyszer:
Ez az élet milyen nehéz,
Milyen nehéz!

Unoka:

Nagymamácska, a lomb alatt
Hallod azt a szép madarat?

Nagymama:

Fölserdültem hajadonná
És a lányka tiszta keble
Ezer szines álomképpel,
Aranyfénynyel volt betelve.
És hallottam apám, anyám,
Amint egyre csak azt monája:
Ez a világ nyomoruság,
Nincs öröme, csupán gondja,
S elgondoltam, hogy szivünket
Megtartani üdén, tisztán,
Nem oly nehéz, csak reméljünk,
Lelkünket az Urra bizván.
Öreg lettem. Gondok jöttek,
Megtört a szív, bágyadt e kéz:
Sóhajtoztam nemcsak egyszer:
Ez az élet milyen nehéz,
Milyen nehéz!

Unoka:

Nagymamácska, drága, áldott!
A szép madár, jaj, elszállott!

Nagymama:

Fehér haju aggá lettem.
Testem, lelkem mindez már rom.
Az élet csak rövid pár nap
És a halált egyre várom.
És ha látom a kaszástól
Ifju és agg miként reszket,
S hogyan hányják hallattára
Ijedtükben a keresztet,
Elgondolom: Mi van abban,
Elnagyni az unott éltet!
S mégis, mégis hogyha üt majd
Az óra, a várt, a féltett,
S én még egyszer, utoljára
Lehunyó, bús tekintetem
Enyéimre, unokámra
Bucsúképpen reá vetem,
És elhaló, áldó szavam
Zokogásba, könnyekbe vész,
Mégis csak igy sóhajtozom:
Eltávozni milyen nehéz,
Milyen nehéz!

Unoka:

Nagymamácska, nézz csak körül.
Ne sirj, hiszen minden örül.
Megigérem, hogy jó leszek,
Táncoljunk, no add a kezed!

Feleki Sándor.

+ **A fülbevaló és a karkötő mondája.** A keleti országokban a monda következőképpen meséli el a fülbevaló- és karkötőviselet történetét: A bibliabeli Sarah nagyon haragudott Haszár nevü rabszolganőjére, akinek az ő férjétől egy fia született. Hogy bosszuját kitolhse rajta, elkergette, előbb azonban átfuratta füleit és ezüst karikákat tett azokba. Ez azonban olyan jól illett a széptermetü nőnek, hogy csakhamar utánozták a többi nők is. Mikor pedig Sarah látta, hogy nem ért célt, mert a helyett, hogy a fülébe tett karika a szégyen jelét sütné vetélytársára, még utánzókra talál, elfogatta Haszárt és ezüst abroncsot tétetett karjaira, meg lábára. Azonban az abroncsok is annyira illettek a szép nőnek, hogy azok valósággal elbájolták társnőit, ugy hogy azok ezt is utánozták. Rövid idő alatt általános szokássá vált a nők közt, hogy füleiket kifuratták és azokba fülbevalót, karjaikra pedig karkötőket tettek, amelyet a jobbmódúak a lábra alkalmazott abroncsosal is kiegészitettek.

+ **Balzac végórái.** Arsène *Houssay*, a nehány évvel ezelőtt elhunyt francia iró s a Théâtre Français egykori igazgatója Balzac utolsó óráit igy irja le:

Balzac még néhány órával a halála előtt sem tudta, hogy állapota milyen sulyos. A felesége minden aggodalmat ki akart verni a fejéből s ezért Balzac elhatározta, hogy magát az orvost fogja megkérdezni, hadd tudja meg végre a valóságot.

— Doktor — mondta — én nem vagyok olyan, mint más közönséges ember; engem a halálnak nem szabad készületlenül találnia, még annyi dolgom van, hogy a müveimet rendbehozhassam. Doktor — mondta lázas izgatottsággal — meddig élhetek még?

Az orvos nem felelt.

— Ne tartson engem gyermeknek, doktor. Az olyan ember, mint én, végrendelettel tartozik a közönségnek.

A *végrendelet* szóra az orvos nem hallgathatott tovább és szólt:

— Kedves barátom, mennyi időre van szüksége ehhez?

— Hat hónapra, — felelte Balzac.

— Hat hónap, — hat hónap, — ismételte az orvos a fejét rázva.

— Oh, — sóhajtott föl Balzac fájdalmas megindultsággal — látom jól, hogy hat hónapot nem adhat ön nekem, de legalább hat hetet!

— Hat hetet? Hat hét lázban egész örökkévalóság, az órák napokat számitanak és az éjszakák hasonlóképpen.

Az orvos elhallgatott s Balzac mélyen megrendülve ült föl ágyában. Mikor látta, hogy az orvos hallgat, összeszedte minden erejét.

— Jól van, doktor, hát halott ember vagyok, — látom, de magamban még érzem az erőt a küzdésre. Ha az ön tudománya nem téved, ne hagyjon tévedésben engem sem — mondja, mennyit reménylhetek még? Hat napot, jól van? Hat napot csak adhat még nekem.

Az orvos elfordult, hogy könnyeit elrejtse.

— Jó, tehát hát napnál maradunk, — mondta Balzac. — barátaimnak majd nagy vonásokban elmondom, hogy mit kell e napok alatt elintézni; a halálom után aztán föltehetnek az i-re egy pontot. Marad még annyi időm, hogy az ötven kötetemet gyorsan átlussam, a gyöngébb oldalakat kitépjem. Az emberi akarat csodákat müvelhet, Isten hat nap alatt teremtette a világot s én a magam teremtette világnak e hat nap alatt biztosithatom a halhatatlanságot. A hetedik napon kipihenhetem magamat.

E szavak után kimerülten dőlt hátra a párnáira Balzac.

— Drága betegem, — szólt most az orvos, mosolyt erőltetve ajkára, ki láthatja közülünk előre a legközelebbi órát. Az egészséges meghalhat s a beteg ... nos, ön az igazságot akarja hallani; ön végrendelettről beszélt az imént, nos, ne halogassa!

Balzac fölemelte a fejét és kétségbeesetten szólt:

— De hat órám csak marad?

Ujra visszadőlt párnáira s többé nem is kelt fel. Tudni akarta az igazságot és az igazság megölte őt.

KÖZGAZDASÁG

Ipar és kereskedelem.

Szövetségi nagygyülés a Köztelken. A *Gazdasági Egyletek Országos Szövetsége* ma délelőtt tartotta évi nagygyülését gróf *Dessewffy* Aurél elnöklete alatt. A gyülésen a gazdatársadalom előkelőségein kivül megjelent nemeskéri *Kiss* Pál földmivelésügyi államtitkár is. Az elnök üdvözlő szavai után *Rubinek* Gyula titkár referált a szövetségi iroda 1901—02. évi működéséről. Ennek után *Mérey* Lajos az évkönyvnek a kiviteli malomszövetkezetre vonatkozó részét birálta és helyteleniti az őrlési forgalom feltámasztását és ugyszintén a kivitt lisztnek adandó prémiumokat. *Rubinek* Gyula védelmébe veszi a malmok kiviteli szövetkezetének eszméjét és bizonyitgatja, hogy jelenleg nincs más orvosság a gabona árcsökkenés ellen. *Ugron* és *Löcherer* Andor után gróf *Zselénszki* Róbert hangsulyozza, hogy az őrlési forgalom megszüntetéséhez ragaszkodni kell és a közgyülésen is ki kell domboritani, hogy *Rubinek* véleménye tulajdonképp csak platonikus törekvés és privát nézet.

A közgyülés el ogadja a határozati javaslatot, mely a következő:

Kimondja a közgyülés hogy a magyar mezőgazdaság érdekei mulhatatlanul megkövetelik, hogy az uj vámtari a tételeiben teljes védelmet találjon az idegen termés és állatok ellen, miért is szükségesnek tartja 1. hogy az O. M. G. E. által kért mezőgazdasági vámok az uj tarifába felvétessenek; 2. a vámtörvényben szigoru intézkedések legyenek arra nézve, hogy mezőgazdasági nyerstermények és állatok semmi körülmények és feltételek mellett se legyenek behozhatók: a) vámhitel. b) kedvezményes vasuti és hajó viteldijak, c) az ország területén lévő szabadraktárak, d) a kikészitési eljárás felhasználásával.

A pozsonyi zárszámadások elintézése után, miközben köszönetet szavaztak *Frigyes* főhercegnek, *Darányinak* és a kiállitás vezetőinek, megszavazták a jövő évi költségvetést. Aztán *Potteré* Brunó a délvidéki kivándorlási kongresszus végrehajtó-bizottságának előadója több határozati javaslatot terjesztett elő, melyiyel a gazdák érdekképviseletének törvényhozási uton való részesedését és a gazdasági egyesületek nagyobbmérvü megyei és állami támogatását célozzák. Még többen szóltak a kérdéshez, mire az előadó megelégedett annak a kijelentésének megtételével, hogy a választmányban fogja kifejteni javaslatának megokolását. A gyülést rövid megszakitással délután 4 órakor ujra folytatták és ekkor *Zorád* István mint előadó a szesz fokozottabb ipari felhasználását fejtegette, ennek érdekében kérve a szeszadó fokozottabb emelését és messzemenő szállitási kedvezményeket. A hallgatóság az előadó javaslatát elfogadta és ezzel a nagygyülés befejeződött.

Az Országos Iparegyesület összes szakosztályainak ösütörtökön, december 18-án, délután 6 órakor az egyesület helyiségében (VI. ker., Uj-utca 4. sz. I. emelet) bemutató ülése lesz.

Magyar Kereskedelmi Csarnok. Az osztálysorsjegy-idelárusitással foglalkozó budapesti bankárok ma értekezletet tartottak a Magyar Kereskedelmi Csarnok helyiségeiben, amelyen elhatározták, hogy a Magyar Kereskedelmi Csarnok helyiségeiben szakosztályává tömörülnek. Az alakulás nyomban meg is történt és az uj szakosztály elnökévé *Dörge* Frigyest, alelnökévé *Lukács* Vilmost, e tadójává pedig *Wolf* Hugót választották meg.

A Dunagőzhajózási Társaság bevétele novemberben 1,225.598 korona (+ 42.542 korona), január 1-től október 31-ig 12,997.441 korona (— 151.804 korona), összesen 14,223.039 korona (— 109.262 korona).

Vasutak bevétele. Az *Osztrák-Magyar Államvasuttársaság* bevétele 2,676.986 korona (— 283.310 korona). — *A Déli vasuttársaság* bevétele 2,580.544 korona (— 161.362 korona). — A *Mohács-Pécsi Vasut* bevétele novemberben 121.708 korona (+ 5343 korona), január 1-től október 31-ig 1,022.066 (— 316.484 korona); összesen 1 143.774 korona (— 311.141 korona).

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapesten* 37.50 korona pénzben, 38.50 korona áruban. *Bécsben* a kontingentált készáru 36.40 korona pénzben, 36.60 korona áruban.

Petroleum. (*Hesz* Izidor és Társa jelentése a *Budapesti Napló* részére.) Az üzlet menete a zord idő beálltával igen élénk, az árak nem változtak. Jegyzéseink: Amerikai 1 csillagos petroleum 42.— korona. Orosz 3 csillagos petroleum 32.— korona. Biztonsági 2 csillagos petroleum 29.50 korona. Elsőrendü Standard-petroleum 28.50 korona. Benzin —.— korona. Amerikai csészárolaj, ottani finomitás 60.— korona. Amerikai csészárolaj belföldi finomitás 52.— korona. Az árak 100 kilogrammonként készpénzfizetés mellett 20% göngysuly, az itteni vasuthoz szállitva értendők. Kékgálic I. vasmentes 53.— korona. Zöldgálic 8.— korona, carbolineum I. 17.— korona, carbolineum II. 15.— korona, Baku gépolaj (orosz) 44.— korona. Oliva gépolaj I. 70.— korona, Oliva gépolaj II. 64.— korona. Tovothe-gépkenőcs 60.— korona.

Juhvásár. (A budapesti marhavásártéri vásárpénztár részvénytársaság tudósitása.) Felhajtás 895 darab juh, — — kecske. Jegyzett árak: Elsőrendü ürü 44 f.-tól 45.— f.-ig, kivételesen 50.— f. — kg.-ként, (vagy 48.— k.-tól 47.— k.-ig páronként), középminőségü ürü —.— f.-tól — f.-ig, kivételesen — — f., kg.-ként, vagy —.— k.-tól —.— k.-ig páronként, kosokért — f.-tól — f.-ig, kivételesen — — f.-tól — — f.-ig, vagy —.— k.-tól —.— k.-ig, középminőségü gyapjas — f.-tól — f.-ig, kivételesen — f. kg.-ként, vagy — k.-tól — k.-ig páronként, kosok legjobb minőség — fillérig, páronként — korona, kivételesen — — korona, rackajuhok — — — fillér, páronként 38.— —41.— korona, szerbiai juhok páronként — — korona, romániai juhok páronként — korona, anyajuhokért — — — fil. kgkint (25—31 K.-ig páronkint), kiselejtezett juhokért 38 fillér kgrként (20.— —32.—

REGÉNY

A sötét titok.

— Bünügyi regény. —

(26)

— Talán . . . — válaszolt Ozvald — vállát felhuzva. Talán . . . De mellesleg bizonyosan önhöz is. Aztán főképp az is vonzti ida, hogy itt nem éreztette velem senki, hogy proletár gyermeke vagyok, hogy bárdolatlan legény vagyok, amit más emberek sokszor éreztetnek velem. Mindenesetre, itt ön mellett ugy éreztem magamat, mintha otthon volnék. Az ön atyja az én atyám is lett . . . legalább atyai barátom . . . és ön . . . és ön . . . ez nehezen határozható meg, talán nővérem, talán kedves barátnőm . . . magam sem tudom igazán . . . Szóval . . . Szivem el kezdett ugy tekinteni önökre, mint eszményi tulajdonomra. És ha az emberi szivnek nincs jogilag meghatározott törvénykönyve, ha valaki tulajdonát bántja, épp oly fájdalmasan érinti. Talán annál fájdalmasabban, mert tudja, hogy sehol a világon nem részesül védelemben . . . ! Látja tehát ön, mi volna az én károm, ha . . . .

— Nem! volt az önfejü válasz. Ezt nem látom be.

— Világosabban meg nem magyarázhatom . . felelt Stein, bosszankodva azon, hogy a szája megint eljárt.

— Kérem biró ur, kezdte most Vanda, a mi barátságunk rám nézve is nélkülözhetlenné vált. De elvégre meg kell fontolnunk a barátság célját, végét . . . On fényes jövőjü jogász, csak nem marad mindig biró Dombrowkenben!

— Bizonyára nem . . . de D., ahol tartományi birák és még nagyobb állatok vannak, szintén nincs messze Starocintól.

Vanda elnyomta haragját és ugy szólt tovább:

No jó, ez ön. De mi lesz belőlem. Alkalmasint tul fogom élni atyámat. Nem kivánom, de ez a valószinüség a dolgok természetes rendjében rejlik. Akkor Boris örökli Starocint; és mi lesz velem? Amig Boris meg nem házasodik, vihetem a háztartását, feltéve, hogy összeférünk. De ha egy napon megházasodik, akkor itt felesleges vagyok . . . Természetesen nem fognak kiutasitani . . . de óvakodni fogok attól, hogy itt mint általánosan gyülölt öreg néne ülve maradjak. Tehát nem marad számomra más hátra, — hogy barátságunk fennmaradjon, — minthogy D.-be költözzem, ahol ön talán az alatt a tartományi törvényszék elnöke lesz és életemet jótékony törekvéseknek, vagy a kutyák és macskák nemes társaságának szenteljem. És ha aztán a törvényszéki elnök urnak meltóztatik öreg barátnőjét meglátogatni, kidobjuk a kutyákat és macskákat, leülünk a párolgó szamovár mellé, ha nincs más és a párákból kedves emlékeket szövünk magunknak. Ezek bizonyára nagyon szép órák lennének. De mennyi ideig kellene még önre várnom. Onnek megvan a hivatása, amely önt igénybe veszi, de mit csinálok majd én a hosszu idő alatt? Nagyon unatkoznám kutyáknál, macskáknál és jótékony törekvéseknél. En már olyan természet vagyok, akinek szintén hivatásának kell lennie . . . tehát mégis . . .

Vanda hirtelen hebegni kezdett, zavarba jött és hogy zavarát elrejtse, az ananasz-pohárba nyult, mintha száraz ajkait akarná megnedvesiteni.

Stein Ozvald, a proletár származásu biró, aki ma oly elegánsul volt öltözve, hogy gróf is lehetett volna, sokáig nézte a csodaszép nőt és minthogy annak bájos zavarodottsága egészen különös gondolatokat ébresztett benne, egyszerre megint merész szókimondó paraszt vált belőle és halkan remegő hangon igy szólt:

— Bizony . . . az volna talán a legjobb, ha összeházasodnánk. Akkor mindig együtt lennénk s akkor önnek is meg volna a maga hivatása . . .

— Bátran odanyujtotta keztyüs jobbját a leánynak:

— Igen . . . én is azt hiszem, hangzott vissza incselkedőn, ez volna legokosabb eljárás!

Mosoly és könny küzdött egymással Stein Ozvald arcán, felugrott székéről és karjaiba zárta Vandát, oly hevesen, hogy szép sárga keztyüje egész hosszában szétfeslett.

— De . . . a te énekesnőd? incselkedett a boldog mennyasszony, erősen belenézve vőlegénye hü, kék szemeibe.

— Tudod, hirtelen világossá lett előttem, hogy a gyerekszerelem tulajdonképp nagy bolondság, válaszolt a biró.

— Ezt meg nem itélhetem, felelt Vanda, mert én soha sem voltam szerelmes.

— Mondd, kérdezte tovább Ozvald, nem érdeklődtél kissé . . . Sanders hadnagy iránt.

— Oh . . . ti férfiak oly ostobák vagytok! volt a nevető válasz.

— Tehát tévedtem, felelt a biró mélyértelmüen. De jó volt ez igy, mert ha nem tévedtem volna, azt hiszem, sohasem jöttünk volna annyira, amennyire vagyunk.

Vanda azonban nem akarta vőlegényének átengedni az eljegyzés létrejöttének érdemét, igy felelt tehát:

— A te tévedésed kedves Ozvald, nem lett volna elegendő . . . arra is szükség volt, hogy én nagyon dacos legyek.

Villámgyorsan átkarolta a vőlegénye nyakát és fülébe sugta: — És most valld be te rosszaság, hogy azért borotváltattad le szakálladat, hogy nekem jobban tessél?

Stein valami érthetetlent morgott a bajusza alatt. A szerető menyasszony azonban eltalálja vőlegénye legtitokzatosabb gondolatait is és azért ezt válaszolta:

— Egyhamar nem szabad leborotválkoznod!

* * *

Midőn az alezredes és az uj gyakornok visszatértek a földekről, a jegyespár látható csudálkozására, éppenséggel nem voltak tulságosan meg-

korona páronként) kecskék ——— korona páronként. Az irányzat élénk volt, az árak 2—3 fillérrel emelkedtek.

Sertéskonzumvásár. (A székesfővárosi sertésvásár és közvágóhid intézősége.) December 15-én. Felhajtás: Zsirsertés, ugymint öreg I. rendü 350 kilogrammon felül — darab, II. rendü 280—350 kilogrammig —— darab, kanló — darab, silány — darab, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül — darab, közép 220—300 kilogrammig — darab, könnyü 220 kilogrammig — darab, süldő — darab, malac — kilogrammig —— darab. Összesen — darab. Hussertés ugymint: nehéz 300 kilogrammon felül — darab, könnyü 250—300 kilogrammig — darab, süldő — darab. malac 40 kilogrammig — darab. Összesen — darab. Felhajtás összege 188 darab. Előző napi maradvány 182 darab, összesen 470 darab. Eladatott 243 db. Maradvány — db. A vásár irányzata közepes. Az árak emelkedőben. — Következő árak jegyeztettek: Zsirsertés: Öreg I. r. 350 kgr.-on felül ——— fillérig, II. rendü 280—350 kilogrammig 82—87 fillérig, kanló ——— fillérig, silány ——— fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 88—96 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogrammig 84—92 fillérig, fiatal könnyü 220 kilogrammig 81—86 fillérig, süldő ——— fillérig, malac ——— fillérig. Hussertés: Nehéz 300 kilogrammon felül ——— fillérig, könnyü 140—300 kilogrammig ——— fillérig, süldő ——— fillérig, malac 40 kilogrammig ——— fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonkint, élősulyban.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, december 14.

Az állandó hideg időjárás következtében a malmok a helyben lévő buza iránt jobb vételkedvet tanusitottak. A kinálat szintén jó volt és igy 30.000 métermázsa buza kelt el 5—7½ fillérrel magasabb árakon. — A hozatalok nem nagyok, a legutolsó 2 nap alatt 29620 métermázsát hoztak fel, mig a lisztelvitel aránylag nagy. Ma 28211 métermázsa volt a lisztelvitel; korpaelvitel 2487.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 500 mm. 81 k. 8 K. 72½ f., 800 mm. 81 k. 8 K. 70 f., 1800 mm. 81 k. 8 K. 65 f., 500 mm. 80·5 k. 8 K. 70 f., 100 mm. 80·5 k. 8 K. 65 f., 100 mm. 80·5 k. 8 K. 60 f., 100 mm. 80·5 k. 8 K. 60 f., 500 mm. 80·3 k. 8 K. 65 f. kevert, 550 mm. 80 k. 8 K. 67½ f., 100 mm. 80 k. 8 K. 65 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 50 f., 500 mm. 79·5 k. 8 K. 655 f., 800 mm. 79·5 k. 8 K. 65 f., 200 mm. 79·5 k. 8 K. 40 f., 100 mm. 79·5 k. 8 K. 42 f., 200 mm. 79 k. 8 K. 40 f., 400 mm. 79·3 k. 8 K. 60 f., 400 mm. 79 k. 8 K. 50 f., 300 mm. 79 k. 8 K. 60 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 50 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 40 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 40 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 40 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 40 fillér.

Bihari: 100 mm. 78·5 k. 8 K. 42½ f.

Fejérmegyei: 800 mm. 80 k. 8 K. 50 f., 900 mm. 80·3 k. 8 K. 50 f., 650 mm. 79·5 k. 8 K. 50 f., 900 mm. 78·5 k. 8 K. 65 f., 100 mm. 78·5 k. 8 K. 35 f., 200 mm. 77·5 k. 8 K. 40 f., 100 mm. 77·5 k. 8 K. 40 f., 200 mm. 76·5 k. 8 K. 25 f., 200 mm. 77 k. 8 K. 25 fillér.

Pestmegyeividéki: 500 mm. 80·5 k. 8 K. 55 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 05 f., 100 mm. 80·5 k. 8 K. 55 f., 400 mm. 80 k. 8 K. 47½ f., 300 mm. 80 k. 8 K. 45 f., 1700 mm. 78·5 k. 8 K. 42½ f., 200 mm. 78·5 k. 8 K. 40 f., 1000 mm. 76·5 k. 8 K. 15 f.

Kalocsai: 1000 mm. 77 k. 8 K. 40 f.

Felsőmagyarországi: 100 mm. 78·5 k. 8 K. 30 f., 800 mm. 77 k. 8 K. 30 f., 100 mm. 77 k. 8 K. 25 f.

Bánsági: 250 mm. 79 k. 8 K. 50 f., 300 mm. 79·5 k. 8 K. 45 f., 300 mm. 79 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 78 k. 8 K. 22½ f., 200 mm. 78·5 k. 8 K.

Bácskai: 100 mm. 78 k. 8 K. 50 f., 100 mm. 77 k. 8 K. 10 f., 600 mm. 76·5 k. 8 K. 45 f., 500 mm. 76 k. 8 K. 05 f.

Ó-Becsei: 300 mm. 77 k. 8 K. 50 f., 400 mm. 77·8 k. 8 K. 47½ f., 700 mm. 78·3 k. 8 K. 47½ f., 500 mm. 77.3 k. 8 K. 47½ f.

T.-Becsei: 800 mm. 77·5 k. 8 K. 55 f.

Pancsovai: 500 mm. 78 k. 8 K. 35 f., 1300 mm. 78 k. 8 K. 30 f.

Ujvideki: 1600 mm. 77·5 k. 8 K. 45 f.

Bajai: 500 mm. 75 k. 8 K. 10 f.

Raktáráru: 2800 mm. 77·7 k. 8 K. 42½ f.

Mind három hónapra.

Ross: 200 mm. 6 K. 95 f., 200 mm. 6 K. 92½ f., 100 mm. 6 K. 80 f., 200 mm. 6 K. 75 f.

Árpa: 100 mm. 5 K. 85 f.

Zab: 100 mm. 6 K. 72 f., 100 mm. 6 K. 62½ f., 300 mm. 6 K. 52½ f.

Tengeri: (ujáru) 200 mm. 5 K. 15 f. paritásra.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza		Kilós	1 kilogramm ára		Kilós	½ kilogramm ára	
			K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki	uj	76	0.—	0.—	46	8.10	8.15
"	"	77	0.—	0.—	51	8.00	8.05
"	"	78	8.75	8.40	52	—.—	—.—
"	"	79	8.40	8.60	—	—.—	—.—
Fehérmegyei		76	0.—	0.—	50	8.30	8.45
"		77	8.15	8.25	51	8.40	8.60
"		78	8.35	8.50	52	—.—	—.—
"		79	8.30	8.40	—	—.—	—.—
Pestvidéki		76	0.—	8.10	50	8.25	8.30
"		77	8.05	8.25	51	8.45	8.6
"		78	8.15	8.30	52	—.—	—.—
"		79	8.40	8.40	—	—.—	—.—
Bánsági		76	7.90	8.05	50	0.—	0.—
"		77	8.05	8.15	51	0.—	0.—
"		78	8.10	8.25	52	—.—	—.—
"		79	8.20	8.40	—	—.—	—.—
Bácskai		76	8.05	8.30	50	0.—	0.—
"		77	8.23	8.40	51	—.—	—.—
"		78	8.35	8.46	52	—.—	—.—
"		79	—.—	—.—	—	—.—	—.—

Egyéb gabonanemüek			Kilós	½ kilogramm ára	
				K.-tól	K.-ig
Rozs	uj	elsőrendü	70—75	6.60	6.75
"	"	másodrendü	—	6.40	6.60
Árpa	"	takarmány	60—62	5.85	6.—
"	"	égetni való	63—64	6.05	6.75
"	"	sörfőzésre való	64—66	6.75	0.—
Zab	"		39—41	5.75	5.85
Tengeri		bánsági	—	0.—	0.—
"		másnemü	—	0.—	0.—
Repce	uj	káposzta	—	10.—	10.60
"	"	bánsági	—	0.—	0.—
Köles	"	—	—	5.60	5.80

Határidők eleinte szilárdak voltak — szilárditólag hatott a vidéki malmok jó vételkedve — délben azonban realizációkra és eladásokra, valamint hirekre, hogy Hamburgban enyhe időjárás van, az irányzat elcsendesült.

Esti zárlat:

Áprilisi buza 1903.	7.91— 7.92
Májusi buza 1903.	7.82— 7.85
Áprilisi rozs 1903.	6.78— 6.80
Áprilisi zab 1903.	6.33— 6.35
Májusi tengeri 1903.	5.83— 5.84
Buza októberre 1903.	7.95— 8.—
Repce augusztusra 1903.	11.95—12.05

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsde kedvezőbb hangulatnak engedett, ami bár az árfolyam képződésre némileg, de a forgalomra semmiféle befolyással nem bírt. Ez a jobb hangulat egyrészt a belpolitikai viszonyok kedvezőbb megitélésére, másrészt pedig a kormány részéről legközelebb benyujtandó 250 milliós korona magyar koronajáradék kibocsátására vonatkozó törvényjavaslatra vezetendő vissza. Különösen kedvezően fogadták azt a hirt, hogy ebből a 250 millióból 200 milliót beruházásokra fordit a kormány.

Az előtőzsdén ezen behatások alatt elég szilárdan indult meg, amely különösen a hitel- és államvasuti részvények árfolyamemelkedésében nyert kifejezést, a nélkül azonban, hogy ezekben a részvényekben nagyobb üzlet fejlődött volna ki. *A déli tőzsde* csekély forgalom mellett szilárd maradt; a helyi piacon csak Salgótarjáni részvényekben volt némi forgalom. — A valuták és devisák árfolyamaiban alig történt változás.

Az előtőzsdén előfordult kötések: Osztrák hitelrészvény 669.——670.75. Magyar hitelrészvény 702.50—703.25. Osztrák-Magyar Államvasut 678.25—678.75. Rimamurányi vasmü 464.——464.50. 4%-os koronajáradék 97.87½—97.95 korona.

A déli tőzsdén forgalomban volt: 4% os magyar koronajáradék 98.——.—. Magyar hitelrészvény 703.50——.—. Osztrák hitelrészvény 670.50—671.—. Rimamurányi vasmü 464.75——.—. Osztrák-Magyar államvasut 678.——678.75. Salgótarjáni kőszénbánya részvénytársaság 525.——526.—. Fiumei Hitelbank 138.— korona.

Délután 1 óra 30 perckor záródnak: 4%-os magyar aranyjáradék 120.35—120.85. 4%-os Magyar koronajáradék 97.90—98.35. Magyar hitelrészvény 703.50—704.—. Osztrák hitelrészvény 670.50—671.—. Magyar Jelzáloghitelbank 467.75—468.25. Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank 441.——441.50. Rimamurányi vasmü 464.50—465.—. Osztrák-Magyar államvasut 678.25—678.75. Déli vasut 66.50—67.—. Közuti vasut 613.——614.—. Villamos városi vasut 324.——324.50 koronán.

Az utótőzsdén az irányzat berlini jegyzésekre változatlan árfolyamok mellett nyugodt maradt.

Zárlatkor jegyeztek: Osztrák hitelrészvény 670.50 670.75. Osztrák-magyar államvasut 678.25—678.50. Magyar hitelrészvény 704.—. Leszámitolóbank 441.—. Rimamurányi vasmü 464.50. Kozuti vasut 613.—. Városi villamos vasut 324.— koronán.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terménytőzsdei árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 52.—58.— korona, vörös aprószemü 54.—57.— korona, vörös erdélyi —.——.— korona, vörös bánsági —.——.— korona, középszemü 59.——62.— korona, nagyszemü 65.——68.— korona. Disznózsir: budapesti 69.50—70.— korona, vidéki —.——.— korona. Tábla szalonna: légenszáritott vidéki —.——.— korona, városi 4 darabos 55.——55.50, korona, 3 darabos 55.——56.50 korona, füstölt —.——.— korona. Szilva: bosnyai, szokás szerinti minőség 14.50—15.— korona, 120 darabos —.——.— korona, 100 darabos 15.50—16.— korona, 85 darabos 19.——19.50 korona, azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 13.——13.50 korona, 100 darabos 14.50—15.— korona, 85 darabos 18.50—19.— korona. Szilva: slavóniai 17.——17.50 korona, szerbiai 15.50—16.— korona, azonnal való szállitásra.

A bécsi értéktőzsde.

Bécs, 1902. december 15. (Saját tudósitónktól.)

A kiegyezési tárgyalások ujból való felvétele az *előtőzsde* hangulatára kedvezően hatott, nagyobb forgalom Déli vasut, Alpesi bánya és Dunagőzhajózási részvényekben fejlődött ki árfolyamemelkedéssel; tőkebefektetésre magyar koronajáradékban is volt kereslet. Arfolyamveszteség csakis brüxi kőszénbányarészvényekben volt az ismert elemi csapások miatt.

A *déli tőzsde* magasabb berlini jegyzésekre szilárd maradt, amennyiben a nemzetközi papirokban nagyobb kötések eszközöltettek.

Bécs, december 15. *(Magyar értékek zárlata.)* 4%-os aranyjáradék 120.25. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 156.50. Magyar vasuti kölcsön ezüstben —.—. Magyar keleti vasuti állami kötvény —.—. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank —.—. Rimamurányi vasmürészvény 462.—. Magyar koronajáradék 97.95. 4%-os Magyar földtehern. kötvény 97.15. Magyar hitelbank részvény 703.—. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 202.—. Kassa-oderbergi vasuti részvény —.—. Magyar keresk. bank 25.80. Magyar cukoripar 1340.

Bécs, december 15. *(Osztrák értékek zárlata.)* 4·2%-os papirjáradék 101.35. 4%-os osztr. aranyjáradék 120.70. 1860-os sorsjegy 151.35. Osztrák hitelsorsjegy 433.—. Angol-osztrák bank —.—. Hecsi bankegyesület 449.—. Osztrák-magyar bank 1546. Déli vasut 66.50. Dunagőzhajózási részvény 860.—. Dohányrészvény 328.—. Császári és királyi arany 11.32. Német bankváltók 117.05. 4·2%-os ezüst járadék 101.35.

lepődve azon az eseményen, amely távollétükben a starocini kastély verandáján történt. Konicki örömmel adta rájuk áldását. Sellin természetesen szintén boldogan vett tudomást az eljegyzésről, csak Boris nem volt tulságosan elragadtatva nénje választásától, de haragját némiképp enyhitette az, hogy jövendő sógora ma tisztességes öltönyben jelent meg.

XVIII.

A biró a boldog vőlegények szokása szerint késő estig maradt Starocinban, de e hosszu idő alatt egyetlen egyszer sem gondolt jövetelének céljára: a Sanders hadnagygyal való értekezésre. Alaposan megijedt tehát, a mikor a vacsora után Sellin egyszerre azt kérdezte tőle Konicki szobájában, a hová a három férfi vacsora után egy fél órára elvonult:

— No, mi az ujság a bünügyben kedves biró ur. Á d.-i cipész még nem válaszolt az ön kérdésére?

— Ezer ördög! csaknem megfelejtkeztem róla. Dehogy is nem. — Azzal kihuzott egy levelet a kabátja belső zsebéből és átadta a hadnagynak.

A levélben értesiti a cipész a birót, hogy a bünügyben szereplő mérték szerint a csizmák kétségtelenül az ő mühelyében készültek. Két kaptafa van ott, amelyek a beküldött mértékkel teljesen összeegyeznek. Az egyikre készülnek gróf Pfeil Botho, a másikra Wittig Ernő lawkeni erdőtiszt csizmái.

De hozzátette még a cipész, — attól félve természetesen, hogy két jó vevőjét veszti el ez indiskréció folytán — hogy ez a két ur bizonyosan nem hozható kapcsolatba a borzalmas tettel.

Sellin zsebrevágta a levelet.

Tehát Pfeil gróf vagy Wittig erdőtiszt.

A vetélytárs ellenszenvével Sellin gondolatai előbb Wittigre irányultak, akiről az alezredes azt beszélte neki, hogy egyik legállhatatosabb kérője Wegener kisasszonynak.

— Nem tudná-e ön megmondani, alezredes ur, vajjon Wittig heves temperamentumu, hirtelen természetü ember-e? — kérdezte Artur a házigazdájától.

Konicki hangosan fölkacagott.

— Sőt ellenkezőleg, a hálósipka megszemélyesitője! A bárgyuság szobra volt akkor is, amidőn Wegener kisasszonynak udvarolni próbált.

— Hm ... ez tehát semmi. — Sellin ujra Krause Metára gondolt. Mit szánalom! — Egyelőre még büntető jogász volt és eljárásának nem lehetett más rugója, mint a hivatalos kötelesség.

— Biró ur!

A szerelmes ábrándozó e megszólitásra fölijedt. E pillanatban azon gondolkozott, vajjon csakugyan szereti-e őt a szegény parasztfiut a gazdag, nemes urnak szép leánya.

— On, biró ur, a minap oly melegen védelmére kelt Krause Meta kisasszonynak, a rosenthali kis gazdasszonynak. On bizonyára közelebbről ismeri. A multkor megfigyeltem a leányt, mikor látogatóban voltam Wegener doktornál, sajátszerü félénkséget, szinte halálos ijedelmet árult el, mihelyt beszélgetésünk a gyilkosságra irányult. Azt is hallottam, hogy szerelmi bánat gyötri. Tudja talán kibe szerelmes?

— Krause Meta? Szerelmi bánat! dadogta Stein Osvald és elhalványult... hisz ez borzasztó volna... nem, nem az lehetetlen.

— On azt akarja mondani, biró ur, szakitotta félbe halkan Sellin, hogy Krause Meta szerelmi viszonyt folytatott az ön jegyzőjével, Pfeil gróffal.

— Igen... azt...

— Ha volna szives elbeszélni mindazt, amit e viszonyról tud.

Stein nagynehezen, de hiven elmondott mindent, azt is, hogy az öreg Krause maga kérte meg őt, hasson oda, hogy a gróf jövőre békében hagyja a leányt.

— De el nem képzelhetem, hogy Pfeil volna Merten gyilkosa, igy végezte a biró.

— Hisz ezt mi sem mondjuk határozottsággal. Egyelőre csak azt akarjuk megtudni, vajjon a kérdéses éjszakán volt-e a rosenthali parkban.

(Folytatása következik.)

Osztrák koronajáradék 100.50. 1864-iki sorsjegy 249.—. Osztrák hitelintézeti részvény 670.25. Unionbank 527.—. Osztrák Länderbank 384.—. Osztrák-magyar államvasut 677.50. Elbavölgyi vasut 449.—. Alpesi bányarészvény 361.25. 20 frank. arany 19.08—. Londoni váltóár 239.40 Bécsi Tramway Litt B. —.—. Bécsi Tramway Litt A. —.—. Lipót kohó —.—. Az irányzat szilárd.

Bécs, december 15. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.) A *délutáni magánforgalomban* a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 670.75. Magyar hitelrészvény 703.50. Angol-Osztrák bank 269.50. Bécsi bankegyesület 449.75. Union bank 527.50. Länderbank 384.50. Osztrák-magyar államvasut részvény 677.75. Déli vasut 67.— Elbavölgyi vasut 450.—. Északnyugati vasut részvény —.— Dohányrészvény 218.50. Rimamurányi vasmü 359.50. Alpesi bányarészvény 361.50. Májusi járadék 101.35. Magyar korona járadék 97.95. Török sorsjegyek 110.50. Német birodalmi márka 117.12——.—. Napoleond'or 19.08

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, december 15. (*Tőzsdei tudósitás.*) A tőzsde szilárdan indult. Osztrák papirok a bécsi előtőzsdére emelkedtek. Gyönge Newyork visszahatott a kanadai részvényekre. Belföldi bankok jól tartották magukat. Bányaértékekben élénk volt az üzlet. Belföldi és idegen járadékok szilárdak. Vasutak nagyon csöndesek. Később csak a bányapiacon mutatkozott némi élénkség, minden egyéb változatlan. Magánkamatláb 3½%.

Berlin, december 15. (*Zárlat.*) 4·2%-os papirjáradék —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 103.—. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 98.60. Osztrák-magyar államvasut 146.—. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 85.30. Magyar vasuti beruházási kölcsön —.—. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 189.—. Általános villamossági Edison 175.75. Gelsenkircheni 173.50. Laura-kohó 205.50. 4·2%-os ezüstjáradék —.—. 4%-os magyar arany járadék 101.40. Osztrák hitelrészvény 311.75. Déli vasut 18.—. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegyek 216.25. 4%-os uj orosz kölcsön 97.40. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 103.40. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust —.—. Harpeni 167.90. Az irányzat szilárd.

Berlin, december 15. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom* 4%-os magyar aranyjáradék —.—. Magyar koronajáradék —.—. Osztrák hitelrészvény 211.—. Osztrák-magyar államvasut 146.—. Déli vasut 18.—. Északnyugati vasut 216.15. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz —.—. Buschtiehradi —.—. Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Páris, december 15. (*Zárlat.*) Osztrák-magyar államvasut —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 102.90. Osztrák Länderbank —.— 3%-os francia járadék 99.60. Ottomanbank 587.—. 3½%-os francia járadék 98.85. Alpesi bányarészvény —.—. Déli vasut 96.—. 4%-os magyar aranyjáradék 103.90. Párisi bankrészvény 1082. Olasz járadék 104.05. Francia törleszth. járadék —.—. Osztrák földhitelintézeti részvény —.—. Török dohányrészvény 353.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, december 15. (*Zárlat.*) 4·2%-os papirjáradék 101.60. 4%-os osztrák aranyjáradék 102.90. Magyar koronajáradék 98.60. Osztrák-magyar bank 111.90. Déli vasut 18.—. Elbavölgyi vasut —.—. Londoni váltóár 204.22. Bécsi bankegyesület 113.30. Villamos részvény —.—. 3%-os magyar aranykölcsön 87.70. 4·2%-os ezüstjáradék 101.45. 4%-os magyar aranyjáradék 101.50. Osztrák hitelrészvény 211.70. Osztrák-magyar államvasut 146.60. Északnyugati vasut 111.50. Bécsi váltóár 850.16. Párisi váltóár 813.75. Unio bank —.—. Alpesi bányarészvény 181.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, december 15. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) Árfolyamok januárra. *Esti forgalom* Osztrák hitelrészvény 211.75. Német bank —.—. Disconto —.—. Berlini kereskedelmi bank —.—. Gelsenkircheni 174.75. Harpeni 168.—. Laura-kohó 206.—. Olasz járadék —.—. Az irányzat csendes.

Hamburg, december 15. (*Zárlat.*) 4·2%-os ezüstjáradék 101.40. 1860. sorsjegy 152.—. Déli vasut 18.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 102.60. Osztrák hitelrészvény 211.80. Osztrák-magyar államvasut 145.75. Olasz járadék 103.20. 4%-os magyar aranyjáradék 101.55. Az irányzat nyugodt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

December 15. A sertésüzlet irányzata: változatlan.

A) *Hizott sertések ára*: I. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) 108—110 fillérig. Öreg közép (páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 112—114 fillérig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 111—113 fillérig. Fiatal könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban ——— fillérig. Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban. ——— fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) 108——110 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 106——108 fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 104—106 fillérig.

Sertéslétszám 1902. dec. 13. napján volt készlet 28.169 darab. — 1902. dec. 14 napján felhajtatott 982 darab. — 1902. dec. 14. napján elszállittatott 1352 darab, 1902. december 15. napjára maradt készletben 27.799 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— December 15. —

Kinevezés. A kereskedelemügyi miniszter Tamás László posta- és távirdatitkárt a VII. fizetési osztály 3-ik fokozatába posta- és távirdatanácsossá, Dimény Mózes, Garay Dezső és Csatth Béla posta- és távirdatiszteket a X. fizetési osztály 3-ik fokozatába posta- és távirdafogalmazókká és Tolnay Károly posta- és távirdafőtisztet a VIII. fizetési osztály 3-ik fokozatába posta- és távirdafelügyelővé, Novák János és Braun Ignác posta- és távirdatiszteket a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába posta- és távirdafőtisztekké nevezte ki. — A pénzügyminiszter a beszterczei pénzügyigazgatósághoz Vitányi József makói pénzügyi segédtitkárt pénzügyi titkárrá végleges minőségben, a székelyudvarhelyi pénzügyigazgatósághoz Szarka Tivadar segesvári pénzügyi fogalmazót pénzügyi segédtitkárrá végleges minőségben, a soproni pénzügyigazgatósághoz dr. Nagy András pozsonyi pénzügyi fogalmazó gyakornokot állami végrehajtóvá ideiglenes minőségben, a szolnoki pénzügyigazgatósághoz Horváth Vilmos soproni kezelési gyakornokot pénzügyi irodatisztté ideiglenes minőségben, a pozsonyi pénzügyigazgatósághoz dr. Szövényi László budapesti lakost pénzügyi fogalmazó gyakornokká ideiglenes minőségben, a zágrábi kincstári jogügyi igazgatósághoz dr. Kosztrencsics Miklós dijtalan fogalmazó gyakornokot segélydijas fogalmazó gyakornokká, Krajacz János végzett joghallgatót pedig dijtalan fogalmazó-gyakornokká, a budapestvidéki pénzügyigazgatósághoz Kár Károly budapesti lakos végzett joghallgatót pénzügyi fogalmazó gyakornokká ideiglenes minőségben, végül Herczoch Márton alsókubini lakost ideiglenes minőségü dijtalan pénzügyi számgyakornokká nevezte ki az alsókubini pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez. — Az igazságügyminiszter Anlich Ferenc igazságügyminisztériumi számvevőségi dijnokot ugyanezen minisztérium számvevőségéhez számtisztté, Benyus Ferenc vágujhelyi járásbirósági dijnokot az iglói járásbirósághoz irnokká nevezte ki. — A posta-, távirda- és távbeszélő elnökigazgatója Halász Elek, Pintér Gyula, Sachs József. Halász Sámuel, Kazár Bertalan posta- és távirda-segédtiszteket a X. fizetési osztaly 3-ik fokozatába posta- és távirda-segédellenőrökké; König Gáborné, László Jakabné, Spindler Irma posta- és távirdakiadókat posta- és távirdakezelőkké; Szalay Lajos (alcsuti), Bodor Imre, Gajdán Péter, Baróczy József, Náday Mihály, Peterlic Bolto, Karner Lajos, Sallay János, Bancsik Bálint, Morár Péter, Kompa Mihály, Tóhin Károly, Verbulecz József, Horváth Antal, Molnár Pál, Kacsilovics Izidor, Simon István, Kranitz József, Czimerer József, Göndöcs János, Takács László, Nagy Ferenc (tokaji), Wenninger György, Biczók Sándor, Barna Lajos posta- és távirdaszolgákat posta- és távirda altisztekké nevezte ki. A pozsonyi itélőtábla elnöke Hraskó József és Kamen Manó végzett joghallgatót ezen itélőtábla területére dijas joggyakornokokká nevezte ki.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Barabás Sándor verespataki állami elemi iskolai tanitót az alvinczi állami elemi iskolához jelen minőségében áthelyezte.

Pályázat. A nagykállói járásbiróságnál másodorvosi állásra január 15-ig, a trencséni ügyészségnél és a sziszeki fővámhivatalnál szolgai állásra január 16-ig, illetve január 31-ig pályázat hirdettetik.

Napirend.

Naptár. Kedd, december 16. Római-katholikus: Özséb. — Protestáns: Etelka. — Görög-orosz (december 3.) Szofoniasz. — Zsidó: Kislev 16. — Nap kél: 7 óra 28 perckor. — Nyugszik: 3 óra 52 perckor. — Hold kél: 5 óra 54 perckor délután. — Nyugszik: 8 óra 11 perckor reggel.

A földmivelésügyi miniszter fogad délután 5 órakor.

A képviselőház háznagya fogad 11—12-ig.

Nemzeti Muzeum. Régiségtár. Nyitva van d. e. 9 órától délután 1 óráig.

Téli kiállitás a Mücsarnokban. Nyitva 9 órától 4 óráig 1 korona belépődij mellett.

Paál László-kiállitás a Nemzeti Szalonban. Látható délelőtt 9 órától este 8 óráig. Belépődij 50 fillér.

Az iparművészeti társulat téli kiállitása nyitva 9 órától esti 5-ig. Belépődij 50 fillér.

Technologiai iparmuzeum nyitva délelőtt 9—1-ig.

Mezőgazdasági Muzeum (Kerepesi-ut 72. sz.) délelőtt 9-től 1 óráig.

A földtani intézet muzeuma (Stefánia-ut 14.) nyitva 10—1-ig. Belépődij 1 korona.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 1-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3 órától 7 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 8—12-ig és délután 3—8-ig.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtára, tudakozó-osztálya és keleti mintatár: V. kerület Váci-körut 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től órától 12-ig és délután 3 órtól 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállitása és kereskedelemtörténeti gyüjtemény, továbbá a házi-ipari kiállitás (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körut 32. szám alatt.

Időjelzés.

— *Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése.* —

Budapest, december 15.

A magas levegőnyomás közép, az alacsony pedig északészaknyugati Európát boritja.

Európa időjárásában változás nincs. Európában még mindig nálunk volt a leghidegebb, különben az idő hazánkban részben derült, részben ködös, vagy borus.

Kilátás: Még igen hideg idő várható, legfeljebb az ország nyugati felében gyenge havazással.

Vizállás.

		Dec. 15. méter	Dec. 16. méter			Dec. 15. méter	Dec. 16. méter
Inn	Schärding	2.25	2.40	Tisza	M.-Sziget	0.15	0.—
Duna	Passau	0.43	0.66	"	Tokeháza	0.31	0.39
"	Linz	1.85	1.83	"	V.-Namény	0.10	0.12
"	Bécs	1.86	1.83	"	Tokaj	0.80	0.42
"	Pozsony	1.73	0.22	"	Tisza-Füred	0.86	0.55
"	Komárom	1.16	0.37	"	Szolnok	0.22	0.41
"	Budapest	0.38	0.08	"	Csongrád	0.30	0.20
"	Paks	0.62	1.28	"	Szeged	0.17	0.24
"	Mohács	0.34	0.18	"	Török-Becse	1.11	1.16
"	Gombos	3.16	0.42	"	Titel	0.05	0.24
"	Ujvidék	0.67	0.20	Ondova	Bártfa	0.35	0.31
"	Pancsova	0.28	0.13	Topolya	Hoór	1.97	1.02
"	Orsova	0.70	1.10	Bodrog	Zemplén	0.68	0.84
Morva	Magyarfalva	0.14	0.16	Sajó	Zsolca	1.49	1.50
Vág	Zsolna	0.56	0.50	Hernád	H.-Németi	0.11	0.13
"	Trencsén	0.07	0.05	Berettyó	Margita	0.34	0.24
"	Szered	0.52	0.66	"	B.-Ujfalu	0.13	0.12
Rába	Sz.-Gotthárd	0.16	0.16	Körös	Csucsa	0.02	0.12
"	Sárvár	0.34	0.34	"	N.-Várad	0.02	.02
"	Győr	1.64	1.58	"	Belényes	0.42	0.45
Dráva	Pettau	0.58	0.58	"	Tenke	0.20	0.20
"	Zákány	0.82	0.82	"	Gurahonc	0.38	0.35
"	Barcs	0.18	0.20	"	Borosjenő	0.25	0.24
"	Eszék	0.86	0.40	"	Békés	0.10	0.28
Mura	M.-Szerdah.	0.—	0.10	"	Gyoma	0.26	0.12
Száva	Zágráb	0.20	0.24	Maros	Gy.-Fehérvár	0.08	0.04
"	Sziszek	0.26	0.34	"	Branyicska	0.02	0.04
"	Mitrovica	1.72	1.99	"	Soborsin	0.—	0.—
Szamos	Deés	0.38	0.33	"	Arad	1.18	1.20
"	Szatmár	0.36	0.44	"	Makó	1.18	0.15
Kraszna	N.-Majtény	0.55	0.45	Temes	K.-Kostély	0.50	0.45
Latorca	Munkács	0.04	0.07	Béga	Kiszető	0.48	0.58
Laborca	Homonna	0.02	0.02	"	Temesvár	0.86	0.37
Ung	Ungvár	0.10	0.10	"	Becskerek	0.45	0.60

Helyesbitett hajójáratjegyzék.

ADRIA

magy. kir. tengerhajózási részv.-társ.

Vezérügynöksége Hoffmann S. és V.

1902. december havában a következő gőzösök indulnak:

Honnan	Hová	a gőzös neve	1902. dec.
Fiume	Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro, Santos*	B. Kemény	6
"	Hamburg 1)	Pergamon	1—10
"	Liverpool 1)	Burma	5—15
"	Hull, Newcastle o/T	Kolpino	5—15
"	Liverpool 1)	Falernian	10—20
"	Antwerpen	Nagy Lajos	10—20
"	Hull, Newcastle o/T.	Vasco	10—20
"	Liverpool	Saragossa (C.L.)	10—20
"	Liverpool	Szeged	15—25
"	Rotterdam Antv. Koppenhágal	Szél Kálmán	15—25
"	London 1)	Ronda	15—25
"	Hamburg 1)	Bagdad	15—25
"	London	Szent István	15—25
"	Rouen*)	Stefánia	21—31
"	Liverpool 1)	Alsatian	21—31
"	Greenock, Glasgow*)	Jókai	21—31
"	Liverpool	Duna	21—31
"	Hull, Newcastle o/T	Urbino	21—31
"	Liverpool	Aleppo (C. L.)	21—31
"	London 1)	Ausztria	25 12-5 1
"	Rouen	Báthori	25 12-5 1
"	Lissabon, Bordeaux*)	Petőfi	25 12-5 1
"	Antwerpen, Grimsby	Kolozsvár	25 12-5 1

A *-gal megjelölt viszonylatokban a gőzös Triesztet is érinti.

1) Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal elegendő rakomány nem jelentetett, az igazgatóság fentartja magának a jogot, hogy ezt a kikötőt ne érintse.

Minthogy e hónap végével

üzletemtől teljesen visszavonulok

összes raktáron lévő áruimat mélyen leszállitott árban adom el.

Ritka alkalom finom, a legkényesebb izlésnek is megfelelő ***diszműféléket, bronz-, bőr-, chinai ezüst-árukat,*** valamint ***arany, ezüst és utánzott ékszereket,*** továbbá ***finom párisi legyezőket olcsón vásárolni.*** — Tisztelettel

Winter J.

Magasin Francais, Kossuth Lajos-utca 4.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Kedd, 1902. december hó 16-án.

Először:

Berlichingen Götz.

Opera 5 felvonásban (kilenc képben.) Zenéjét szerz Goldmark Károly. Szövegét (Goethe nyomán szabadon) irta Wilner A. M. Ford. Várady Sándor.

Személyek:

Berlichingen	Takáts	Weislingen	Beck
Elsbeth	Válent	Franz	Bochnicsek
Maria	Ambrusné	Adelheid	Krammer
A kis Carl	Oppenheim	Irmgard	Berts
Georg	Szoyer	Selbitz	Hegedüs
Püspök	Mihályi	Lehrse	Gábor

Kezdete 7 órakor.

NEMZETI SZINHAZ.

Kedd, 1902. december hó 16-án.

Halálos csönd.

Dráma 3 felvonásban. Irta José Echegaray. Forditotta Huszár V.

Személyek:

Angustias	Márkus	Raimundo	Mihálfiy
Donna Mercedes	Helvey	Genaro	Pálfi
Pura	Szacsvayné	Orellana	Dezső
Inés	Vizvári M.	Rodrigo	Beregi
Julia	Munkácsi	Penna Negra	Gál

Kezdete 7 órakor.

VIGSZINHAZ.

Kedd, 1902. december hó 16-án.

Fedák Sári vendégfelléptével

Csókon szerzett vőlegény.

Énekes bohózat 3 felvonásban, irta Szigeti József. Zenéjét szerzette Serly Lajos.

Személyek:

Csontai	Balassa	Traurer	Vendrei
Béla	Góth	Előljáró	Kazaliczky
Eszti	Rostagni	Irmag	Tapolczai
Abrai Irén	Fedák	Futaki	Szerémy
Barnyai	Pethes	Ripacs	Hegedüs
Olga	Négrádi	Nefelejts	Nikó

Kezdete 7½ órakor.

NÉPSZINHAZ.

Kedd, 1902. december hó 16-án.

Katalin.

Eredeti nagy operett 3 felvonásban, egy változással. Irta dr. Bédi Izor. Zenéjét szerzette Fejér Jenő.

Személyek:

II. Katalin	Hegyi A.	Mária	Kormos
Gr. Gurackij	Kenedich	Olga	Nyári
Buranov Iván	Szabó	Télémaque	Németh
Trojkov Fedor	Delli	Duplessis	Rozsa L.
Alekszej	Nagy	Anica	Harmath
Sunderland	Ujvári	Gregor	Kiss M.
Dacskov	Beleznai	Tiszt	Szerdahelyi

Kezdete 7 órakor.

MAGYAR SZINHAZ.

Kedd, 1902. december hó 16-án.

Frederic Achard francia szintársulatának vendégjátéka.

Les deux écoles.

Kezdete 7½ órakor.

URANIA SZINHAZ.

Kedd, 1902. december hó 16-án.

Keleti Svájc.

Irta Szokolay Kornél.

Kezdete 7½ órakor.

VÁRSZINHAZ.

Kedd, 1902. december hó 16-án.

Az utolsó levél.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Sardou V. Forditotta: Fái J. Béla.

Személyek:

Block Prosper	Császár	Tnirio	Gabányi
Vanhove	Gyenes	Colomba	Vizváriné
Clarisse	Gerő L.	Paul,	Náday B.
Mártha	Molnár R.	Busorler	Heténvi
Suzanne	Lánczy	Solange	Boér H.

Kezdete 7 órakor.

FŐVÁROSI ORFEUM

Waldmann Imre igazgató
Nagymező-utca 17.

Ma

uj betanulással:

Luna asszony

berlini burleszk fantaszikus kiállitásos operett; irta Lincke Pál.

Személyek:

Pusebach	Wohlgemuth Róza
Marie	Bauer Róza
Steppka	Kaltan Gusztáv
Lämmermayer	Baumann Károly
Pannecke	Roland Otto
Luna	Doer Jenny
Sternsnuppe hercegi	Wilhelmi Károly
Teofil	Hanno Edmund
Stella	Linden Liseri

Továbbá:?

Tarka Szinpad

és a nagy

különlegességi programm

Az előadás 8 órakor kezdődik.

A télikertben reggel 5 óráig Vörös Elek cigányzenekara hangversenyez.

A régi jóhirnévnek örvendő

Egy forintos Áruház

és

ujdonságok tárháza

IV., Kossuth Lajos-utca 6.

fölhivja a t. vevőközönség figyelmét az idei — szokottnál is jóval nagyobb — karácsonyi áruraktárára.

Különálló ujonnan szervezett játék osztály pazar választékkal,

az ajándék és disztárgyak óriási halmaza,

s hogy üzletünket nagy választékban finomabb áruk eladására is berendeztük,

oly előnyöket nyujtanak a t. vevőközönségnek, hogy nemcsak az

árak olcsósága,

de a páratlan választék tekintetében is versenyen kivül áll. Régi, ismerős t. vevőinknek ajánljuk, hogy vásárlásaikat már mostan tegyék meg, mert a karácsony előtti napokban az óriási tolongás következtében nem akarnok, hogy szokásos előzékeny kiszolgálást nélkülözzék.

Folyó év végén jelenik meg a "PÁTRIA" nyomdai részvénytársaság kiadásában

A Magyar Földbirtok 1903-ra.

Magyarország 100 holdon felüli földbirtokosainak, gazdatisztjeinek és haszonbérlőinek

Czimtára

gazdasági és munkásviszonyainak a gazdasági kiállitások, versenyek és termésered-ményekismertetéséve.

Előfizetési ára:

fűzve 15 kor., kötve 16 kor. Bolti ára fűzve 25 kor., kötve 26 kor

Megrendelések

a "PÁTRIA" irod. vállalat- és nyomdai részv.-társasághoz. Budapest, IX. ker., Üllői-út 25. szám intézendők.

Magy. kir. államvasutak. 175422/902. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1903 évben szükséges mintegy 308,000 drb horganyozott talpu jelzőszeg és 1570 métermázsa sósav szállitására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ivenként egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1903. évi január hó 10-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál benyujtandók, vagy postán oda küldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlat anyagértékének 5%-a legkésőbb 1903. évi január hó 9-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Szállitásra mérvadók és köteleznek a 12291/96. sz. általános szállitási és az illető anyagokra vonatkozó különleges feltételek.

A szállitásra vonatkozó egyéb pályázati feltételek melyek a részletes módozatokat tartalmazzák, az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályában, valamint az üzletvezetőségeknél és a hazai kereskedelmi és iparkamaráknál megtekinthetők.

Ezen részletes módozatok leirása az ajánlatot tenni szándékozóknak a fentnevezett magy. kir. államvasuti hivatal által ingyen adtaik ki, vagy kivánságára postán megküldetik.

Budapest, 1902. december hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem dijazt.)

Fiu-Ulster K. 18, iskolaöltöny K. 10, fiu téli havelock K. 12 (mind tiszta gyapju) Rothberger Jakab cs. és kir. udvari szállitónál Budapest, Váci-utca 6. szám.

FOLIES CAPRICE

VI. ker., Révay-utca 18. szám.
Igazgatóság: Leitner és Keleti.
Naponta 3 bohózat. — 9 órakor

A kis KOHN! Irta: Caprice.

10 órakor

ÉJJELI SZOLGÁLAT.

Bohózat a vasuti életből, irta: Forgalmista.

½12 órakor

Egy óra az anyakönyvi hivatalban.

Bohózat. Irta: Caprice.

A remek télikertben Muncsy Lajos hires zenekara reggeli 5 óráig hangversenyez.

Használjon Kerpel-féle

Kézfinomitó

folyadékot, mely a kezet 3 nap alatt bársonysimává és hófehérré teszi. 1 üveg 90 fillér. Kerpel gyógytár, Budapest, V., Lipót-körut 28. 4 üveg rendelésnél franco.

Karácsonyi könyvpiacra

a legkedvezőbb és legelőszerübb a most megjelent **karácsonyi könyvjegyzékemet** kérni, melyet szivesen megküldök **ingyen és bérmentve**. Ezen jegyzékem tartalmaz 2000 olyan ajándéknak alkalmas könyvet, melyek úgy irodalmiakban, tartalmukat, valamint diszes kiállitásuknál fogva ajándéknak okvetlen megfelelnek, mert selejtes kiviteli vagy tartalmu müvek felvételét teljesen mellőztem.

Kivonat a tartalomjegyzékből: Ajándéknak alkalmas disznüvek, illustrált müvek, remekirók, ifjusági irodalom minden korosztályra, a mindkét nembeli ifjuság számára, szépirodalmi müvek, tudományos müvek vegyes nyelveken.

A könyvek árai, miután részben alkalmi példányok, melyek hibátlan uj állapotuknak daczára alkalmi áron kaphatók, részben pedig ujdonságok, melyek eredeti áron vannak felvéve. Szives megrendelőiket ajánlom, hogy az ifjukori iratok, telex szerzőkről, czimos kivitelben bekötve már 50 fillértől följebb is kaphatók.

SZILÁGYI BÉLA könyv- és zenemükereskedése (antiquariuma)

Budapest, Károly-Körut 26. szám.

RIVOLI fényképészeti és festészeti műtermében

Kerepesi-ut 30. sz.

fölvételek állandóan este 10 óráig készülnek.

Aquarell-, platin- és pigmentképek művészies kivitelben.

Kizárólag

BLUZ-ÁRUHÁZ ZOLTÁN DEZSŐ

Király-utca 30.

Olcsó karácsonyi árak.

Bluz és pongyola képes árjegyzék ingyen.

CIMBALMOK.

Legujabb acélszerkezettel, 5 évi jótállással, legszebb hanggal, részletfizetésre is kaphatók. Saját gyártmányu hangszereim, u. m.: **cimbalmok, hegedük, harmonikák, furolyák, okkarinák, bőgők** stb. Kitünő magyar hurok. Számos kitüntetés és elismerés a jó munkáért. **Nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök meg.**

Mogyoróssy Gyula

magyar hangszergyár telepe,

BUDAPEST,

VIII., Kerepesi-ut 71. sz.

Uraságí butort

IV., Hajó-utca 16., Sütő-utca sarok,

(Központi városháza közelében)

eladok és veszek majdnem egészen uj ebédlő-, háló- és garzon szobabutorokat, szalon berendezéseket, irodaeszközöket, valódi perzsa és szmirna szőnyegeket, függönyöket, tőszőr-, afrik matracokat, paplanokat, gáz- és villamosczillárokat. Vaságyakat 7 frtért árusitok.

Színházak heti müsora.

	M. kir. Operaház	Nemzeti szinház	Vig szinház	Népszinház	Magyar szinház
Szerda	Nincs előadás	Utolsó levél	A doktor ur	Egy görbe nap	Niniss
Csütörtök	Berlichingeni Götz	Király-idillek	Hapták	Lili	Niniss
Péntek	Tannhäuser	Faust	Hapták	Casanova	Niniss
Szombat	Ördög Róbert	Az attaché	Hapták	Bob herceg	Niniss
d. u. Vasárnap este	Berlichingeni Götz	Bolyaialó Karácsonyi álom	A doktor ur Hapták	A betyár kendője Bob herceg	Niniss

„LE DÉLICE“

A szivarka egyszer meggyujtva mindvégig ég.

Legjobb Vergé **szivarkapapir.**

Legkedveltebb Vergé **szivarkahüvely.**

Minden dohánytőzsdében kapható.

Horváth Elemér és Dayka Balázs

Művészeti és hangverseny-rendezési irodája

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körut 37. sz.

Elvállalja egyesületeknek, kaszinóknak, hangversenyek, családoknak háziestélyek rendezését, ugy a fővárosban, mint a vidéken. Összeköttetésben áll a legelőkelőbb művésznőkkel, művészekkel és irókkal. Eljár mindenféle művészeti ügyben.

A 10872. számu

„Mesterséges kövező anyag és eljárás annak, valamint abból kövezéseknek előállitására“

cimü 1897. október 30-ról kelt magyar szabadalomra

vevők vagy engedményesek kerestetnek.

Szives ajánlatok **„W. P. 7864“** alatt továbbitás végett **Mosse Rudolfhoz Bécs** I., Seilerstätte 2. intézendők.

Karácsonyi és Szilveszteréji puncs

a ***legjobb,*** ha készitésénél

‚Battle Axe Jamaica Rum‘-ot használunk, amely ismeretes mint

„The Nectar of Jamaica“.

Minden üveg a ceg felügyelete alatt eredetileg töltve.

A. A. Baker & Co., London E. C.

Ezen védjegy az összes kulturállam. törv. védett.

CSAK elsőrangu cégeknél kapható.

Neustein Fülöp cukrozott hashajtó labdacsai

(NEUSTEIN-féle ERZSEBET labdacsok).

E pilulák hasonló készitményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők; **mentek minden ártalmas anyagtól, az altesti szervek bajainál** legjobb eredménynyel használtatván, gyengéden hashajtók, vértisztitók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a

SZÉKSZORULÁS,

a legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük miatt még gyermekek is szivesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fill., egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 korona.

Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan **Neustein Fülöp hashajtó labdacsait.** Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót“ és **„Neustein Fülöp gyógyszerész“** aláirással van ellátva. A kereskedelmi törvényszékileg védett csomagjaink aláirásunkkal vannak ellátva.

Neustein Fülöp

gyógyszertára a „Szent-Lipót“-hoz **Bécs, I., Plankengasse 6.** Főraktár Magyarország részére **Török József** gyógyszertára **Budapest VI., Király-utca 12.,** és **Andrássy-ut 26.**

Ezen specialista legmelegebben ajánlható **szerfelett gazdag tapasztalatai** alapján, melyeket **rendelő intézetében** és a **kórház hugyszervi és bujakóros osztályán való működése alatt** számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

specialista,

emeritált kórházi orvos

a rendes foglalkozás megzavarása nélkül legrövidebb idő alatt gyökeresen gyógyit bármily régi és makacs

titkos betegséget

(hugycsőfolyást, sebeket, syphilist, bőrbetegségeket és önfertőzésből támadt idegbajokat).

Meglepő az eredmény FÉRFIUI GYENGESÉGNÉL (IMPOTENTIA) még öregebb egyéneknél is.

Levelekre dijtalanul válasz; kivánatra gyógyszerek

Rendelés 9—3-ig és este 6—8-ig

Budapesten, Erzsébet-körut 12. sz.

(a New-York palotával szemben). **félemelet.**

Bejárat a lépcsőnél. Külön várótermek

Nem téveszti össze cégünket hasonnevüekkel, a ki megfigyeli **védjegyünket,** mert

AZ ANGOL SZABÓHOZ — VÉDJEGY Schutz-Marke — KH és F

az „Angol szabó“-hoz

KOHN HEILMANN és FIAI

cs. és kir. udv. szállitók

Budapest, Károly-körut 12.

összes ruháit e védjegygyel hozza forgalomba.

Karácsonyi ajándékul

igen alkalmas kisebb **diszmunkák** és **költemények** az **Athenaeum** irodalmi és nyomdai r.-t. kiadásából:

Madách Imre Összes művei. Három kötet. Remek diszkötésben 28 korona.

Egy marék virág. Költemények. Irta Szalay Frusina. — Ara diszes celluloid-kötésben 8 korona.

Régi Magyar Társasélet. Irta D'Artagnan. Előszóval ellátta Porzó 2. kötet diszes vászonkötésben 4 korona.

Titánia. Költemények. 1896—1902. Irta Martos Ferenc. — Ára diszes vászonkötésben 4 korona.

Nagy képes természetrajz a hazai müvelt közönség számára Dr. Vangel Jenőtől. I. rész: Állattan, különös tekintettel Magyarország állatvilágára. 24 tábla szines rajzzal és a szöveg közt 476 ábrával. II. rész: Növénytan és ásványtan. 23 tábla szines rajzzal és a szöveg közt 329 ábráaal. — Ára egy diszes vászonkötésben 30 korona.

Endrődi Sándor Összegyüjtött költeményei. 1867—1897. Négy kötetben. Ára diszkötésben 24 korona.

Kurucz-nóták. 1700—1720. Irta Endrődi Sándor. Második kiadás. Ara félpergamen vagy kuruckorabeli pugyelláris kötésben 6 korona.

Heine, Dalok Könyve. Forditotta Endrődi Sándor. Thumann Pál 122 rajzával. 4⁰. Ára pompás diszkötésben 12 korona.

Vigasztalások Könyve. Elmélkedések és hangulatok. Irta: Hock János. Második kiadás. Ára vászonkötésben 6 kor. Pompás diszkötésbsn 10 kor. Legfinomabb borjubőrkötésben 15 kerona.

Délen és éjszakon. Irta Pekár Gyula. Két kötet. Ára pompás diszkötésben gazdagon illusztrálva 20 korona.

Az Esztendő Legendája. Irta Pekár Gyula. Diszes kötésben ára 7 korona.

Szájrul Szájra. A magyarság szálló igéi. Gyüjtötte és magyarázza Tóth Béla. Második kiadás. Ára diszes vászonkötésben 7 korona.

Petőfi Sándor Összes Költeményei. Uj kiadás a költő arcképével. Kis 8-rét. Négy kötet, finom angol vászonban 2 kötetbe diszesen bekötve 10 korona. Négy damast-diszkötésben 20 kor.

Mendemondák. A világtörténet furcsaságai. 4 képpel. Gyüjtötte és magyarázza Tóth Béla. Második kiadás. Ára diszes vászonkötésben 7 kor.

Magyar Ritkaságok. Curiosa Hungarica. Képekkel és hasonmásokkal. Gyüjtötte és magyarázza Tóth Béla. Ara diszes vászonkötésben 6 kor.

Kaphatók a kiadótársulatnál Budapesten, VII. ker., Kerepesi-ut 54. és minden könyvkereskedésben.

Csak 1.75 frt-

ba kerül egy elegáns divatos férfi- v. női gyürü a **cs. kir. fémjelző hivatal próbájával és fémjelzésével. A valódi 14 karátos aranylemez** valódi ezüstve van hengeritve s ezért a gyürük igen erősek. A gyürübe foglalt **fenségesen tündöklő excelsior-brillant előkelő és értékes** látszatot ad neki. Mértéknek elég egy papirszalag. Utánvéttel szállitja Kann Ignác, Wien, II., Lilienbrunngasse 17

Magy. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Aradon. 36825. sz. I.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Piski állomásán lévő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet három évre köttetik.

A bérleti feltételek a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, vagy kivánatra postán megküldetnek, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a piskii pályavendéglő bérletére“ feliratu boritékba zárt ajánlatok lepecsételve 1902. évi december hó 23-án déli 12 óráig alulirott üzletvezetőség általános (I) osztályánál nyujtandók be.

Bánatpénz fejében 400, azaz négyszáz korona készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban, legkésőbb f. évi december hó 22-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyüjtőpénztáránál Aradon leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el.

Az ajánlatok közt a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Arad, 1902. évi november hó 29-én.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

Utánnyomás nem dijazt.

CSÚZ- és KÖSZVÉNY

legmakacsabb, **sőt idült bántalmai ellen, valamint oly betegeknél is, kik 10—15 évig szenvedtek s különféle szereket, sőt gyógyfürdőket sikertelenül használtak, a**

Zoltán-féle kenőcs

már néhányszori bedörzsölés után nem csak enyhülést, hanem gyógyulást eredményezett, mit hiteles orvosi nyilatkozatok és ezer meg ezer, bárki által megtekinthető köszönőlevél igazol. E csodás hatásu kenőcs ára 2 K.

az egyedüli késztitő

ZOLTÁN BÉLA

gyógyszertárában

Ő cs. és kir. fensége József főherceg udvari szállitója

Budapest, V., Sétatér-utca és Szabadság-tér sarkán.

Szenzációs ujdonság

az általam föltalált

cipő öntisztitó-gép

melylyel mindenki anélkül, hogy hajolnia kellene, Guzi-kenőccsel bekenve, kétszeri forgatás által cipőit fényesre tisztithatja. **Világhirü találmányom a törv. védett Guzi-kenőcs,** melylyel ha a cipő felső bőrét bekeni, ezennel 1 évi irásbeli jótállást vállalok és időelőtti elszakadás esetén ingyen megcsinálom. **FENOMENALIS TALÁLMÁNYOM A CIPŐ-SÁMFA,** mely hozzájárul, hogy a cipő az egyévet kibirja, miután a cipőt, ha nedves állapotban levetjük, a bőr összeráncosodását kizárja.

Minden nálam vásárolt cipőhöz találmányaim közül tetszés szerint kettőt teljesen ingyen mellékelek. Mindenkinek, hogy meggyőződést szerezhessen világhirü Guzi-kenőcsöm jóságáról, ki cimét velem közli, 1 tégely Guzi-kenőcsöt és több ábrával ellátott árjegyzékem küldöm ingyen és bérmentve. Mértéknek a legbiztosabb, ha harisnyában egy papirlapra állva a lábtalp körvonalát lerajzoljuk. Meg nem felelő cipőért ezennel kötelezem magam a pénzt minden levonás nélkül visszaadni. A teljes postaköltség csupán 30 krajcár.

Férfi vixbőrü sima erős cipő	3.—
Elegáns gavaliér vix füzős	3.20
Oroszlakk, cugos v, füzős cipő bőrszárral	4.—
Elegáns szalon-lakk, füzős cipő	4.—
Bagaria-csizma egy darabból halhólyaggal teljesen vizmentesitve, háromszoros talppal, 3 évi jótállással	7.50
Ugyanaz borjubőrbe, nyelves	8.50
Halina-csizma, térdig érő, egész magas bőrboritással, halhólyaggal vizmentesen	5.—
Párisi divat, feltünő elegáns box v. sevró füzős gavalércipő	4.50
Elegáns barna, bagaria cipő	3.50
Egyéves önkéntesi csizma, elegáns, fényesre tisztitható	10.—
Női zergebőr, cugos v. füzős cipő, erős	3.—
Elegáns szalon-lakk, füzős v. gombos	3.50
Párisi divat, feltünő elegáns box vagy sevró, füzős v. gombos	4.—
Oroszlakk füzős v, cugos, bőrszárral	3.50

Főüzlet:

Agulár Ignácz

Budapest, Kerepesi-ut 30.

a Rókus-kórház templomával szemben Fióküzlet Király-u. 6.

Titkos betegségek

gyógyitására legjobban ajánlható 26 éven át szerzett kórházi és magánorvosi tapasztalatai alapján

Dr. Kajdacsy

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Biztos sikerrel rövid idő alatt gyógyit; hugycsőfolyást, hólyagbajt, sebeket, syphilist, bőrbajokat, elgyengült férfierőt, idősebbeknél is electro Massage vagy Psyhropnor által. Önfertőzést és annak utóbajait: ideg- és hátgerinczbajt és minden **női bajokat.**

— Rendel: 9 órától 4-ig és este 7—8-ig. —

Budapesten, Kigyó-utca 5.

Clotild-palota (I. emelet).

Atjáró ház. — Lift használat.

Levelekre válaszol, gyógyszerekről gondoskodik.

Levél utján is biztos gyogysiker.

!!! FELHIVÁS !!!

BUTOR-

raktáromon készletben levő összes asztalos- és kárpitozott butorokat **átköltözés** miatt **minden elfogadható áron eladom!**

Dósa Kálmán

Budapest, Erzsébet-tér 18., sas-utca sarok.

DÓCZI MÓR czipész

Budapest, Kerepesi-ut 10.

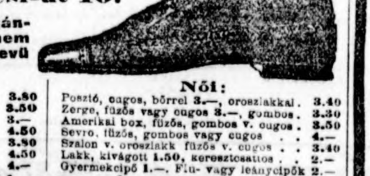

Sehol jobb, olcsóbb, elegánsabb és tartósabb cipőt nem kaphat, mint fenti jóhirnevü cégnél.

Férfi:

Posztó, cugos, bőrrel 3.20, oroszlakkal	3.80
Derby, borjubőr angol bakancs	3.50
Borjubőr v. vixes, füzős 3.20, cugos	3.—
Elegáns francia sevró-cipők	4.50
Amerikai box-bőrcipők	3.80
Lakk vagy box angol bakancs	4.50
Szalon- vagy oroszlakk-cipők	4.—

Női:

Posztó, cugos, bőrrel 3.—, oroszlakkal	3.40
Zerge, füzős vagy cugos 3.—, gombos	3.30
Amerikai box, füzős, gombos v. cugos	3.50
Sevro, füzős, gombos vagy cugos	4.—
Szalon v. oroszlakk füzős v. cugos	3.40
Lakk, kivágott 1.50, keresztcsatos	2.—
Gyermekcipő 1.—. Fiu- vagy leánycipők	2.—

Csizmák, teljesen vizmentesek

Halinából, körül bőrrel, dupla talppal	5.—
Vadász-csizma, halinából, bőrrel körül	6.—
Bagariabőrből, erős háromszoros talppal	7.—
Borjubőrből elegáns és csinos	8.—
Vixbőrből, tiszteknek és egyéves önkénteseknek vagy gazdászoknak	9.—

Gyermek-csizmák bőr- v. lakkszárral 20—30: 2 frt. 31—36: 2 frt 40.

Elsőrendü gummi-sárcipők: férfi 1.80, női 1.30, gyermek 1.—

Képes nagy árjegyzék, csomagolás és szállitólevél ingyen. Vidéki rendelések pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek. 10 frton felüli bérmentve. Nem megfelelő árut készséggel kicserélek

Páris 1900 aranyérem. A világon a legjobb.

Pekarek China theája

Mindenkinek, ki egészségét becsüli és barátja egy valóban jó, kitünő csésze theának, fontos, hogy csak Pekarek valódi eredeti csomagolásu china-theáját használja „Pekarek“ felirattal. Kapható minden jobb füszer-, csemege- és droguakereskedésekben.

32 koronáért!

készit remek szabásu öltönyt, felöltőt vagy télikabátot valódi gyapjuszövetekből

Blum A.
elismert fővárosi müszabász.
VII., Szövetség-u. 28a.

Azon kivül!

3.50 frt-ért küld utánvéttel egy teljes férfiöltönyre a legjobb és legdivatosabb szövetekből **3 méter** finom szövetet; rendelésnél a szin megnevezhető; a legnagyobb szakavatottsággal lesz kiválasztva és a rendelőnek azonnal elküldve.

Számos elismerő levél üzletemben megtekinthető!

Uj gyógymód **Kataphorese** Uj gyógymód

IDEG és NEMI

BETEGSÉGEK.

radikalis gyógyitására legjobban ajánljuk

Dr. MITZGER

kiváló gyógyhatásairól elismert intézet
Budapest, VI., Teréz-körut 44. I. em
Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.

Legrégibb, legelterjedtebb magyar élczlap.
46-ik évfolyam.

Mutatványszámot bárki ingyen és bérmentve kap.	Lapunk magánelőfizetői (ide nem értve kaszinók, kávéházak, vendéglők stb.) negyedévre 4 kor. helyett 3 kor.-ért rendelhetik meg.	Czim egyszerűen: ÜSTÖKÖS Budapest.

Páratlan, rendkivüli kedvezményben részesiti előfizetőit.
Előfizetési ára negyedévre 4 korona.

A KI

Kossuth korát

alaposan ismerni akarja, azt a kort, a melyben Kossuth lángszelleme a haza sorsát irányitotta, rendelje meg

1. Gracza György

Az 1848-49-iki magyar szabadságharcz története czimü nagy munkáját, a mely a szabadságharcz legkimeritőbb forrásmunkája. — Ára *öt diszkötésben, ezernél több illusztráczióval 70 korona.*

2. Varga Ottó

Az Aradi Vértanuk Albuma czimü müvét, a mely a tizenhárom martir megható emlékműve, számos illusztráczióval, quart alaku diszkiadásban. Ára *15 korona.* Mind a két munka külön-külön vagy együtt is megrendelhető csekély havi részletfizetésre a kiadónál: *Lampel R. (Wodianer F. és Fiai)* cs. és kir. udv. könyvkereskedésében, Budapest, VI., Andrássy-ut 21. szám.

FÉRFIAK és NŐKNEK

legmakacsabb heveny és idült folyásoknál befecskendezés nélkül a legbiztosabb gyógyszernek a

„Sanid labdacsok“

bizonyultak. Egy doboz 100 labdacs tartalommal és pontos használati utasitással 6 korona. Vidékre utánvét mellett diskréten küld a

„Magyar Király“ gyógyszertár
Budapest, V., Marokkói-utca 3/a sz. (Erzsébet-tér sarok

Segitsetek!!

Ki rajtam segit, magán segit!

Hogy munkásaimnak, a kik gyáramban alkalmazva vannak, állandó munkát biztosithassak, kénytelen vagyok sok sok ezer pár sajátkészitményü csizmamat és cipőimet saját előállitási árban eladni, hogy vevőkörömet minél jobban kiterjeszthessem.

Halina-csizma, térdig érő, köröskörül bagariabőrrel 5.—
Bagaria-csizma egy drbból, vizáthatlan, 3-szoros talppal 7.—
Vix borjubőr, fényes tisztitani való, kemény v. puha szárral 9.—
Oroszlakk csizma kemény vagy puha szárral 9.—
Fiucsizma 15—20 évesnek 4.50, 10—15 évesnek 2.20, 4—10 évesnek 2.—
Női halina-csizma, köröskörül bőrrel és flanellbéléssel 4.50
Az összes csizmák báránybőr-béléssel 1.50 frttal, cipő 60 krral több.
Uraknak posztó, köröskörül bagariabőrrel, igen vastag vizáthatlan talppal 3.20
Uraknak posztó, köröskörül oroszlakkal, igen vastag vizáthatlan talppal cugos v. füzős 3.80
Bagariabőr boritott cipő, vizáthatlan, dupla talppal 3.—
Vix borju, fényes, tisztitani való boritva vagy anélkül 3.50
Szalonlakk cugos v. füzős elegáns 3.80
Chevreaux cug. vagy füznivaló gavalléroknak 4.—
Fagyott lábaknak szarvasbőr 3.80
Alacsony posztó csizma, filtz- és bőrtalppal pincéreknek is igen ajánlatos 2.50
Valódi pétervári gummi galosni uraknak 1.80, nőknek 1.40 kemény talppal 20 krajcárral drágább.
Nőknek: Posztó, zerge-boritással v. füznivaló 3.—, orosz lakk-boritás 3.30
Box cugos vagy füzős 3.50
Chevreaux cugos, füznivaló vagy gombos 3.60
Posztó zergebőr boritással, báránybéléssel 4.—
Posztó (schlinges) 2.20

Árjegyzék több 100 ábrával ingyen.

Agulár Dávid BUDAPEST VII. KER., Erzsébet-körut 6. sz.

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen lesznek teljesitve. Nem tetszőt visszaveszek, kicserélek vagy visszaadom a pénzt.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb PAPian PAPian PAPian

	frt		frt
1 összehajtható vaságy 3 db kivehető matraccal	10.—	1 acél sodrony ágybetét	6.—
1 rouge paplan	1.80	1 tengerifü matrac	4.50
1 „ „ prima	2.80	1 afrique „	5.—
1 cachmir paplan	3.40	1 lószőr „	12.—
1 satin „	3.80	1 ablak köper függöny	3.—
1 atlasz cachmir	4.80	1 „ tunis „	1.50
1 selyem atlasz paplan	8.50	1 „ gyapju „	4.50
1 fodros selyem atl. papl.	13.50	2 ágy, 1 asztalteritő bouret	5.50
1 jó vászon paplan lepedő	2.—	2 „ 1 „ gyapju	12.—
1 „ „ ágy „	1.30	1 nagy szobaszőnyeg	2.50
1 flanell ágytakaró pokróc	2.50	1 „ „ I.	5.90
1 gyapju „ „	5.50	1 ágyelőke I.	0.85
1 jó lópokróc	1.60	1 tapestry ágyelőke	1.50
1 téli pokróc	4.60	1 mtr. jó futószőnyeg	.40
1 szép fali szőnyeg	7.50	1 „ „ mintázott	.75

GICHNER JANOS

paplan, matrác és kárpitosáru gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktára
Budapest, VII., Erzsébet-körut 20.
Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek, nem tetsző áruk kicseréltetnek, vagy a pénz visszadatik.

SANTAL EGGER

valódi keletindiai olajból készült és hatásban felülmulja a külföldi szereket, miért még a leghiresebb orvosok is ajánlják

SANTAL EGGER

Kipróbált magyar készitmény. Számos elismerő levél bizonyitja hogy biztosan és gyorsan meggyógyitja a fiatalság betegségeit

SANTAL EGGER

csak a törv. védett „tigrisfej“ védjegygyel valódi. Ára 3 kor. Vidékre **3 K. 40 fill.** előleges beküldése után bérmentve küldi a „NÁDOR-GYÓGYSZERTÁR“ Budapest VI., Váci-körut 17.

A selmeczbányai cipőgyár

legjobbnak elismert **téli cipői**

bevásárlására ajánlja Budapesti raktárait:

Főüzlet:
VII., Károly-körut 19.
Király-utca sarkán.

Fióküzletek:
IV., Kecskeméti-utca 8. VII., Kerepesi-ut 32. VIII., József-körut 77.

ÁRAK:

Férfi-cipők:		Női-cipők:	
Jó és olcsó fajta, cugos	3 frt 50 kr.	Jó és olcsó fajta, cugos	3 frt 50 kr.
Jó és olcsó fajta, füzős	4 „ — „	Jó és olcsó fajta, füzős	3 „ 50 „
A legjobb fajta, duplatalpu, téli béléssel, füzős vagy cugos	5 „ — „	A legjobb fajta füzős vagy gombos, téli béléssel	4 „ — „
Vizmentes orosz lakk, téli béléssel, duplatalpu, cugos, vagy hegymászó	5 „ 50 „	Vizmentes oroszlakk, füzős vagy gombos, téli béléssel	4 „ 50 „
Posztó betétes oroszlakk, vizm.	5 „ 50 „	Posztó oroszlakk, duplatalpu	4 „ — „
Lakk füzős, elegáns	5 „ 50 „	Lakk füzős vagy gombos	4 „ — „
Amerikai boxbőr, cugos vagy füzős, téli béléssel	5 „ 50 „	Amerikai hoxbőr, füzős vagy gombos, téli béléssel	4 „ 50 „
Valódi sevró minden kivitelben	6 „ — „	Sevró minden kivitelben	5 „ — „

Óriási nagy választék gyermekcipőkben a legolcsóbb árak mellett. Vidéki rendelések a főüzlet utján pontosan eszközöltetnek. Meg nem felelő áruk készséggel kicseréltetnek.

Egyedül valódi angol Balzsam Thierry A. gyógyszerésztől

Közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyoltalma alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg használható. — 1. A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarrhust és köpetkiválást, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még régibb betegségeket is gyógyit. 2. Kitünő hatással van torokgyuladásnál, rekedtségnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiirtja a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyit gyomorgörcsöt, kólikát és szakgatásokat. 5. Jótékony hashajtó és vértisztitó, tisztitja a veséket, megszünteti hypochondriát és melancholiát és előmozditja az étvágyat és emésztést. 6. Kitünő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpenész, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és megszünteti a felböfögést, valamint a száj- és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebre, ugymint hőpörsenés, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrész, rüh, kosz és kiütések, megszünteti továbbá a főfájást, zugást, szakgatást, köszvényt, fülfájást stb. Tessék mindig vigyázni a zöld apáca-védjegyre, mint fent látható! Hamisitásoktól legjobb óvszer egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postaállomására 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozatni. Bosznia és Hercegovinába 4 kor. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett.

Thierry A. gyógysz. balzsama és centifoliakenőcse.

E két gyógyerejében felülmulhatatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél régibb lesz, annál értékesebb és hathatósabb, és nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, igy tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segitenek, legalább az orvos megérkeztéig, természetesen nem szabad hamisitványokat vagy efféle sokszorosan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert, jó, olcsó, megbizható, amellett teljesen ártatlan, világhirü szernél, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. A hol a fent ismertetett védjegyekkel valódian kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és cimezni:

Thierry (Adolf) Limited Őrangyal-gyógyszertára. Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Budapesten: Török J. gyógyszerész. Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.

Minden **szó** egyszeri beiktatása nonpareille betükből 4 fill. **Vastagabb betükből 8 fillér.**

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágositást, csak **a válaszra szükséges** bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál **a hirdetés számát** a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket központi irodánkban és eredeti nyugta mellett még a következő fiókokban lehet föladni:

Breuer nővérek
dohánytőzsdéje
Teréz-körut 54. szám alatt.

Deutsch Miksáné
Andrássy-ut 38.

Eckstein Bernát
hirdetési iroda
V. ker. Fürdő-utca 4. szám.

Engelmann Mór
gyorssajtónyomda
IV. ker., Kálvin-tér 2. szám.

Franke Pál
könyvkereskedése
IV., Gróf Cziráky-féle palota. Kossuth Lajos-utca. Kigyó-tér, (Koronaherceg-utca sarkán.)

Fischer J. D.
hirdetési iroda
IV Gerlóczi-utca 1.

Goldberger A. V.
hirdetési iroda
V. ker., Váci-utca 17. szám.

Goldner Jozefin
Andrássy-ut 50.

Goldgruber Mór
könyvkereskedő
II. ker., Fő-utca 17. szám.

Haasenstein és Vogler
hirdetési iroda
V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Jambrikovits
dohánytőzsdéje
Kerepesi-ut 50. (Takarékp.épül.)

Kernberg Rozália
dohánytőzsdéje
VIII. ker., Muzeum-körut 18.

Leopold Gyula
hirdetési iroda
VII., Erzsébet-körut 54. I. em.

Mosse Rudolf
hirdetési iroda
Ferencziek-tere 3

Mezei Antal
hirdetési iroda
IV. ker. Eskü-ut 9. szám.

Nemetsek A. J.
ujság-árudája
IV. ker. Petőfi-tér 3. szám.

Ifj. Nagel Ottó
könyvkereskedő
Muzeum-körut 2. sz. (Nemzeti Szinház bérháza.)

Rohonczi Ilona
dohanytőzsdéje
VI. Andrássy-ut 48. szám.

Sikray Samu
hirdetési iroda
VI. ker., V[illegible] körut 38. szám.

Sopronyi V.
dohánynagyárus
VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.

Szántó Mór
dohánytőzsdéje
IV., Kecskeméti-utca 14. szám.

Schwarz József
hirdetési iroda
V. ker., Marokkói-utca 4. sz.

Schönwald Ferencné
dohanytőzsdéje
Ferenc-körut 32. szám.

Schödl Gyula
dohánytőzsde és postagyüjtőhely V. Lipót-körut 8.

Tenczer Gyula
hirdetési iroda
IV. ker., Szervita-tér 8. szám,

Toldi Lajos
könyvkereskedése
II. ker., Fő-utca 2. szám,

Weitzenfeld Jakab
Király-utca 1.

Sváb Eliz
dohánytőzsde Nagymező-u. 12.

Minden apróhirdetés, melyet **itt este 6 óráig föladnak**, már másnap **megjelenik a Budapesti Naplóban.**

Käthe.
Hogy van? Most nekem fáj a torkom, de nagyon. Ugylátszik nem olvasta vasárnapi üzenetemet, vagy ha olvasta is, nem sokat törődik vele. Nem baj! Majd lesz ez még máskeppen is! Ezerszer csókolja kezeit a hü Pajtás.

Legszivélyesebb
üdvözlet, számtalan édes csók hü Diannádtól. Minden rendben. 14116

Kecskemét.
Szerda vagy csütörtökre okvetlenül értesits direct cimemre, láthatlak-e Kecskeméten, szombaton vagy hétfőn. 14117

Tubicának
leg'desebb csókokat küld az övé. — Levelemet megkaptad? 14118

Nőül vennék
intelligens urileányt vagy fiatal gyermektelen özvegyet 50—60000 forint hozománynyal, vagyonom ugyanannyi. Vallás bármilyen lehet, komoly szándéku hölgyek cimemet a kiadóhivatalben megtudhatják. 2208

Mely
jómódu ur váltaná ki arany óráját elegáns és igen fess urnőnek. Levelek kéretnek «Zálog» cimen a kiadóba. 14108

Uraim!
Ki volna hajlandó a téli korcsolya-szezont eltölteni, ugyszintén a vasárnapi délutáni előadásokat egy 20 éves leánynyal megnézni, minden más érdek nélkül? Csupán mint jóbarát! Leveleket „Magasztos szórakozás" cimen a kiadóhivatalba. 6348

KERESLET.

Elsőrangu
bányavállalat néhány **évi gyakorlattal** biró, okleveles **gépészmérnököt keres** állandó alkalmazásra. Pályázóktól a magyar és német nyelv tökéletes tudásán kivül, az általános **gépészeti ismeretek** birása kivántatik. Részletes ajánlatok, melyekben a pályázó kora, családi és katonai viszonyai, valamint eddigi alkalmazása is felsorolandók, „**Bányavállalat**" jelige alatt e lap kiadóhivatalába küldendők.

Szabász.
Egy fiatal 28 éves **szabó és szabász**, jó bizonyitványnyal, ki a szabászat mellett dolgozni is szeretne, melyben gyakoriott, keres egy üzletet azonnali belépésre. Czim VIII., József-utca 45., ajtó 8. 14106

Intelligens
ember volt földbirtokos, ki a termény és gabona szakmában tökéletesen jártas, nagyon szerény feltételek mellett keres e szakmában állást vagy bármily foglalkozást. Szives megkeresések „Gabona" jeligével a kiadóba kéretnek. 6439

Egy volt
falusi gazda, ki a fővárosban már évek óta szolgált, keres magának munkafelügyelő, magtári. kastély felügyelő, erdőőri vagy bármely **szolgai állást** helyben vagy vidéken **a legcsekélyebb bérért vagy teljes** ellátással. Cim: VII ker. Garai-utca 35. szám II. em. 21. 6787

Fehérnemü varrónő,
Ki himezni is tud, **munkát** kér, hogy gyermekeit **a nyomortól megmenthesse.** Elvállal minden munkát olcsón és lelkiismeretesen, Cim özv. Fuchs Adolfné VI., Szondy-utca 48—50, ajtó 28. 6349

Délelőtti
foglalkozást keres, egy nagyobb részv. társaság könyvelője. Szives megkereséseket „**R. B.**" jelige alatt a kiadóba kér. 6367

Elsőrangu
részvénytársaságnál **képzett gyakornok** felvétetik. Ajánlatok az iskolai képesités, nyelvismeretek és személyes körülmények feltüntetésével „T. B." jelige alatt e lap **kiadóhivatalába** küldendők.

Éhező, didergő
fiatalember, a ki érettségit tett és jogot hallgatott, bármilyen irodai munkát elvállal. Az éhenhalástól és megfagyástól menti meg, a ki valamely keresethez juttatja. **Cime: F. H. Katona József-utca 4., földszint 20.** 6478

Hirdetmény.
Egy idősebb francia nő, francia országi vagy Schweici születésü ki magyarul, vagy németül is beszél, nagyobb gyermekek mellé kerestetik. Ajánlkozások fogadtatnak Erzsébet-körut 44-ik szám alatt II. emelet 16. ajtós lakáson. 4716

KINÁLAT.

Szoba,
elegánsan berendezve, külön bejárattal, 15 frtért kiadó. Goldstein, Csömöri-ut 11. II. 9. 6345

Figyelem!!!
Egy vendéglő lakással, biztos ebédkosztosokkal és egy kisebb bor-, sör- és pálinkamérés állás elfoglalás végett tulajdonostól azonnal átvehető. Cim: Dembinszky-u. 21. vendéglő és **Wesselényi-u. 54. Hársfa-utca sarok.** 6346

Fehérvarrónő,
ki szakmájában teljesen jártas, házakhoz ajánlkozik és lakásán is elvállal munkát. Papp Gizella, Nyár-utca 5. I. 6. 6346

Igen alkalmas
lakás, mely áll **egy lépcsőházi** szobából, külön bejárattal, továbbá egy szalon és egy kisebb szobából, szintén külön bejáratokkal, igen szépen és kényelmesen butorozott, garçon lakásnak, ügyvédnek vagy orvosnak rendkivül **alkalmas**, f. hó 15-re kiadó. Bővebbet Főherceg Sándor-utca 30/B. I/13.

Szabónő
kitünő **gyakorlattal, ajánlja magát elegáns ruhák készitésére** saját lakásán. Divatos façonok 5 frttól feljebb. **Egy kisérlet** elegendő. **Szentkirályi-utca** 22. II. 26.

Könyvszekrény.
Nagy négyüvegajtós könyv- vagy iromány szekrény, valamint 1000 kötet német francia angol regény s tudományos mü olcsón eladó Király-u. 100. II. 12. 4728

Singer-varrógépeket mélyen leszállitott árban heti 1 frtos részletre szállitunk 6 évi jótállással. Láng kerékpárüzlet, József-körut 41. 4678

Körte
5 kiló 3 korona 30 fillér bérmentve. Kuhta Dániel, Tiszolcz.

Csomagszállitó
ricikli kitünő állapotban olcsón eladó. Láng kerékpárüzlet, József-körut 41. 6478

Akadémiát
végzett fiatal festő hajlandó órákat adni szerény feltételek mellett. Válasz a kiadóba kéretik „**Piktor**" jellel. 6489

Szegény tanuló
Néhány jószivü **embert kér, hogy neki havonta egy csekély** segélyt nyujtsanak, **mivel csakis** oly módon lakbérét fizetni. Szives ajánlatokat „Szegény tanuló" cimen a kiadó továbbit. 6346

Hordókat
petroleumos, olajos és **kátrányosakat** vidéken minden állomáson megveszek, ugyszintén **eladok és veszek** boros és **pálinkás** hordókat. **Szives ajánlatokat** kér Kiss S. Dohány-u. 26. 6349

Tanárjelölt,
r. kath. vallásu, állást **keres** szerény igényekkel mint korrepetitor vagy nevelő. Cim: „S. I." VI. Uj-utca 37. III. emelet, 17. ajtó. 4287

Az Orfeum
közelében egy csinosan butorozott féregmentes szoba azonnal olcsón kiadó. Bővebbet Nagymező-utca 10. I. 20. 4717

Lukács és Sándor
törv bejegyzett bankbizományi irodája mindennemü **pénzkölcsönt** (személy- és jelzáloghitel) gyorsan és **a legkedvezőbb** feltételekkel **eszközöl**. Vidéki képviselők kerestetnek. Válaszbélyeg. VI., Teréz-körut 33.

A legjobb fogak
kaphatók **1 forinttól feljebb** Eckel Artur fogtechnikai müermében, **Király-utca 16. sz.** 10 évi jótállás, megbizható kiszolgálás. 4722

Intelligens
gyermektelen izraelita családnál jó izletes ebédkoszt olcsón kapható. Cim: Főherceg Sándor-u. 30b. földszint 7. 6450

Kerékpárok
néhány darab becserélt, **de jókarban** levő használt kerékpár, — mig a készlet tart, — 30 frttól feljebb kapható. Láng kerékpárüzlet, Budapesten, József-körut 41.

Füzőjavitások
és tisztitások, valamint uj füzők készitése, nagyon olcsó árban elvállaltatnak. Cim: Holló-utca 1. 6435

Szegény tanuló.
ki felső kereskedelmi iskolába jár 20 krért leckeórákat ad. Cim: Kerepesi-ut 60. II em. 26. 4821

Szabóné
ügyes, a legkomplikáltabb toilletteket is bámulatos olcsó árért elegánsan és izléssel késziti saját lakásán. Vidéki megrendelésekhez a pontos alj-mérték és egy derék beküldése után késziték mindennemü toilletteket. Átalakitásokat és gyermekruhák készitését elvállalja. Lederer Lipótné, VI. Szabolcs-u 30. II. 29. 427

Okleveles
tanitónő órák adására ajánlkozik, zongora kezdőket is tanit. Baross-tér 4. III. 15. 6345

Hegedü-oktatás
felsőbb zeneakadémiai növendék jutányosan tanit hegedülni. Cim a kiadóban. 4725

Privát kutató.
Iroda: Kerepesi-ut 75. Kényes megbizásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal, ugy magán, mint családi-ügyekben: **Kossa Magyary Géza** Található 10—6-ig. 13753

Polgárit,
kereskedelmit, tanitóképezdét, reált végzetteket **gimnáziumi** érettségire, bármilyen magánvizsgálatra felelősséggel rövidesen előkészit: „Kerekes", Hársfa-u. 10/a. (Vidékiek ellátást kapnak. Válaszbélyeget kérek.) 13972

Magánvizsgálatokra,
érettségire, vasuti altiszti vizsgálatra **előkészit** „Magántanulók oktatása" Wesselényi-utca 19. **Szakszerü correpititió.** 6349

Angol, francia
tapasztalt nyelvmester, ki tanulmányait külföldön végezte, még néhány szabad órával rendelkezik. Sikeres módszer. Kitünő referenciák. Cim: **Gáspár Bernát, Vörösmarty-utca 51/A, III. 21.**

Fodrásznő,
rendkivül ügyes, ismeretség hiányában ezuton ajánlkozik. Özv. Waldné VI., Vörösmarty-utca 48. II. 21. 4247

Butorok.
Háló, ebédlő-berendezések, szalongarniturák, ebédlődiványok, bámulatos olcsón eladatnak. Használt butorok becseréltetnek és vétetnek. Hunyady-tér 8. az udvarban.

Magy. kir. államvasutak Budapest balparti üzletvezetőség. 35638/II. szám.

Pályázati hirdetmény

A magy. kir. **államvasutak** Pozsony főállomásán lebontott két részes egyenként 17.5 tonna mérőképességü, annak idején a bécsi Hofmann cég által szállitott teljes vágányhidmérleg eladása céljából nyilvános pályázatot hirdet.

Egy-egy darab 17·5 t. mérőképességü vágányhidmérleg a következő alkatrészekből áll:

1. 6 drb egyenként 48 cm. magas, 50—60 cm. széles és 60—100 cm. hosszu mükő 126 kg. sulyu öntöttvas sarukkal és késállványokkal.

2. Egy teljes vastartó a reá erősitett egy pár 5·0 m. hosszu folyóméterenként 37·2 kgr. sulyu ócska használható vassinnel. A vastartó áll 2 drb. 5·0 m. h. 0·32 m. magas kovácsoltvas lemeztartóból, 3 drb összekötő rácsos kereszttartóból, kivül 3—3 vaskonsolból, 8 cm. vastag laposvasakkal szegélyezett ócska használható tölgyfa padlózatból. A teljes vastartó sulya 85 kgr-

3. Egyenes mérőkar. kovácsolt vasból 149 kgr sulylyal.

4. Két rövidebb, villa alaku mérőkar kovácsolt vasból. összsuly 285 kgr.

5. Egy öntött-vas mérleg' állvány, kovácsoltvas sulykosárral, az állvány sulya 95 kgr; a kosáré 80 kgr. és egy 20 kgr.-mos kovácsoltvas mérlegelőkar.

6. Különféle kisebb kovácsolt alkatrészek, csavarok, acélkerék és ckék mintegy 50 kgr. sulylyal.

7. A hidmérleg állását jelző kéz karu szemaphor vaslemezcsővel, állitó ruddal 43 kgr. sulylyal.

Ezen vágányhirdmérlegnek megajánlott ára az átengedési irat vételétől számitva nyolc nap alatt nyertes vevő által a bpest-balparti gyüjtőpénztárába (Budapest, VI., Teréz-körut 62. szám) fizetendő be és a vágányhidmerleg összesalkatrészei a vételár befizetése napjától számitandó legkésőbb 14 nap alatt a pozsonyi osztálymérnökségünktől átveendők illetőleg Pozsony főállomásunkból szállitandók.

Az egy koronás magyar okmánybélyeggel ellátott ajánlatok a magy. kir. államvasutak budapest balparti üzletvezetőségének általános osztályánál (Teréz-körut 62. sz. I. em. 4. sz. ajtó) a következő cimmel: „Ajánlat a pozsonyi kettős vágányhidmérleg megvételére 35638/902. számhoz 1902. évi decemker hó 20. déli 12 óráig nyujtandók be.

Bánatpénzképen az ajánlattevők által 200 korona azaz kettőszáz korona legkésőbb f. 6. december hó 19-én déli 12 óráig készpénzben vagy letétekre alkalmas értékpapirokon a fentemlitett gyüjtőpénztárunknál leteendő.

A bánatpénz letételét igazolójegy nem csatolandó az ajánlathoz.

Bánatpénz nélkül vagy elkésve beérkezett ajánlatok valamint olyanok, melyekben javitások vagy vakarások fordulnak elő, figyelembe vétetni nem fognak.

Pótajánlatok egyáltalában nem bocsáttatnak tárgyalás alá.

Az ajánlati ár számokkal és betükkel és olvashatóan kiteendő.

A hidmérleg Pozsony főállomásán megtekinthető.

Budapest, 1902. évi december hóban.

Kipróbált legjobb reuma szesz a dr. Weisz-féle Kament, ára 1 korona. Főraktár: Szt.-Erzsébet-gyógyszertár, Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 21.

Butor

csak jó minőségü.

Hálószoba, kredenc, szőnyegdivány, asztal, szék, iróasztal, könyvszekrény, uri fotelek, ottomán, szalonberendezés, tükrök, ugy egyenkint is, nagyon olcsón, **eladás nagyban és kicsinyben.** Vidékre gondosan csomagolva, biztositva. Csak **VI. Teréz-körut 40. szám Steinberger Manó** butoriparosnál.

Világhirü

Olmützi Sajtocskát

(Quargel)
ajánl legolcsóbban nagyban, kb. 5 kg. posta ádákoan, bérmentve 3 korona **80** fillérért.

E. ZORN
sajtkészitő,
OLMÜTZ.
Levelezés német nyelven kéretik.

Katona-puskamüvesek által kipróbált REVOLVEREK és FEGYVEREK kaphatók

Tiller Mór és Társa
cs. és kir. udv. szállitóknál
BUDAPESTEN, IV., Váci-u. 37

Lefaucheux-revolver

7 m/m.	9 m/m.	12 m/m.
2.—	3.—	4.— frt

Ang. buldog revolver

7 m/m.	9 m/m.	12 m/m.
3.—	4.—	5.— frt

Revolver bőrtáska:
2 kor. 3 kor. 4 kor.

WERNDL-fegyverek
legjobb állapotban: hosszu gyalogsági fegyver 2 frt 50 kr., rövid gyalogsági fegyver 4 frt, lovassági karabély 7 frt, lovassági karabély, egész uj 11 frt. Töltények darabja 5 kr., fegyverszij darabja 50 kr., szurony darabja 35 kr.

Karácsonyi és ujévi ajándékok.

Meglátja,

hogy igazunk van. **Olcsó arany és ezüsteladás**; egyetlen forrás, ahol jutányosan lehet vásárolni. Mi alkalmi vételek utján szerezzük be áruinkat és ezért abban a helyzetben vagyunk, hogy igen olcsón eladhatjuk t. vevőinknek és pedig: **12 személyre való komplett evőkészlet 13 latos ezüstből 150 frt, 6 személyre való 65 frt és feljebb, 12 drb 13 latos erős ezüst evőeszköz 6 frt 25 kr.** Továbbá dus választékban **arany férfi és női órák, láncok, gyémánt, brilliánt ékszerek** és minden e szakmába vágó cikkek. Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk. Ékszereket esetleg részletfizetésre is adunk el.

Grünberger Armin Béla
örökösei,
IV., Váci-utca 30. I. em. 23.
(Haris-bazár).
Veszünk és becserélünk aranyat és ékszereket.

5 koronáért
küldök 4½ kgr., 50 darab, a sajtolásnál megsérült, finom, enyhe,
pipereszappant,
rózsa, méz, ibolya, rezeda, jázmin stb. illatu darabokból szépen összeválogatva.
Kann Ignác
Bécs, II., Lilienbrunng. 17

Pénzkölcsön

sorsjegyekre és értékpapirokra. Máshol zálogban lévő papirok kiváltatnak és azokra magasabb kölcsön adatik **igen olcsó kamatok** mellett. A kölcsön havi részletekben is törleszthető. Vidéki megbizásokra **különös** gond fordittatik.

Ifj. Schön Ármin
BANKHÁZA
Budapest, Erzsébet-körut 48.
(Royal-szállóval szemközt).
ALAPITTATOTT 1884-ben.

Ünnepi és alkalmi ajándékul legalkalmasabb, díszesen kiállitott

Ifjusági iratok.

As árak koronaértékben.

Történeti elbeszélések Képekkel . . . . 8.—
Magyarországi szent Erzsébet élete. Irta: Lázár Gyula. Ára kötve . . 2.40
Erdély Nagyasszonya. Az ifjuság számára irta Tóth Sándor. Számos képpel. Ára vászonkötésben 4.80
Fekete Kató. Elbeszélés leányok számára. Irta Faylné Hentaller Mária. Számos képpel. Ára vászonba kötve . 5.—
A Szentföldön. Irta Erődi Béla. Ára füzve 4 kor., diszkötésben 5.60
diszkiadás (nagyobb alak velinpapirra nyomtatva . . . 8.—
A Fáráók országában. Irta Erődi Béla, 65 képpel és Egyptom térképevel. Ára füzve 4 kor. Diszkötésben 5 kor. 60 fill. Nagyobb és finomabb diszkiadás, pompás szinnyomásu vászonkötésben. Ára . . 8.—
Utazásom Sicilia és Malta szigetén. Irta Erődi Béla. 50 képpel és 1 térképpel. Ára füzve 4 kor. Diszk. . 5.60
Bőrharisnya. Öt elbeszélés az ifjuság számára. Cooper J. F. után forditotta Füredi Ignác. Kis negyedrét 6 finom szinnyomatu képpel. Ára kötve 4.—
Don Quijote de la Mancha. Chervantes után átdolgozta Radó Antal. Doré Gusztáv rajzaival. Vászankötében. Ára 4 kor. 80 fill. Diszkötésben ára 5.60
Elbeszélések a görög világból, Yonge után Hampelné-Pulszky Polyxena. Képekkel. Képes boritékba kötve . . 3.20
Magyar népmondák. Az ifjuság számára feldolgozta Radó Vilmos, Ebner Lajos képeivel. (7 finom szines kép.) Szinnyomásos vászonkötésben. Ára 5.60
Töténelmi életrajzok az ifjuság számára. Irta Vaszary Kolos. Vaszary János képeivel. Szines vászonkötésben. Ára 5.60
Ezeregy éjszaka regél. A magyar ifjuság számára átdolgozta Radó Antal. Pompás szinnyomásos diszkötésben ára 6 korona. Ugyanaz finom kivitelü chromo nyomatu szines képekkel, diszkötésben . 9.—
Robinson Crusoe élete és kalandjai. Defoe után átdolgozta Radó Antal. Nyolcadrét kiadás 1 szines és számos, a szöveg közé nyomatott képpel. Szines kötésben ára 3 kor. 20 fill. Ugyanaz negyedrét kiadás 5 szines és számos, a szöveg közé nyomatott képpel. Szines kötésben. Ára 4.80
Kolumbus Kristóf. Amerika fölfedezése. Az ifjuság számára szerkesztette dr. Brózik Károly. Egy szinnyomásos képpel és számos szövegrajzzal. Diszkötésben. Ára . . . 4.80
Gráczia fia. S. Bisi Albini. Ford. Erődi Béla. Ára kötve 4.—
A munka öröme és dicsősége. Ifjak számára Mantegazza után irta dr. Kerékgyártó Elek. Jelképes vászonkötésben. Ára 4.80
Parainesis. Irta Kölcsey Ferenc. A költő arcképével. Ára füzve 80 fill. Diszkötésben 2.—
Rajzok Mátyás király korából. Irta Csánky Dezső. Ára kötve . . . . . . —.80
A fekete király. Történeti elbeszélés. Az ifjuság számára. Irta Földes Géza. Tull Ödön rajzaival. Szinnyomásu kötésben. Ára . . . . 4.—
Porból lettünk. Elbeszélések az ifjuság számára. Irta Földes Géza. A képeket rajzolta Nagy Lázár. Szinnyomásu vászonkötésben. Ára . . 2.—
A burok magyar vitéze. Irta Földes Géza. Ára . 4.50
Utazás a természetben. Irta Platz Bonifác. Ára kötve 4.—
Utazás a föld körül 80 nap alatt. Irta Verne Gyula. Ára kötve . . . . . . 2.—
A vadölő. Cooper J. F. után forditotta Mikes Lajos, diszes kötésben . . . . . . 4.—
Az utolsó Mohikán. Cooper J. F. után forditotta Mikes Lajos . . . . 4.—
Ezer év. Képek a magyar nemzet történetéből. Az ifjuság számára. Irta dr. Baróti Lajos. Számos, a szövegbe nyomott képpel, Pompás szinnyomásu kötésben. Ára . . . . 3.—
Sziv. A gyermekek számára. Irta Edmondo de Amicis. Olaszból forditotta Radó Antal. Szinnyomásu vászonkötésben. Ára 5.60
Többsincs királyfi. Irta: Benedek Elek. Képekkel. Ára 4.—
Természettudományi olvasmányok az ifjuság számára.
I. sorozat. Szerkesztette Hankó Vilmos és Szterényi Hugó. Müvészi iniciálékkal Györök Leótól. Számos szövegképpel. Vászonkötésben. Ára 4.80
II. sorozat. Szerkeszti Szterényi Hugó. Cserépy A., Hollós K., Richter A. rajzaival és 75 szövegképpel. Vászonkötésben. Ára 4.40

Megrendelhetők a kiadócégnél
Lampel Róbert (Wodianer F. és fiai)
cs. és kir. udv. könyvkereskedésében
Bpest, VI. Andrássy-ut 21.

Mielőtt
férfi-, fiu- vagy gyermekruhát rendel vagy vesz, sziveskedjék saját érdekében **Koch testvérek Budapest, Károly-körut 26.** legnagyobb áruházából az ujonnan megjelent **nagy képes** árjegyzéket **kérni,** melyet rögtön bérmentve küldünk.

Fogak
2 frttól, a nélkül, hogy a gyökeret el kellene távolitani,
szájpadlás nélkül is.
Foghuzás fájdalom nélkül. — Igen tartós fogtömés. Fogkoronák gyökerekre illesztetnek. — Fogorvos
Dr. Neufeld, Kossuth Lajos-u. 14.
Vasár- és ünnepnapokon délután 4-ig.

Veszek
zálogházi cédulát
régi arany ezüst árút brillánt és gyémánt árút a legmagasabb árak mellett
FRIED A.
órás és ékszerész
Kerepesi-ut 2. szám.

TÓTH KÁLMÁN
** Összes **
KÖLTEMÉNYEI.

A nagy költő diszes uj kiadása. Életrajzi bevezetéssel ellátta:
ENDRŐDI SÁNDOR.
Két remek diszkötésü kötet, nagy 8° alak, a költő dombornyomásu arczképével.
Rendkivül
alkalmas ajándékmü.

Ára 16 korona.

Megrendelhető
Lampel Róbert-féle
(Wodianer F. és Fiai)
Cs. és kir. udvari könyvkereskedésben
Budapest, VI., Andrássy-út 21

BÉCS
Continental-szálloda
Elsőrangu szálloda
Legolcsóbb árak

Zsedényi Aladár

A CSICSA.

(Bácskai históriák. III. kötet.)
Budapest, Athenaeum.
Ára 2 korona.

A sajtó összvéleménye szerint egyike a legérdekesebb ujdonságoknak. Zsedényi Aladár a Bácska krónikása az ő szükebb hazájának érdekességeit mutatja be, mesteri meseszövéssel, szokatlan, eredeti modorban. A hálás talajon összegyüjtött históriák néprajzi szempontból is igen becsesek az irodalomra, s igy nemcsak szórakoztatnak, de tanitanak is. Fiatalokat, öregeket egyaránt mulattatnak Zsedényi históriái, melyeknek pointjei a Bácska speciálitásai: a bor, a szerelem és a kártya.

Ára 2 korona.

Megrendelhető az Athenaeum részv.-tára. Budapesten VII., Kerepesi-út 54. sz. és minden könyvkereskedésben.

Nyomatott a „Pátria" irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IX., Üllői-ut 25.